

Jaarverslag 2021

Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Banden- en
Wielenbranche

Stichting

Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor
de Banden- en Wielenbranche
Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen
Telefoon 088 - 116 3055 / 56
www.bandenpensioen.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41154308

Jaarverslag

1-1-2021 t/m 31-12-2021

Inhoud

	Pagina
Bestuursverslag	
Voorwoord	5
Kerncijfers	7
Het pensioenfonds	9
Organisatie pensioenfonds	10
Verantwoordingsorgaan	14
Uitbestede werkzaamheden	14
Financiële positie	15
Pensioenregeling	17
Communicatie	21
Beleggingen	22
Samenvatting actuariel rapport	27
Uitvoeringskosten	32
Governance	35
Uitbestedingsbeleid	44
Risicomanagement	46
Vooruitblik 2022	52
Verslag van het intern toezicht	53
Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het jaar 2021	60
Reactie van bestuur op het verslag van het VO	64
Jaarrekening	
Balans per 31 december	66
Staat van baten en lasten	68
Kasstroomoverzicht	70
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	71
Toelichting op de balans per 31 december	79
Gebeurtenissen na balansdatum	84
Toelichting op de staat van baten en lasten	86
Risicoparagraaf	93
Overige gegevens	
Statutaire resultaatbestemming	101
Actuariële verklaring	102
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	104

Bestuursverslag

Voorwoord

2021 is het tweede volledige jaar met Corona perikelen geworden. Dit had enerzijds door de beperkende maatregelen veel invloed op mens en maatschappij en de manier van werken met elkaar, maar was anderzijds aan de economische ontwikkelingen en de financiële markten niet of nauwelijks te merken. Integendeel: de economische groei herstelde zich en de rendementen op met name aandelen waren hoog. De dienstverlening van het fonds en het digitaal werken werden probleemloos op afstand voortgezet. Al keek iedereen ook weer uit naar fysieke bijeenkomsten, vooral als het ging om strategische en personele aangelegenheden.

De financiële positie herstelde in 2021 geleidelijk, maar omdat het fonds zich geen al te grote beleggingsrisico's kan veroorloven en het renterisico zelfs wat verder verlaagd werd, gaat het herstel langzaam. BPF Banden en Wielen sloot het jaar af met een actuele dekkingsgraad van 96,8% (2020: 91,8%). De dreigende korting van pensioenrechten die het jaar ervoor speelde is hiermee wat naar de achtergrond verdreven, maar het verlenen van toeslag is nog ver weg.

Duurzaam en verantwoord beleggen heeft zich verder genesteld in het beleggingsbeleid van het fonds. Het MVB-beleid is mede op basis van uitkomsten van een onderzoek onder deelnemers aangescherpt. Verdergaande ambities op het gebied van klimaat en de energietransitie en de aandacht voor andere maatschappelijke thema's vinden hun weg in een zogenaamde best-in-class benadering van de beleggingen in aandelen, die in 2022 wordt geïmplementeerd.

Het bestuur heeft in overleg met de sociale partners in 2021 veel tijd besteed aan twee projecten die de toekomst van het fonds en de regeling aangaan: het project NPS (Nieuw Pensioenstelsel) en het project Strategische heroriëntatie. Het laatste heeft direct te maken met onze aandacht voor kostenbeheersing en de mogelijkheden om hier verdergaande structurele voortgang mee te boeken. Vooral door de vorm van pensioenuitvoering en de mogelijkheden in de markt hiervoor te onderzoeken. Besluitvorming vindt in 2022 plaats. Op het vlak van het NPS hebben sociale partners in afstemming met het fonds stappen gezet in het bepalen van beoordelingscriteria en voorlopige keuzes in het nieuwe contract en de toekomstige regeling. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt in (voorlopige) keuzes ten aanzien van invaren, de transitiedatum en het transitie-FTK.

Het fonds dankt alle uitbestedingspartners, adviseurs, het verantwoordingsorgaan en andere betrokkenen voor hun inspanningen die hebben bijgedragen aan het functioneren van het fonds. Het coronavirus dat ons afgelopen jaar nog in de greep hield, is weliswaar niet weg, maar de afstand die dit tot elkaar gaf lijkt langzamerhand verkleind te worden. Wat een mooi begin van 2022 leek, werd gruwelijk verstoord door de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022 met veel menselijk leed tot gevolg. Het bestuur heeft in het verlengde daarvan besloten om de beperkte posities die het in Rusland had, volledig af te stoten. Ook zijn de risico's die met deze oorlog gepaard gaan in kaart gebracht en beheersmaatregelen daarvoor getroffen. De directe impact op de financiële positie bleek beperkt te zijn, maar wat de lange termijneffecten zijn, is op dit moment moeilijk in te schatten en mede afhankelijk zijn van de duur van deze oorlog.

Kerncijfers

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantallen					
Actieve deelnemers	6.097	6.003	6.123	6.141	6.068
Gewezen deelnemers	12.564	12.075	11.621	11.540	12.056
Pensioengerechtigden	1.629	1.517	1.431	1.340	1.253
Totaal	20.290	19.595	19.175	19.021	19.377
Totaal aangesloten ondernemingen	1.240	1.217	1.115	1.046	915
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Toeslagen					
Indexatie actieven	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Indexatie inactieven	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen ¹⁾	980.841	984.259	844.177	661.392	643.000
Beleggingsopbrengsten	-25.399	110.849	162.392	-7.030	10.872
Rendement	-2,70%	12,90%	24,40%	-0,70%	1,81%
Benchmarkrendement	-2,90%	10,80%	22,80%	-1,00%	1,73%
Z-score	0,35	0,62	0,04	0,19	0,25
Performancetoets	0,65	1,72	1,43	1,32	1,26
Reserves					
Algemene reserve	-35.157	-89.190	-55.525	-60.937	-16.088
Bestemde premiereserve	2.066	1.347	514	413	361
Totaal reserves	-33.091	-87.843	-55.011	-60.524	-15.727
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	1.038.300	1.089.216	908.221	727.119	666.695
Langlopende schulden	0	0	10.799	8.450	6.909
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers					
Premies ²⁾	37.605	44.369	33.473	30.418	30.496
waarvan premie Overgangsregeling 55	0	2.108	2.085	3.278	3.254
% pensioengrondslag	27,4%	26,5%	25,5%	25,5%	25,5%

1) Inclusief negatieve derivaten.

2) Tot en met 2020 inclusief inkoopvorm overgangsregeling 55-.

	2021	2020	2019	2018	2017
Pensioenuitkeringen	8.919	7.945	7.016	8.123	5.839
Dekkingsgraad					
Aanwezige dekkingsgraad	96,6%	91,8%	93,9%	91,6%	97,6%
Beleidsdekkingsgraad	93,9%	87,8%	92,4%	96,2%	96,9%
Reële dekkingsgraad	73,7%	71,1%	72,9%	77,0%	77,2%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,2%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%
Vereiste dekkingsgraad	114,9%	114,7%	115,6%	116,7%	117,8%
Kostenratio's					
Totale pensioenuitvoerings- en administratiekosten	2.775	2.741	2.624	2.312	2.447
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (in euro) ¹⁾	359	364	347	309	334
Kosten vermogensbeheer	3.658	3.245	2.800	2.603	2.466
Transactiekosten	319	793	691	652	1.483
Totale kosten vermogensbeheer	3.977	4.038	3.491	3.255	3.949
Kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,38%	0,35%	0,37%	0,38%	0,35%
Transactiekosten in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,03%	0,09%	0,09%	0,10%	0,09%
Totale kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,41%	0,44%	0,46%	0,48%	0,44%

1) Dit betreft de totale uitvoeringskosten gedeeld door de som van het aantal actieve en gepensioneerde deelnemers.

Het pensioenfonds

Statutaire doelstelling

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is de statutaire naam voor het BPF Banden en Wielen. BPF Banden en Wielen voert de pensioenregeling uit van de werkgevers, werknemers, gewezen werknemers en pensioengerechtigden en hun nabestaanden in de bedrijfstak. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgevers en werknemers. Voor alle deelnemers kent het fonds een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen.

Verplichtstelling

BPF Banden en Wielen is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Werkgevers die onder de verplichtstelling vallen, moeten zich aanmelden bij het fonds. De verplichtstelling geldt voor de werknemers vanaf 21 jaar in de volgende sectoren:

- Het bandenimportbedrijf;
- Het bandengroothandelsbedrijf;
- Het bandenservicebedrijf;
- Het bandensnelse-servicebedrijf;
- Het bandeninzamelingsbedrijf;
- Het bandenproductie- en vernieuwingsbedrijf
- Het banden be- en verwerkingsbedrijf.

Het fonds controleert of alle werkgevers die onder deze verplichtstelling vallen, ook daadwerkelijk aangesloten zijn. In totaal waren eind 2021 1.240 ondernemingen aangesloten. Van deze ondernemingen zijn 7 ondernemingen vrijwillig aangesloten bij het fonds.

Missie, visie en strategie

De missie, visie strategie is in 2021 herijkt en luidt als volgt.

Missie

Het fonds voert de pensioenovereenkomst uit die de Cao-partijen in de banden- en wielenbranche hebben afgesloten. De eerste prioriteit daarbij is het behalen van de ambitie rondom het pensioenresultaat, binnen de kaders van de risicohouding. Daarnaast stelt het pensioenfonds klantbewustzijn centraal: waarde toevoegen voor werkgevers en werknemers door branche specifieke communicatie, sterke solidariteit en een nauwe band tussen het pensioenfonds en de sector. Het fonds zet zich dan ook actief in voor het vergroten van 'pensioenbewustzijn' bij alle stakeholders in de banden- en wielenbranche. Dit alles binnen de kaders van marktconforme kosten en een kwalitatief goede pensioenuitvoering.

Visie

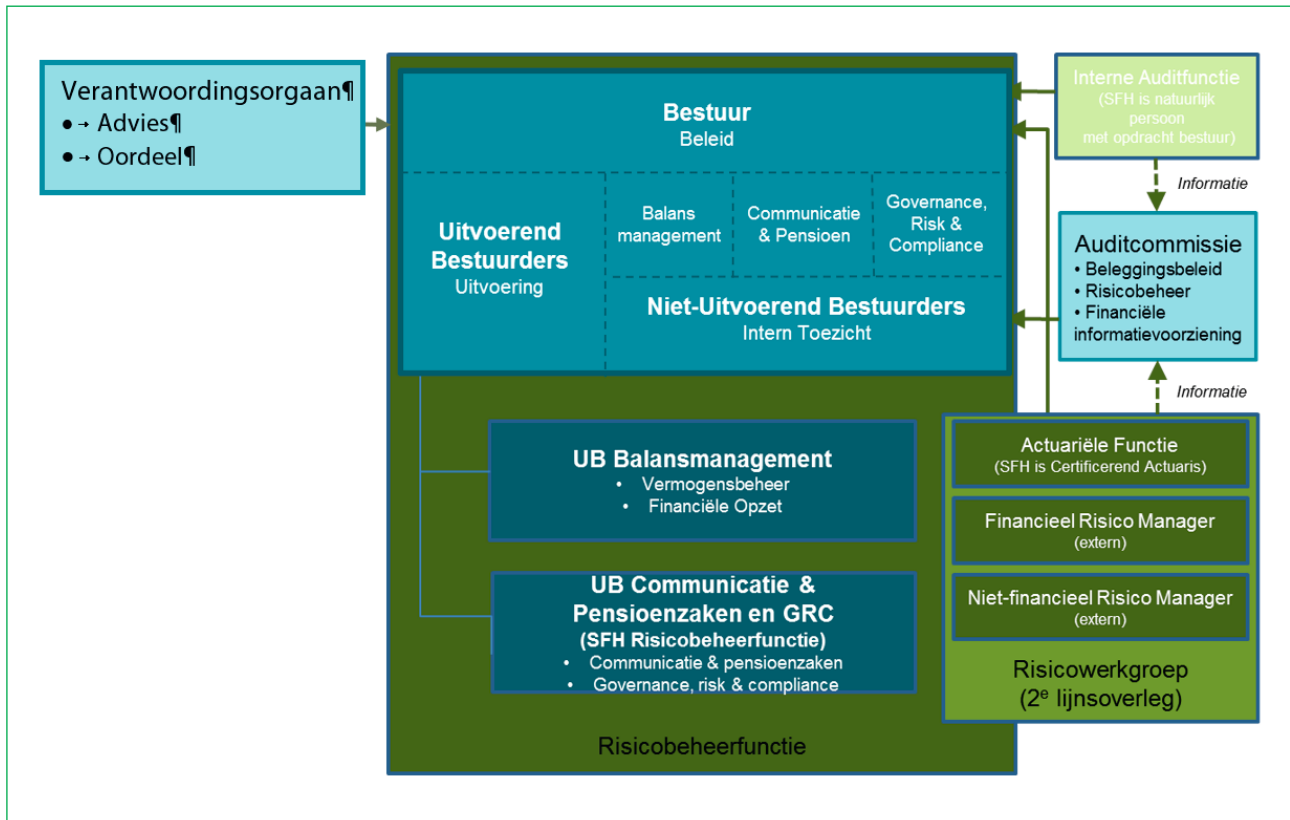
Het fonds verwacht dat de trend naar verdere individualisering en maatwerk voortzet. Daarom streeft het fonds naar een moderne, eigentijdse regeling en uitvoering, waarbij de belangen van alle stakeholders worden gediend. We zien onszelf als een professionele organisatie, die in staat is te anticiperen op (toekomstige) ontwikkelingen. Daardoor kan het fonds concurrerende pensioenproposities bieden, die daarmee kunnen bijdragen aan schaalvergroting. We streven een organisatievorm na die deze veranderingen ondersteunt. Op deze wijze wordt continuïteit geborgd.

Strategie

Het fonds zet in op het toevoegen van zoveel mogelijk waarde voor deelnemers en werkgevers. Op gebied van kosten en pensioenuitvoering is het lastig deze waarde toe te voegen. Daarom zet het pensioenfonds zich in voor communicatie die past bij haar deelnemers, sterke solidariteit en een goede connectie met de branche. Het fonds wenst het beleid dat het pensioenfonds formuleert alsook de regeling zoals die door sociale partners wordt vastgesteld zo goed als mogelijk aan te sluiten bij de wensen van de populatie.

Organisatie pensioenfonds

Organogram

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur bestaat uit een onafhankelijke voorzitter, twee uitvoerende bestuursleden en zes niet-uitvoerende bestuursleden; drie namens de werkgevers, twee namens de werknemers en één namens de pensioengerechtigden.

De niet-uitvoerende bestuursleden zijn voorgedragen door de werkgevers- of werknemersorganisaties. De werkgeversorganisatie is Vereniging VACO, Bedrijfstakorganisatie voor de Banden- en Wielenbranche. De werknemersorganisaties zijn FNV en CNV Vakmensen. Het niet-uitvoerende bestuurslid namens pensioengerechtigden is gekozen door pensioengerechtigden.

Het bestuursmodel kent drie portefeuilles:

- Balansmanagement (vermogensbeheer & financiële opzet),
- Communicatie & Pensioen,
- Governance, Risk & Compliance.

Uitvoerend deel van het bestuur

De uitvoerende bestuursleden zijn, binnen het verstrekte mandaat, belast met de dagelijkse uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Daarnaast bereiden de uitvoerende bestuursleden beleid voor.

De uitvoerende bestuursleden worden benoemd op voordracht van de niet-uitvoerende bestuursleden. De uitvoerende bestuursleden leggen verantwoording af aan het bestuur.

Niet-uitvoerend deel van het bestuur

De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene zaken in het pensioenfonds en zijn ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Daarnaast houden de niet-uitvoerende bestuursleden vanuit hun bestuurlijke verantwoordelijkheid toezicht op de uitvoering van werkzaamheden door het uitvoerende bestuursleden conform het verstrekte mandaat door het bestuur. De niet-uitvoerende bestuursleden leggen verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en in het bestuursverslag. Voor hun verslag wordt verwezen naar pagina 53 van dit verslag. Iedere niet-uitvoerend bestuurslid is belast met een specifieke portefeuille in het kader van de klankbordfunctie bij de beleidsvoorbereiding.

Onafhankelijke voorzitter

Tot de taken van de onafhankelijke voorzitter behoren in elk geval:

- het bepalen van de agenda van de overleggen van het bestuur, na overleg met de uitvoerende bestuursleden;
- het toezien op een goede samenstelling en het functioneren van het bestuur, waaronder begrepen het waarborgen van de onafhankelijkheid van het intern toezicht door de niet-uitvoerende bestuursleden;
- het zijn van het eerste aanspreekpunt voor het verantwoordingsorgaan over het functioneren van het bestuur;
- het voorzitten van zowel de vergadering van het bestuur als die van de niet- uitvoerende bestuursleden.

Samenstelling per 31 december 2021

Naam	M/V	Geboren	Namens	Functie	Nevenfunctie
Selma Smit-Bos (VZ)	vrouw	1970	onafhankelijk professional	onafhankelijke voorzitter, niet- uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Partner GPSS – Uitvoerend bestuurder KLM PC – Lid cliëntenraad Tergooi ziekenhuis – Lid raad van advies CPE EUR – Voorzitter RvT BPF Schilders – Lid Advisory Board Lifetri – Ambtelijk secretaris van de RvC van accon avm BV
Maas Simon	man	1960	onafhankelijk professional	uitvoerend- bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Managing partner Xudoo – Aandeelhouder TILIA Beheer BV – Bestuurslid PF Woningcorporaties – Sleutelfunctiehouder risicobeheer, – Voorzitter RvT Vopak en BPF Slagers
Paul de Geus	man	1963	onafhankelijk professional	uitvoerend- bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Aandeelhouder Syllion Ventures – Bestuurslid PF Xerox – Niet uitvoerend bestuurslid BPF Meubel – Lid RvT BPF Slagers – Eigenaar Watergeus Consultancy – Eigenaar Watergeus Management B.V.

Naam	M/V	Geboren	Namens	Functie	Nevenfunctie
Jeanet Meijerink-Heuver	vrouw	1971	Pensioen-gerechtigden	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Eigenaar eenmanszaak WSEM – Aandeelhouder J. Heuver Holding – Raadslid namens VVD Hardenberg – Ambassadeur Pink Ribbon – Bestuurslid Jan! Foundation – Lid ledenraad KNLTB
Nico Passchier	man	1958	CNV Vakmensen	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Medewerker CNV – Bestuurslid BPF Foodservice – Vereffenaar BPF Tandtechniek i.l.
Ger van der Pluijm	man	1954	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	
Wim van de Pavert	man	1958	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Secretariaat van vereniging VACO – Stichting KCL
Tim van der Rijken	man	1977	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Bestuurslid Pensioenfonds Kappers – Lid Raad van Toezicht Stichting Westelijke Tuinsteden (auditcommissie)
Ilse van Eekelen	vrouw	1975	FNV	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Pensioenbestuurder: Pensioenfonds Mode, Interieur, Tapijt-&Textiel Industrie – Pensioenbestuurder en voorzitter communicatiecommissie bij: Pensioenfonds voor Vlees, Vleeswaren, Gemaksvoeding en Pluimveevlees; – Vereffenaar bij: Pensioenfonds voor de Tandtechniek (in liquidatie); – Bestuurslid bij Stichting De samenwerking Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf (BPF Slagers)

Bestuursondersteuning

Het bestuur heeft het interne bestuursbureau ingericht met zelfstandige professionals. Het interne bestuursbureau bestaat uit twee bestuursadviseurs en een secretaresse.

Auditcommissie

De niet-uitvoerende bestuurders hebben een auditcommissie ingesteld. Deze commissie ondersteunt en adviseert hen bij het uitoefenen van het intern toezicht over:

- Risicobeheersing,
- Beleggingsbeleid
- Financiële informatieverschaffing door het fonds.

Samenstelling per 31 december 2021

De onafhankelijke auditcommissie bestaat uit twee onafhankelijke externe deskundigen.

- Orpa Bisschop,
- Anneke van der Meer.

Sleutelfuncties

Het bestuur heeft sleutelfuncties ingericht (artikel 143a PW). De sleutelfuncties zijn verantwoordelijk voor het inrichten van het risicobeheersysteem, waaronder het opstellen en onderhouden van strategieën, processen, procedures, methodieken, modellen en interne controlemechanismen en voor het beoordelen van de strategie en het beleid van het pensioenfonds vanuit een risicobeheerperspectief, de effectiviteit van mitigerende maatregelen en de aanvaardbaarheid van restrisico's.

De sleutelfuncties betreffen de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de interne auditfunctie.

Tot de sleutelfunctie behoren zowel de houder van de sleutelfunctie als alle bij de uitvoering betrokken functionarissen.

Onafhankelijkheid en objectiviteit zijn essentieel voor de effectiviteit van de sleutelfuncties. Dit wordt bepaald door een combinatie van de positionering in de organisatie (opzet), de feitelijke invulling (bestaan) en de wijze van acteren (werking) van de sleutelfuncties, één en ander met inachtneming van de wettelijke vereisten.

De werking blijkt uit de rapportages van de sleutelfuncties aan het bestuur, waarvan de auditcommissie een afschrift ontvangt. Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor de effectiviteit van de sleutelfuncties.

Risicowerkgroep

De sleutelfunctiehouders van de risicobeheerfunctie en actuariële functie, de financieel risicomanager en niet-financieel risicomanager vormen samen de risicowerkgroep. De risicowerkgroep beoordeelt het risicoprofiel van het pensioenfonds en rapporteert hierover aan het bestuur en informeert de auditcommissie. De risicowerkgroep adviseert het bestuur over te nemen (aanvullende) maatregelen.

Sleutelfuncties per 31 december 2021

Internal Audit	Actuariel	Risicobeheer
<p><i>Houder</i> Roel van den Berg (onafhankelijke Deskundige)</p> <p><i>Vervuller</i> Wordt per audit bepaald</p>	<p><i>Houder en vervuller</i> Herman Stofbergen (tevens Certificerend actuaris),</p>	<p><i>Houder</i> Maas Simon</p> <p><i>Vervuller</i> Gijs Cremers, verbonden aan Sprenkels & Verschuren Paul de Koning, verbonden aan Trivu</p>

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over 2021 is opgenomen op pagina 60 van dit verslag. Daarnaast is de medezeggenschap in het verantwoordingsorgaan belegd.

Samenstelling per 31 december 2021

Leden deelnemers	Leden pensioengerechtigden	Leden werkgevers
Peter Niemantsverdriet Paul Traas	Henk Peen	Chantal Bulten

Uitbestede werkzaamheden

Het fonds heeft mede aan de hand van actuele wet- en regelgeving vastgesteld aan welke eisen uitbestedingen moeten voldoen. Deze eisen zijn vastgelegd in het uitbestedingsbeleid. Uitbestedingspartijen moeten voldoen aan de criteria van dit beleid. Het fonds evalueert periodiek de dienstverlening door de uitbestedingspartijen. Bij de uitbesteding van werkzaamheden aan derden wordt door het bestuur zorgvuldig gekeken naar onder andere het trackrecord van partijen en de kosten. Het bestuur bepaalt welk kostenniveau aanvaardbaar is. In het kader van de beheersbaarheid van de kosten, worden zo veel mogelijk afspraken met vaste kosten gecontracteerd.

Administrateur

De administratie en communicatie is uitbesteed aan AZL NV.

Vermogensbeheer

Kempen Capital Management N.V.

Custodian

Northern Trust.

Adviserend actuaris

Mevrouw drs. E.C.P. Op het Veld AAG, verbonden aan Sprenkels & Verschuren BV, heeft deze rol per 1 april 2021 overgenomen van de heer drs. A.G.M den Hartog AAG van Aon Hewitt Nederland.

Waarmerkend actuaris

De heer drs. H.L.N. Stoffbergen AAG, verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Onafhankelijke accountant

De heer drs. C.A. Harteveld, verbonden aan Mazars, heeft per 14 oktober 2021 deze rol overgenomen van de heer drs. H.C. van der Rijst RA, verbonden aan PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Compliance officer

De heer P. de Koning, verbonden aan TriVu.

Herverzekeringsmaatschappijen

Elips life AG, Nederlandse vestiging.

SCOR (Goudse Levensverzekeringen NV en Goudse Schadeverzekeringen NV).

Per 1 januari 2022 is NN Re (Netherlands) N.V. de herverzekeraar voor de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheidsrisico.

Financiële positie

Dekkingsgraad

Naast de actuele dekkingsgraad die elke maand gerapporteerd wordt hanteert het fonds een beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden. Door een gemiddelde te nemen is deze dekkingsgraad minder afhankelijk van dagkoersen. In 2021 is de beleidsdekkingsgraad gestegen van 87,8% naar 93,9%. De actuele dekkingsgraad steeg in het verslagjaar van 91,8% naar 96,6%. De ontwikkeling van deze dekkingsgraad is als volgt te verklaren:

	Pensioen vermogen	Technische voorziening	Aanwezige dekkings- graad 2021	Aanwezige dekkings- graad 2020
Primo	1.000.026	1.089.216	91,8%	93,9%
Beleggingsopbrengsten	-25.399	-6.010	-1,8%	12,5%
Wijziging RTS	0	-78.440	7,1%	-14,6%
Premie	31.247	42.506	-0,7%	-0,7%
Waardeoverdrachten	1.819	1.730	0,0%	0,0%
Kosten	839	839	0,0%	0,0%
Uitkeringen	-8.919	-8.970	-0,1%	-0,1%
Kanssystemen	3.808	3.270	0,1%	0,3%
Toeslagverlening	0	0	0,0%	0,0%
Overige mutaties TV	337	-5.841	0,5%	3,0%
Andere oorzaken	-615	0	0,0%	-0,2%
Kruiseffecten	0	0	-0,3%	-2,3%
Ultimo	1.003.143	1.038.300	96,6%	91,8%

Reële dekkingsgraad

Een andere graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds is de reële dekkingsgraad. De reële dekkingsgraad laat zien in hoeverre het aanwezige vermogen voldoende is om de pensioenen met volledig koopkrachtbehoud uit te keren.

De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de dekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan.

Ultimo 2021 bedroeg de reële dekkingsgraad 73,7% (eind 2020 was dit 71,1%).

Vereist eigen vermogen en herstelplan

Het (strategisch) vereist eigen vermogen is het vermogen dat volgens het rekenmodel van DNB nodig is om het komende jaar de financiële risico's op te kunnen opvangen. Het vereist eigen vermogen was eind 2021 14,9%. Dat betekent dat de vereiste dekkingsgraad 114,9% was. De minimaal vereiste dekkingsgraad is 104,2%. Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2021 (93,9%) lager

was dan de vereiste dekkingsgraad, heeft het fonds een tekort. Daarom heeft het fonds een herstelplan opgesteld waarin aangetoond kan worden dat het fonds in staat is om binnen de wettelijke hersteltermijn het vereist eigen vermogen te behalen.

In het eerste kwartaal van 2022 vond de jaarlijkse update van het herstelplan plaats. Het herstelplan is vormgegeven op basis van de wettelijke eisen. Op basis van het reguliere beleid is de beleidsdekkingsgraad naar verwachting over 10 jaar hoger dan de vereiste dekkingsgraad. Derhalve herstelt de beleidsdekkingsgraad naar verwachting net binnen de hersteltermijn van 10 jaar. Het fonds heeft in 2022 dus geen gebruik gemaakt van de vrijstellingsregeling van art. 8 van de Pensioenwet om een termijn van 12 jaar te hanteren. Op basis van het huidige herstelplan is daarom geen lange termijn korting nodig. De beleidsdekkingsgraad ligt voor minstens het zesde achtereenvolgende meetmoment onder de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,2%). Om een korte termijn korting te voorkomen, wordt er derhalve gebruik gemaakt van de tijdelijke vrijstellingsregeling. Een voorwaarde hiervoor is dat de actuele dekkingsgraad ten minste 90% bedraagt. Aan deze voorwaarde voldoet het fonds. Hierdoor worden ongewenste pensioenkortingen voorkomen.

Financieel crisisplan en crisissituatie vanaf september 2018

Het fonds heeft een financieel crisisplan. Dit plan beschrijft de maatregelen die het fonds kan inzetten in de situatie dat het herstelplan naar verwachting niet gehaald gaat worden. Het fonds bevindt zich sinds september 2018 in een crisissituatie. In overleg met sociale partners heeft het bestuur toen besloten om de volgende crisismaatregelen vanaf 1 januari 2019 door te voeren:

1. Het pensioen dat na overlijden van de deelnemer aan de partner wordt betaald, werd in 2019 voor 70% opgebouwd in plaats van voor 100%. De resterende 30% was op risicobasis verzekerd.
2. In 2019 werd een groter deel van de premie (23,9% i.p.v. 22,9%) gebruikt voor ouderdomspensioenen, partnerpensioenen en wezenpensioenen en een kleiner deel (1,6% i.p.v. 2,6%) voor de overgangsregeling (VPL).

De maatregelen waren in eerste instantie voor één jaar doorgevoerd, maar het fonds zag zich genoodzaakt deze maatregelen ook in 2020 en 2021 door te voeren. Inmiddels is de VPL regeling afgelopen en afgerekend. Voor 2022 zijn nieuwe premie afspraken gemaakt (28,3% bij een opbouwpercentage van 1,6%) en is het partnerpensioen voor 50% op opbouw basis en voor 50% op risicobasis bepaald.

Haalbaarheidstoets

Elk jaar bekijkt het bestuur de financiële opzet van het fonds en wordt onder meer het verwachte pensioenresultaat berekend. Het bestuur beoordeelt dan hoe de financiële opzet en het verwachte pensioenresultaat passen bij het risico dat het fonds neemt met de beleggingen. Dat is de haalbaarheidstoets.

In 2021 zijn de uitkomsten ten opzichte van 2020 verslechterd. Met een mediaan pensioenresultaat van 83% en een relatieve afwijking in het slecht weer scenario van 35%, worden de ondergrens van het verwachte pensioenresultaat (75%) en de afwijking in het slecht weer scenario van 35% nog net niet overschreden. Daarbij kunnen de volgende opmerkingen worden geplaatst:

- Het pensioenresultaat 2021 is onder andere afgenomen ten opzichte van 2020 door de lagere startdekkingsgraad (91,8%) per 1 januari 2021
- De werkelijk verleende toeslag (0%) wijkt af van de veronderstelling (1,2%)
- De pensioenpremie is verhoogd en dat had een positief effect op het pensioenresultaat.

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2021 zijn voorgelegd aan de sociale partners en zij hebben bevestigd dat de lange termijn risicohouding ongewijzigd kan blijven.

Z-score 2021 en performancetoets

Elk jaar meet het fonds het resultaat van de beleggingen ten opzichte van de benchmark, uitgedrukt in de z-score. Een positief getal betekent dat de beleggingen het beter deden dan de benchmark. Een negatief getal betekent dat de beleggingen het juist slechter deden. De kosten tellen mee in de berekening. De z-score over 2021 was + 0,35. De z-score kan per jaar flink verschillen. Daarom is er ook een gemiddelde z-score over vijf jaar: de performancetoets. Wanneer de uitkomst van de performancetoets onder de -1,28 uitkomt, staat het werkgevers vrij om (op basis van het Vrijstellingsbesluit) een alternatief te zoeken voor het verplicht gestelde

bedrijfstakpensioenfonds. Ons fonds moet dan een werkgever vrijstelling geven van deelname aan ons fonds als de werkgever hierom vraagt én als hij aan een aantal voorwaarden voldoet. De performancetoets wordt berekend uit de z-scores over de jaren 2017 tot en met 2021 en bedraagt 0,65. Daarmee scoort het fonds ruim boven het vereiste minimum van -1,28.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van BPF Banden en Wielen zag er op 31 december 2021 op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers

Pensioensysteem	Geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,6%
Opbouw% partnerpensioen	70% van de opbouw ouderdomspensioen, met dien verstande dat: a) in 2019, 2020 en 2021 30% van het partnerpensioen op risicobasis is. De overige 70% van het partnerpensioen blijft op opbouwbasis. b) in 2022 50% van het partnerpensioen op risicobasis is. De overige 50% van het partnerpensioen blijft op opbouwbasis.
Maximumsalaris	€ 112.189 (2021)
Franchise	€ 13.187 (2021)
Maximum pensioengrondslag	€ 99.002 (2021)
Pensioenpremie	27,4% van de pensioengrondslag (2021)

Het pensioenfonds kent een vrijwillige individuele regeling, de ANW-hiaatregeling. Deze regeling is bedoeld voor partners die bij overlijden van de deelnemer geen recht hebben op een (volledig) ANW-pensioen.

Het pensioenreglement is te vinden op www.bandenpensioen.nl.

Premiebeleid

De aangesloten ondernemingen moeten voor elke werknemer/deelnemer van 21 jaar en ouder, een doorsneepremie aan het pensioenfonds betalen voor deelneming aan de pensioenregeling van het fonds. Per deelnemer bedraagt de premie een percentage van de vastgestelde pensioengrondslag. Bij de vaststelling van de doorsneepremie houdt het fonds onder andere rekening met de leeftijdsopbouw van de actieve deelnemers. Jaarlijks kijkt het fonds of de doorsneebijdrage moet worden aangepast.

Met de premie die het fonds ontvangt moeten alle kosten kunnen worden betaald. De kostendekkende premie is een meetlat waaraan het pensioenfonds jaarlijks moet toetsen of de ontvangen premie toereikend is. Het is toegestaan om bij die toets uit te gaan van een gedempte kostendekkende premie in plaats van de "zuivere" kostendekkende premie. Het verschil is dat voor de vaststelling niet uitgegaan wordt van de rentetermijnstructuur als rekenrente voor de vaststelling van de premie, maar van een verwacht pensioenfondsrendement. Het fonds maakt gebruik van deze mogelijkheid en gaat voor de premie van de basisregeling uit van een zogenoemde reële rendementscurve op basis van verwachte maximale rendementen en een afslag voor indexatie op basis van verwachte prijsinflatie zoals opgenomen in artikel 23a van het Besluit FTK. Voor 2021 is op deze manier een verwacht reëel pensioenfondsrendement gemiddeld over de curve van indicatief 1,35% per jaar bepaald. In 2021 was de feitelijke premie voor de basisregeling 27,4% van de pensioengrondslagsom. In de premie voor de basisregeling is een kostenopslag van 2,5% van de pensioengrondslagsom opgenomen ter dekking van de uitvoeringskosten.

De bedragen van de kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijk ontvangen premie worden hieronder schematisch weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	2021	2020
Kostendekkende premie	55.561	48.422
Gedempte kostendekkende premie	36.650	32.619
Ontvangen doorsneepremie	37.414	33.340
Ontvangen doorsneepremie	37.414	33.340
Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-764	-721
Feitelijke premie ten behoeve van toetsing	36.650	32.619
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	46.212	39.698
– Opslag in stand houden vereist vermogen	6.793	6.177
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
	55.561	48.422
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	19.394	16.874
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.851	2.626
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
– Voorwaardelijke onderdelen	11.849	10.572
	36.650	32.619
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	19.394	16.874
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.851	2.626
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
– Voorwaardelijke onderdelen	11.849	10.572
– Premiemarge	764	721
– Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-764	-721
	36.650	32.619

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het verlenen van toeslagen op de pensioenen is voorwaardelijk. De hoogte van de toeslag (en de premie) in enig boekjaar is afhankelijk van de (geschatte) beleidsdekkingsgraad aan het einde van het voorgaande boekjaar. Daarbij blijft het vermogen tegenover de bestemde premiereserve buiten beschouwing. De hieronder opgenomen staffel dient als leidraad voor het bestuur bij de vaststelling van het toeslagniveau. Het bestuur heeft de vrijheid om hiervan af te wijken als het vindt dat de situatie van het fonds daartoe aanleiding geeft. Het bestuur zal nooit besluiten om een hogere toeslag te verlenen dan is toegestaan op grond van de wet- en regelgeving ('toekomstbestendig indexeren', TBI).

Beleidsdekkingsgraad	Toekenning
Onder 110%	Geen
Tussen 110% en maximum van 135% en 110% + vereist TBI	Lineaire
Toekenning boven maximum van 135% en 110% + vereist TBI	Volledig

Het voorwaardelijke toeslagenbeleid luidt als volgt:

1. Het voorwaardelijk toeslagenbeleid wordt vormgegeven via financiering van de toeslagen uit het eventuele overrendement. Er is daarom geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre er in de toekomst toeslagen worden verleend. Voor toekomstige toeslagen wordt niet gereserveerd;
2. Het uitgangspunt voor de toeslag is de stijging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde afgeleide consumentenprijsindex (CPI) voor alle bestedingen, over de periode oktober tot oktober voorafgaande aan de datum waarop de toeslag wordt verleend;
3. De toeslagambitie bedraagt 100% van de stijging van de CPI.

Het bestuur heeft conform het toeslagbeleid, zoals vastgelegd in de ABTN en de regels van toekomstbestendig indexeren, besloten om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2022 niet te verhogen. De achterstand in de toeslagverlening vanaf 1 januari 2011 bedraagt op dit moment voor de deelnemers 12,53% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden 12,73%. Zodra de financiële positie dit toelaat kan het bestuur eventueel besluiten tot het toekennen van inhaaltoeslag. Met ingang van 2016 wordt de inhaaltoeslag op individueel niveau bijgehouden.

Bestemde premiereserve

Fluctuaties in de uitvoeringskosten en de opbouw van het deelnemersbestand leiden tot bewegingen in de gedempte kostendeckende premie (uitgedrukt in de pensioengrondslagsom). Dat kan betekenen dat er in het ene jaar een positieve premiemarge is, terwijl in een ander jaar een premietekort zou resulteren in een korting van de pensioenopbouw. Dat is ongewenst. Daarom wordt een bestemde premiereserve gevormd. Daaraan wordt een positieve premiemarge toegevoegd. Indien er sprake is van een negatieve premiemarge, wordt dit van de bestemde premiereserve onttrokken. Aan de bestemde premiereserve wordt jaarlijks (een deel van) het behaalde fondsrendement toegevoegd. Het vermogen tegenover de bestemde premiereserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de vaststelling van de (beleids)dekkingsgraad.

Verzekerdenbestand

(Aantallen)

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2020	6.003	12.075	1.517	19.595
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	1.321	0	0	1.321
Ontslag met premievrije aanspraak	-1.500	1.500	0	0
Waardeoverdracht	0	-334	0	-334
Ingang pensioen	-65	-84	225	76
Overlijden	-14	-39	-50	-103
Afkoop	0	0	-56	-56
Andere oorzaken	352	-554	-7	-209
Mutaties per saldo	94	489	112	695
Stand per 31 december 2021	6.097 ¹⁾	12.564	1.629	20.290

1) Waarvan deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling: 232

Specificatie pensioengerechtigden

	2021	2020
Ouderdompensioen	1.170	1.103
Partnerpensioen	412	367
Wezenpensioen	47	47
Totaal	1.629	1.517

Communicatie

Het fonds besteedt veel aandacht aan de communicatie met iedereen die bij het fonds betrokken is: (gewezen) deelnemers, pensioeerden en werkgevers. Om de communicatie zo effectief mogelijk vorm te geven, wordt gewerkt met een meerjaren communicatiebeleidskader. Basis voor dit kader vormt de algehele strategie van het fonds. Het kader bevat de strategische uitgangspunten voor de communicatie met de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden. Op basis van het beleidskader wordt een jaarlijks communicatieplan opgesteld. Dit plan bevat een verdere detailuitwerking van de communicatie in het betreffende jaar. Specifieke acties en middelen worden in deze jaarplannen beschreven, evenals concrete en meetbare subdoelen. De uitvoerend bestuurder met communicatie in de portefeuille bereidt de communicatie samen met de niet-uitvoerend bestuurder met portefeuille communicatie, de medewerkers van het bestuursbureau en de communicatieadviseur bij de pensioenuitvoerder voor en toetst de uitvoering ervan.

Om de deelnemer en gepensioneerden te informeren is in 2021 de emailservice frequenter ingezet. Ook heeft het fonds de website aangevuld met animaties over de basisprincipes van pensioen. Eén van de doelen van het fonds is dat het persoonlijk en dichtbij wil zijn voor de deelnemer. Daarom is eind 2021 onderzocht welke schrijfstijl de doelgroep prettig vindt. Men heeft de voorkeur voor beeld en visuele ondersteuning bij teksten. Het onderzoek laat zien dat het niveau van de tekst aansluit bij de voorkeuren van de lezer. Ook is de aanschrijfvorm getoetst, heeft "u" of "je" de voorkeur? Omdat er geen uitgesproken voorkeur voor "je" bleek, is besloten om de doelgroep aan te blijven schrijven met "u".

Ook is in 2021 gestart met het aanpakken van de informatie op de website over pensioeningang. Gewerkt is aan toegankelijke en volledige informatie die bovendien makkelijker te vinden is.

Na jaareinde zijn de aanpassingen geïmplementeerd. Verder is in 2021 aandacht besteed aan de implementatie van de nieuwe Europese regels voor het vermogensbeheer van institutionele beleggers, waaronder pensioenfonds: de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Het fonds geeft op de website aan in hoeverre de pensioenregeling duurzaam is en hoe er invulling aan die duurzaamheid wordt gegeven. Afhankelijk van de mate van duurzaamheid, gelden er communicatieverplichtingen, waaraan het fonds via de website voldoet.

Het fonds gaat steeds meer digitaal communiceren. Dat betekent dat emailadressen nodig zijn. Net als in voorgaande jaren, zijn deelnemers en gepensioneerden in 2021 op verschillende manieren geactiveerd om hun emailadres door te geven.

Naast alle reguliere communicatieactiviteiten vond in 2021 communicatie plaats over de volgende onderwerpen:

- Wijziging regeling 1 januari 2021: Per 1 januari 2021 ging het opbouwpercentage omlaag van 1,657% naar 1,6% en ging de premie omhoog van 26,5% naar 27,4%. Alle deelnemers en werkgevers zijn met een persoonlijke brief geïnformeerd. Op de website was meer achtergrondinformatie beschikbaar.
- Geen verlaging van de pensioenen Een verlaging van de pensioenen was in 2021 gelukkig niet nodig. Niet op basis van de dekkingsgraad 31-12-2020 en ook niet op basis van het herstelplan. In de communicatie is hadden we veel aandacht over het proces en de uitkomst.
- Affinanciering VPL-regeling De VPL-regeling is beëindigd. Het pensioen uit die regeling is toegevoegd aan het reguliere pensioen. De deelnemers met aanspraken in deze regeling zijn hierover persoonlijk geïnformeerd.
- Communicatie nieuw pensioenstelsel. Er is een apart communicatieplan gemaakt. De communicatie bestaat uit een aantal fases. Het communicatieplan gaat over de strategische uitgangspunten. Per fase worden de acties uitgewerkt en informatie hierover is te vinden op de website

Werkgeverscommunicatie

Werkgevers zijn vaak vraagbaak voor medewerkers. Bovendien leggen wettelijke verplichtingen op dat de werkgever deze rol als eerste aanspreekpunt ook moet invullen. We zien het als onze taak om werkgevers hierbij te ondersteunen. In 2021 is twee keer de basiscursus pensioenen voor werkgevers georganiseerd. Net als voorgaand jaar was het animo groot en gaat het fonds hier zeker mee door.

Het fonds vindt het belangrijk te weten wat de werkgevers van de communicatie door het fonds vinden. Is deze duidelijk en heeft de werkgever genoeg informatie om zijn medewerkers in geval van vragen verder te helpen. Om de voeling met de werkgevers te vergroten, heeft het fonds vier keer per jaar een communicatieoverleg met werkgeversorganisatie VACO ingericht.

In januari 2021 ging het nieuwe werkgeversportaal Mijn Pensioenadministratie live, een portaal met meer gebruiksgemak voor de werkgevers. Sinds de aansluiting op het nieuwe portaal, verzenden we de nota's alleen nog digitaal.

Werkgevers ontvingen in het verslagjaar vier keer een digitale nieuwsbrief met informatie over relevante pensioenzaken van uiteenlopende aard. Het fonds leverde in 2021 vier keer een bijdrage aan het werkgeversblad VACO-nieuws.

Beleggingen

Hieronder is de stand van de portefeuille per 31 december 2021 weergegeven, gebaseerd op de beleggingsrapportage van de vermogensbeheerder. De bedragen en de verdeling kunnen enigszins afwijken van de bedragen in de jaarrekening.

Beleggingscategorie	Vermogen (mln EUR)		Weging
Totale portefeuille	989,1		100%
Matching Portefeuille			
Vastrentende waarden en rente overlay		328,7	33,2%
Liquiditeiten		51,3	5,2%
Totaal matching	380,0		38,4%
Rendementsportefeuille			
Aandelen		242,7	24,5%
– Aandelen ontwikkelde landen	178,6		18,1%
– Aandelen opkomende landen	64,1		7,2%
Onroerend goed		101,9	10,3%
– Onroerend goed beursgenoteerd	101,9		10,3%
Vastrentend		259,0	26,2%
– Hypotheken	89,9		9,1%
– Bedrijfsobligaties IG	68,3		6,9%
– Hoogrentend bedrijven	14,7		1,5%
– Hoogrentend landen	41,9		4,2%
– Alternative Credit	44,3		4,5%
Liquiditeiten		5,1	0,5%
Valuta afdekking		0,3	0,0%
Totaal rendementsportefeuille	609,1		61,6%

Macro-economische ontwikkelingen

De ontwikkeling van de inflatie domineerde de financiële markten in 2021. Onder invloed van de heropening van economieën liepen prijzen van grondstoffen en energie fors op. De tekorten in het aanbod en de steeds weer terugkerende hoge besmettingscijfers van COVID-19 zorgden voor problemen in productieketens en voor tekorten aan allerlei producten, van hout tot microprocessors.

De verwachting was steeds dat de hogere inflatie tijdelijk zou zijn en in de loop van het jaar zou terugvallen. Gedurende 2021 bleek de inflatie echter meer vasthoudend te zijn en langer op hogere niveaus te blijven. Uiteindelijk werden centrale banken richting het eind van het jaar gedwongen om dit te erkennen en volgde er een scherpe draai in het monetair beleid: van uitzonderlijk ruim beleid naar verkrapping. Eind 2021 zijn inflatiecijfers in Europa en de VS op hoge niveaus aanbeland. Hoewel de inflatiecijfers nog altijd tijdelijke elementen bevatten, is het duidelijk dat we de komende jaren, vooral in de VS, met hogere inflatie te maken krijgen. De Amerikaanse arbeidsmarkt is krap te noemen, vooral doordat de beroepsbevolking in de VS nog altijd fors kleiner is dan voor corona. Het gevaar van een loon-prijsspiraal is in de VS dan ook zeker aanwezig. In de eurozone zijn inflatiecijfers meer gematigd, maar ligt het kerncijfer eind 2021 niettemin op een recordniveau van 2,6%.

De economische groeicijfers werden in 2021 nog steeds sterk beïnvloed door de eerdere terugval als gevolg van de pandemie. Sinds de vaccinatiecampagnes en de heropening van de economieën hebben we in de VS en Europa zeer sterke groeicijfers gezien. De Amerikaanse economie is inmiddels weer groter dan voor de coronapandemie en ook in Europa is de schade weer vrijwel ingehaald. De ongekende fiscale stimulering is geleidelijk tot een einde gekomen en ook centrale banken zijn bezig met de vraag wanneer, en vooral hoe snel, ze de monetaire stimuleringsmaatregelen gaan afbouwen. We zien dat de COVID-19 pandemie enkele al langer bestaande trends heeft versterkt en versneld, zoals het toenemende belang van digitalisering en automatisering, geleidelijke de-globalisering en een groeiende focus op klimaatontwikkelingen. Geleidelijk neemt de invloed van COVID-19 op de economie af, nieuwe varianten lijken minder schadelijk voor de gezondheid en overheden proberen nieuwe lockdowns met booster campagnes te voorkomen.

De robuuste economische groei en de nog altijd zeer lage rentes betekenen dat de 'search for yield' nog altijd in alle hevigheid gaande is. Afgelopen jaar was voor aandelenmarkten dan ook een uitzonderlijk goed jaar. Vastrentende markten hadden het moeilijker door oplopende renteniveaus. Er is in 2021 meer aandacht ontstaan voor internationale harmonisatie van belastingtarieven en voor het tegengaan van oneerlijke concurrentie. De 26e VN-klimaatconferentie in november in Glasgow bracht bemoedigende beleidsvoornemens, maar was geen onverdeeld succes. De impact op financiële markten was beperkt.

Vastrentende waarden

Centrale banken hebben aan het eind van het jaar een scherpe draai gemaakt in hun beleidsvoornemens. De Fed heeft haar visie op het tijdelijke karakter van inflatie losgelaten en gaat het opkoopprogramma de komende maanden versneld beëindigen. Verwacht wordt dat er in 2022 drie tot vier renteverhogingen door de Fed zullen worden doorgevoerd. De ECB is wat terughoudender, maar bouwt het PEPP-opkoopprogramma (het *Pandemic Emergency Purchase Programme*) wel af.

Renteniveaus kenden een beweeglijk verloop dit jaar. Per saldo zijn kapitaalmarktrentes in de VS en Europa, onder invloed van de inflatieontwikkelingen en de draai in centrale bankenbeleid, licht opgelopen. Dit heeft geleid tot negatieve obligatierendementen op veilige staats- en bedrijfsobligaties.

Aandelen

Heropening van economieën lieten bedrijven sterke resultaten boeken. Gedurende het gehele jaar overtroffen bedrijven de winstverwachtingen van analisten, wat leidde tot goede rendementen voor de aandelen categorie in brede zin.

De wereldwijde aandelenindex steeg in 2021 in euro's gemeten ruim 30%. Sectoraal deden vooral energie, technologie en de financiële sector het goed. Nutsbedrijven en non-cyclische consumentengoederen hadden het moeilijker doordat zij minder profiteren van het sterke economische herstel. Regionaal gezien presteerden Amerikaanse aandelen het best, niet ver daarachter gevolgd door Europese aandelen. De Pacific regio inclusief Japan bleef duidelijk achter.

Aandelen uit opkomende landen bleven in 2021 achter bij ontwikkelde markten en noteerden een rendement van bijna 5%. Dit was in belangrijke mate het gevolg van ontwikkelingen in China waar overheidsingrijpen bij bedrijven en problemen in de vastgoedsector aandelenkoersen onder druk zette. De Chinese economie heeft ook te leiden onder de grote lockdowns bij coronabesmettingen.

Daarnaast waren de lagere vaccinatiegraden in veel opkomende landen een rem op de economische heropening. De binnenlandse Chinese aandelenmarkt, de zogenoemde A-shares, wist zich aan de malaise te onttrekken met een rendement van 11%.

Onroerend goed

Vastgoed zette het herstel na de coronacrisis in 2021 voort. De sectoren logistiek, opslag en datacenters leiden de weg ondanks hoge waarderingen. Gesteund door ontwikkelingen van thuiswinkelen en -werken is de bezettingsgraad zeer hoog. Ook woningen presteerden weer goed en de fundamenten blijven op de langere termijn sterk en robuust. Winkelvastgoed herstelde wat nadat markten zich minder zorgen maakten over COVID. De sector blijft achterlopen vanwege twijfels over de lange termijn impact van online winkelen. Bij kantoren zijn er nog altijd vraagtekens rondom de lange termijn gevolgen van meer thuiswerken, maar de verwachting is dat de vraag naar A-locaties groot zal blijven en dat de benodigde ruimte per werknemer op kantoor zal toenemen. Beursgenoteerd vastgoed heeft het afgelopen jaar verder herstel laten zien en steeg wereldwijd ruim 30%. In Europa was dat een stijging van zo'n 15%.

Valuta ontwikkelingen

De Amerikaanse dollar steeg gedurende het jaar circa 7% versus de euro onder invloed van de verwachting dat de Amerikaanse rente sneller verhoogd zal worden dan de rente in de eurozone. Ook het Britse pond en de Chinese renminbi stegen in waarde ten opzichte van de euro. Van de grote valuta's daalde alleen de Japanse yen.

Portefeuilleontwikkelingen

Portefeuillesamenstelling

Per eind januari 2021 is de beleggingsportefeuille geherbalanceerd naar nieuwe beleggingsrichtlijnen die per 31 januari 2021 zijn ingegaan. Belangrijkste wijziging in de portefeuille in 2021 was een verhoging van de rente-afdekking van 50% naar 60%, waartoe het bestuur besloten had op basis van een in 2020 uitgevoerde scenario analyse waarin de effectiviteit van het beleid van de rente-afdekking en de robuustheid van de portefeuille is geëvalueerd. Redenen voor de verhoging van de rente-afdekking waren het belang van het minimaliseren van het risico op daling van de UFR dekkingsgraad- en kortingsrisico's de komende jaren, en de, t.o.v. de ALM-studie uit 2018, gewijzigde lange termijn verwachtingen ten aanzien van de rente.

In 2021 heeft een fonds een nieuwe ALM-studie uitgevoerd. Op basis hiervan heeft het bestuur besloten om het bestaande risicoprofiel (verhouding matchingportefeuille en rendementsportefeuille en de hoogte van de renteafdekking) niet aan te passen.

Het fonds heeft ervoor gekozen om de BBP-gewogen index als startpunt voor het vaststellen van de regio-allocatie binnen aandelen ontwikkeld te hanteren, omdat het een betere weerspiegeling van economische activiteit is, en het concentratierisico naar de Verenigde Staten minder groot is t.o.v. een marktgewogen index. Daarnaast heeft het pensioenfonds besloten om, in lijn met het in 2021 vernieuwde MVB-beleid, binnen aandelen ontwikkeld te beleggen in fondstoplossingen die een 'Best-in-class-uitsluitingsbeleid' voor het verbeteren van het ESG-profiel van de portefeuille voeren. Het fonds heeft binnen aandelen ontwikkelde gekozen voor een verdeling van 75% wereldwijd en 25% Europa, waarmee de onderliggende verdeling van regio's zoveel mogelijk in lijn is met een BBP-gewogen index. Deze aanpassingen zijn begin 2022 doorgevoerd.

Als onderdeel van de in 2021 uitgevoerde ALM-studie is ook de samenstelling van het hoogrentende blok in de beleggingsportefeuille geëvalueerd:

- Het bestuur heeft besloten om de kleine allocatie naar High Yield (1,5%) af te bouwen, omdat de toegevoegde waarde van een dergelijke kleine allocatie zeer gering is.
- Vanwege de hoge complexiteit van Structured Credit heeft het bestuur geconcludeerd dat de categorie niet passend voor het fonds is, en besloten om de categorie af te bouwen.

- Vanwege het aantrekkelijke rendement/risico profiel van Direct Lending heeft het fonds besloten om een allocatie van 5% naar Direct Lending in de portefeuille op te nemen. De opbouw van een allocatie naar Direct Lending gaat naar verwachting in totaal drie jaar duren. Gedurende die drie jaar zal de gewenste allocatie stapsgewijs worden opgebouwd. Het fonds heeft besloten om, tijdens de periode dat Direct Lending wordt opgebouwd, Structured Credit als parkeercategorie te laten fungeren. Dit voorkomt relatief hoge aan- en verkoopkosten van een andere liquide hoogrentende categorie.
- De categorie Emerging Market Debt blijft onderdeel uitmaken van het hoogrentende blok.

Op basis van de in 2018 uitgevoerde ALM-studie heeft het Fonds in 2018 besloten om de helft van de allocatie naar vastgoed (10%) te implementeren via niet-beursgenoteerd vastgoed. Gedurende 2021 is de allocatie naar niet-beursgenoteerd vastgoed daadwerkelijk gealloceerd, op basis van inschrijvingen die begin 2019 zijn gedaan.

Rendement

Het rendement op de beleggingsportefeuille van het Fonds bedroeg in 2021 -2,7%. De beleggingsportefeuille van het Fonds bestaat uit een Matchingportefeuille en een Rendementsportefeuille.

Het rendement op de Matchingportefeuille bedroeg in 2021 -21,3%, veroorzaakt door de sterke stijging van de swaprente in 2021. Het rendement op de rendementsportefeuille was positief (10,9%). Met rendementen van respectievelijk 21,2% en 17,1% vormden aandelen en vastgoed de best presterende categorieën binnen de rendementsportefeuille.

Toelichting rendement portefeuille versus de benchmark

Het rendement op de portefeuille over 2021 was met -2,7%, licht beter dan de benchmark die op -2,9% uitkwam. De verschillen zijn door de jaren heen klein, omdat het beleggingsbeleid grotendeels passief wordt ingevuld.

De Matching portefeuille liet door de oplopende rente een rendement zien van -21,3%, door de samenstelling met ook staatsobligaties iets minder negatief dan de benchmark op basis van de swap curve (-21,7%).

Het positieve rendement op de rendementsportefeuille was met 10,9% ook licht beter dan het benchmark rendement van 10,4%.

In absolute zin droegen aandelen en onroerend goed met rendementen van 21,2% en 17,1% het meeste bij, terwijl het vastrentend deel van de rendementsportefeuille op 3% rendement uitkwam. De outperformance op de benchmark wordt grotendeels veroorzaakt door het actief beheerde Europese vastgoedfonds met beursgenoteerde beleggingen.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

In 2021 heeft het fonds het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) opnieuw vastgesteld. In de nieuwe versie van het MVB-beleid spelen het thema Klimaat en een "best-in-class" aanpak een belangrijke rol:

- Het fonds heeft een concrete klimaatdoelstelling voor de komende jaren afgesproken, op basis van de zogenaamde "Paris Aligned benchmark". Het risico van klimaatverandering wordt direct gereflecteerd in de Sustainable Development Goals (SDG's) nummers 7 (betaalbare en schone energie) en 13 (klimaatactie).
- Binnen een "best-in-class" aanpak wordt ernaar gestreefd om alleen te beleggen in ondernemingen die goed scoren op het gebied van MVB. Dit gaat duidelijk verder dan het uitsluiten van ondernemingen.

Het MVB-beleidsdocument van het fonds omvat een uitwerking van de missie en visie van het fonds ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen, en een gedetailleerde beschrijving van de manier waarop het beleid wordt uitgevoerd en van de wijze waarop wordt gerapporteerd en verantwoording wordt afgelegd over het uitgevoerde beleid.

SFDR

Vanaf 10 maart 2021 is een nieuwe Europese verordening in werking getreden voor pensioenfonds, voor meer transparantie over de mate van duurzaam beleggen. Het betreft SFDR: Sustainable Finance Disclosure Regulation.

Het pensioenfonds ziet duurzaamheid als een belangrijk aspect binnen de pensioenregeling en het beleggingsbeleid. Dit komt

duidelijk naar voren in de beleggingsovertuigingen en doelstellingen die het pensioenfonds heeft vastgesteld en is vastgelegd in het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. De wetgeving beoordeelt de pensioenregeling hierdoor als een financieel product dat duurzaamheid promoot. Het pensioenfonds heeft besloten voor SFDR te classificeren als een artikel 8 product.

Het pensioenfonds houdt geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening en de nadere regelgeving die nog moet verschijnen. Het fonds heroverweegt deze beslissing zodra de secundaire wetgeving bekend is.

Het fonds ziet duurzaamheid als een belangrijk aspect. Om die reden kent het fonds geen variabele beloningen toe maar alleen vaste vergoedingen. Duurzaamheidsrisico's materialiseren zich immers op de lange termijn. Doordat het fonds geen variabele beloningen toekent, is het nog beter mogelijk om naar de lange termijn te kijken. Variabele beloningen verhouden zich meer tot de korte termijn. Op deze manier spoort het beloningsbeleid van het fonds met de integratie van duurzaamheidsrisico's.

Het MVB-beleid van het fonds is in lijn met de huidige SFDR eisen aan een artikel 8 fonds en is gepubliceerd op de website. Het fonds dient nog wel stappen te zetten aan de level 2 regels van de verordening, die medio 2022 ingaat.

Missie/visie en beleggingsbeginselen

Algemeen uitgangspunt van het te voeren beleid op langere termijn is om de pensioenregeling onder een breed scala van omstandigheden overeenkomstig de ambitie (koopkrachtbestendig pensioen) uit te voeren. Om nu en in de toekomst alle pensioenen te kunnen uitkeren, worden de ingelegde pensioenpremies zo goed mogelijk belegd. Een deel van de (toekomstige) pensioenuitkeringen moet worden gefinancierd uit rendement op het opgebouwde vermogen. Het vermogen wordt wereldwijd belegd, gespreid over diverse beleggingscategorieën, met als doel binnen gekozen risicogrenzen een optimaal resultaat te behalen. Voor een pensioenfonds is het beleggingsbeleid, naast de andere financiële sturingsmiddelen, voor het verschaffen van een goed en betaalbaar pensioen van cruciaal belang. De visie van Bpf Banden en Wielen is dat ESG beleggen bijdraagt aan haar lange termijn doelstelling en onderdeel is van haar fiduciaire taak.

Het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen is vastgelegd in de volgende *investment belief* (de investment beliefs zijn vastgelegd in het Strategische Beleggingsbeleid):

Duurzaam beleggen loont op langere termijn

Het fonds gelooft in maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). MVB gaat verder dan alleen financieel risico en rendement. MVB is tevens een manier om reputatierisico voor het pensioenfonds te beheren en om een maatschappelijke bijdrage te leveren, op een manier die past bij het pensioenfonds.

Op langere termijn is de wereld en daarmee het pensioenfonds gebaat bij een samenleving, waarin met respect wordt omgegaan met mens en milieu en waarin voldoende aandacht wordt gegeven aan het goed besturen van ondernemingen en andere instituties. Het pensioenfonds gaat er vanuit dat op langere termijn duurzame beleggingen uiteindelijk een hoger rendement genereren.

Consequentie

Het fonds heeft haar eigen beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) vastgesteld. In de beleggingsprocessen van het fonds –met name bij de selectie en monitoring van vermogensbeheerders– wordt het effect van MVB factoren op de beleggingsrisico's en het rendement expliciet meegewogen.

Dit betekent dat:

- Bpf Banden en Wielen zich bewust is van de invloed die zij als belegger kan uitoefenen (ook al is deze soms bescheiden) en het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid ziet om hier bewust invulling aan te geven.
- Bpf Banden en Wielen gelooft dat bedrijven die in de bedrijfsvoering rekening houden met ESG-maatstaven op de lange termijn betere resultaten behalen dan bedrijven die dat niet doen.

- Bpf Banden en Wielen ook oog heeft voor de mogelijke negatieve consequenties die een (te) strikt MVB-beleid kan hebben op de omvang van het belegbaar universum, het kostenniveau en het rendement en risico, en niet koste wat het kost MVB beleggingen zal doorvoeren.

Verwachte ontwikkelingen in 2022

Per eind januari 2022 is, als onderdeel van de ingang van nieuwe beleggingsrichtlijnen, de categorie “aandelen ontwikkeld” in lijn gebracht met het vernieuwde MVB-beleid van het fonds. Dat gebeurt door te beleggen in beleggingsfondsen waarin een Best-in-Class aanpak wordt gecombineerd met een additionele reductie van CO2-voetafdruk door vermindering van belangen in CO2-emittenten en door aandacht te besteden aan specifieke thema's en SDG's (3 - goede gezondheid en welzijn, 7 - Betaalbare en Duurzame Energie en 13 - klimaat).

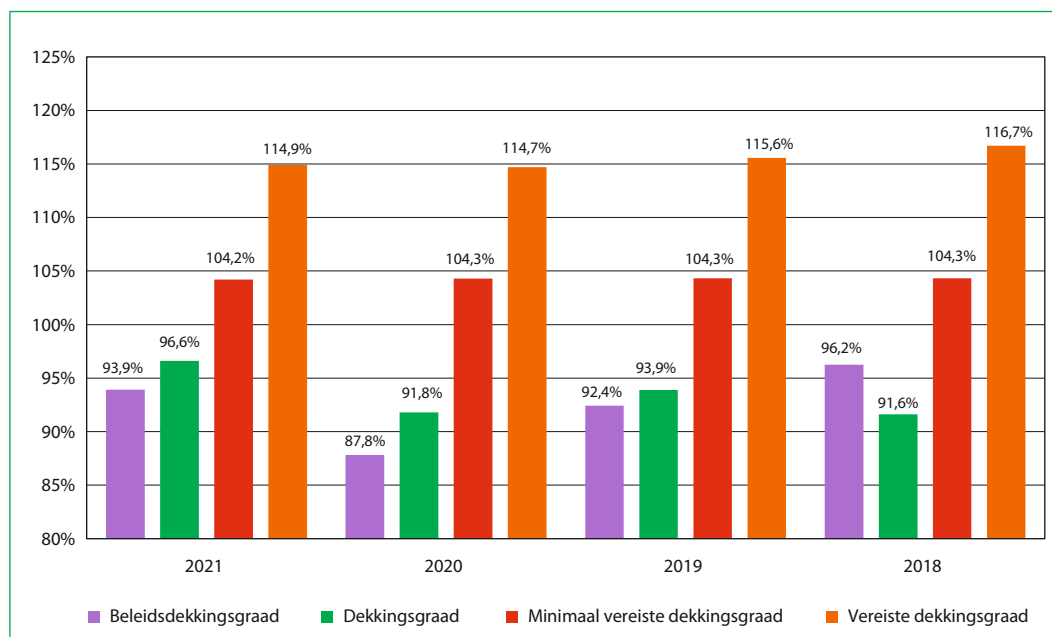
Het fonds onderzoekt in 2022 de mogelijkheden om ook binnen de categorieën bedrijfsobligaties en aandelen opkomende landen meer invulling te kunnen geven aan haar MVB beleid, door het volgen van een best-in-class aanpak.

Samenvatting actuariële rapport

Deze samenvatting toont, naast de ontwikkelingen gedurende het boekjaar, de belangrijkste financiële cijfers van het fonds. Ter vergelijking van de cijfers van het huidige boekjaar zijn referentiecijfers opgenomen.

Financiële positie

De dekkingsgraad ^{1) 2)} liet over het boekjaar een stijging zien van 91,8% ultimo 2020 naar 96,6% ultimo 2021. De beleidsdekkingsgraad van het fonds steeg in 2021 van 87,8% naar 93,9%. De beleidsdekkingsgraad ³⁾ ultimo 2021 is daarmee lager dan zowel de vereiste dekkingsgraad van 114,9% als de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,2%. Hierdoor is er sprake van een tekort. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad, de dekkingsgraad en de (minimaal) vereiste dekkingsgraad zien.

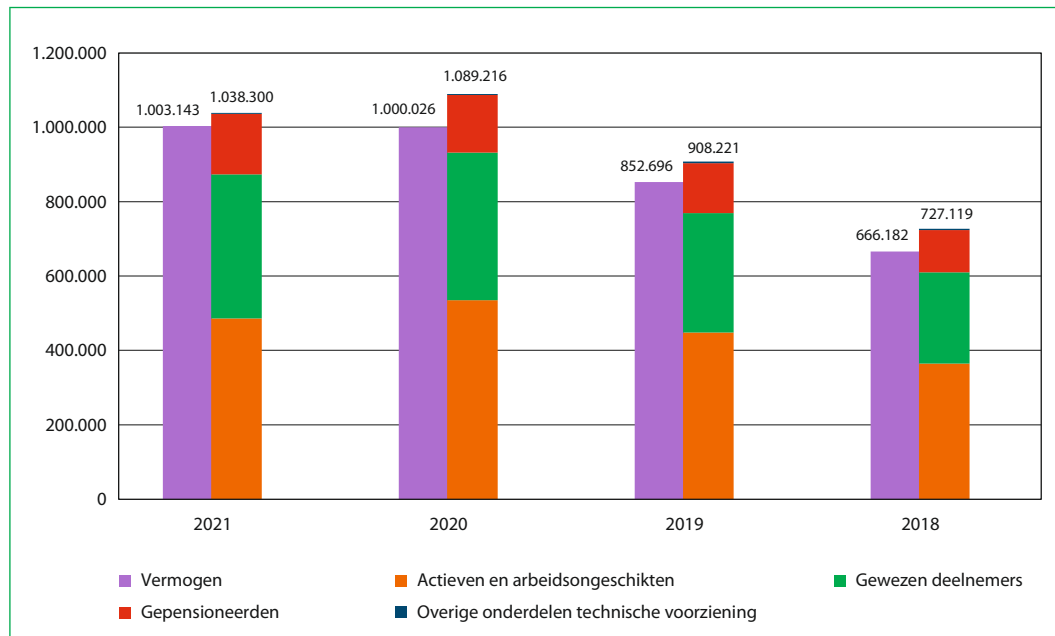

1) Waar gesproken wordt over dekkingsgraad, wordt de actuele dekkingsgraad bedoeld.

2) De dekkingsgraad is gebaseerd op de technische voorziening, waarbij verdiscontering heeft plaatsgevonden op basis van de DNB-rentetermijnstructuur per einde 2021. Volledigheidshalve merken wij op dat er geen rekening is gehouden met de gewijzigde UFR-methodiek die vanaf 1 januari 2022 van toepassing is.

3) De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad.

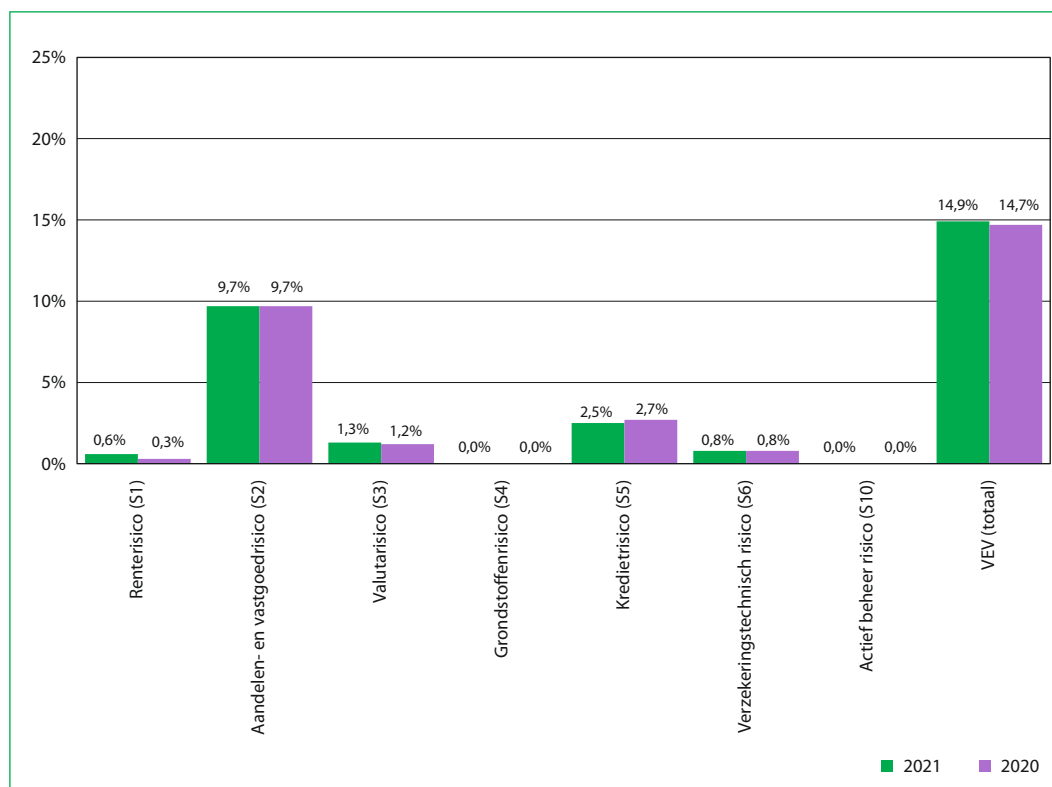
De volgende grafiek geeft het vermogen en de technische voorzieningen ultimo jaar weer.

(Minimaal) vereiste financiële positie

De minimaal vereiste dekkinggraad bedraagt 104,2% ultimo 2021 (ultimo 2020: 104,3%). De vereiste dekkinggraad wordt enerzijds vastgesteld op basis van de feitelijke verdeling van de beleggingsportefeuille (de feitelijk vereiste dekkinggraad genoemd) en anderzijds op basis van de strategische verdeling van de beleggingsportefeuille (de strategisch vereiste dekkinggraad genoemd). Ultimo 2021 bedraagt de feitelijk vereiste dekkinggraad 114,8% en de strategisch vereiste dekkinggraad 114,9%.

De volgende grafiek toont de verdeling over de verschillende risicocomponenten van het strategisch vereist eigen vermogen ultimo 2021. Ter referentie zijn tevens de cijfers ultimo 2020 opgenomen.

Herstelplan

Sinds 2015 bevindt het fonds zich in een positie van tekort. Het fonds heeft in 2021 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB, waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad binnen de gekozen hersteltermijn van 12 jaar herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

Dit herstelplan voorzag voor ultimo 2021 een beleidsdekkingsgraad van 92,8%. De werkelijke beleidsdekkingsgraad van 93,9% ligt hoger. Het fonds heeft in het eerste kwartaal van 2022 het herstelplan geactualiseerd. Uit deze actualisatie blijkt ook dat het fonds naar verwachting binnen de gekozen hersteltermijn van 10 jaar herstelt naar de vereiste dekkingsgraad.

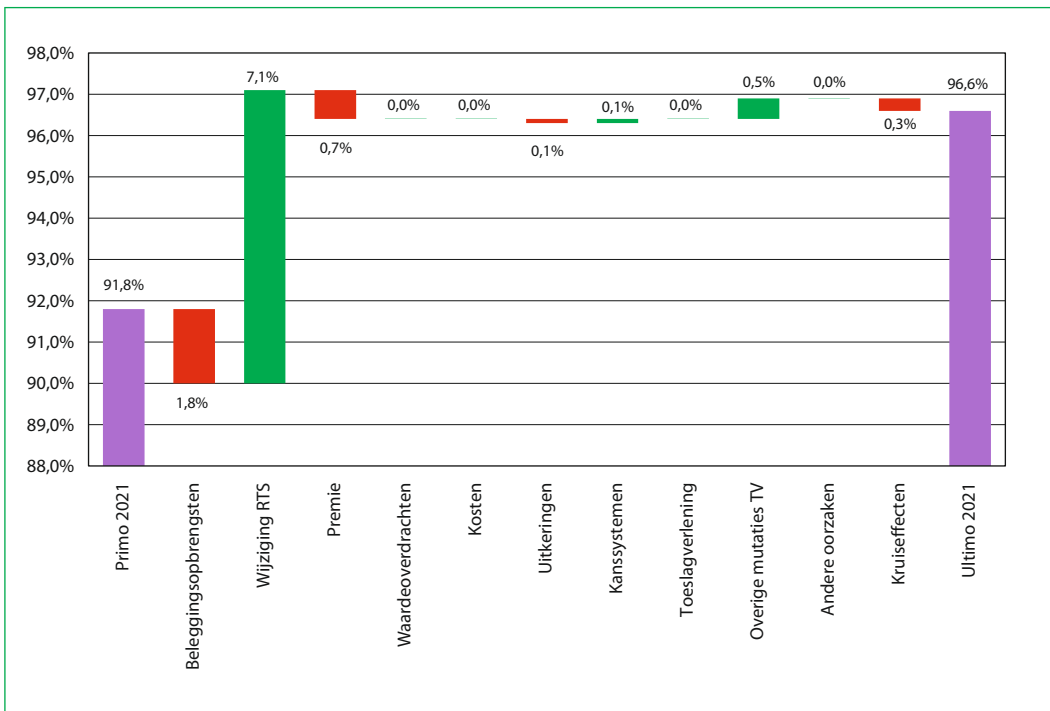
Voor het fonds geldt daarnaast de situatie dat de beleidsdekkingsgraad zich eind 2021 voor het zevende opeenvolgende meetmoment onder het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad bevindt. Het fonds maakt net als vorig jaar gebruik van de door de minister geboden vrijstelling om het meetmoment één jaar uit te stellen ¹⁾. Voorwaarde voor het gebruik van deze vrijstelling is dat de dekkingsgraad eind 2021 minimaal gelijk is aan 90%. Indien dat niet het geval is, dan zou het fonds eind 2021 een korting moeten

1) Fondsen waarvoor het zesde meetmoment eind 2021 plaatsvindt, kunnen eind 2021 (net als in 2019 en 2020) gebruik maken van de door de minister verleende vrijstelling voor het doorvoeren van een kortingsmaatregel. Door gebruik te maken van deze regeling, is per einde 2021 formeel geen meetmoment van toepassing. Het meetmoment verschuift daardoor naar eind 2022. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstelling, moet de dekkingsgraad van het fonds eind 2021 minimaal gelijk zijn aan 90%. Is dit niet het geval, dan dient er een korting plaats te vinden om tot het niveau van 90% te komen. Voor ons fonds is dit niet van toepassing.

doorvoeren waardoor de dekkinggraad verhoogd wordt tot 90%. Uw fonds voldoet met een dekkinggraad van 96,6% aan deze voorwaarde, waardoor het fonds met het gebruik maken van de vrijstelling geen korting hoeft door te voeren.

Analyse van het resultaat

De stijging van de dekkinggraad van 4,8%-punt in 2021 volgt uit het positieve resultaat van € 54.752,- in het boekjaar. In 2020 was er een negatief resultaat van € 32.832,-. De invloed van het resultaat op de dekkinggraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak ¹⁾.

Uit de grafiek blijkt dat de beleggingsopbrengsten negatief hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de dekkinggraad. Dit wordt echter ruimschoots gecompenseerd door het effect van de rentewijziging op de technische voorziening. De component "overige mutaties TV" bevat onder andere het effect van de gewijzigde partnerfrequenties (0,3%-punt) en het effect van de gewijzigde opslag voor niet-gefinancierd wezenpensioen (0,3%-punt).

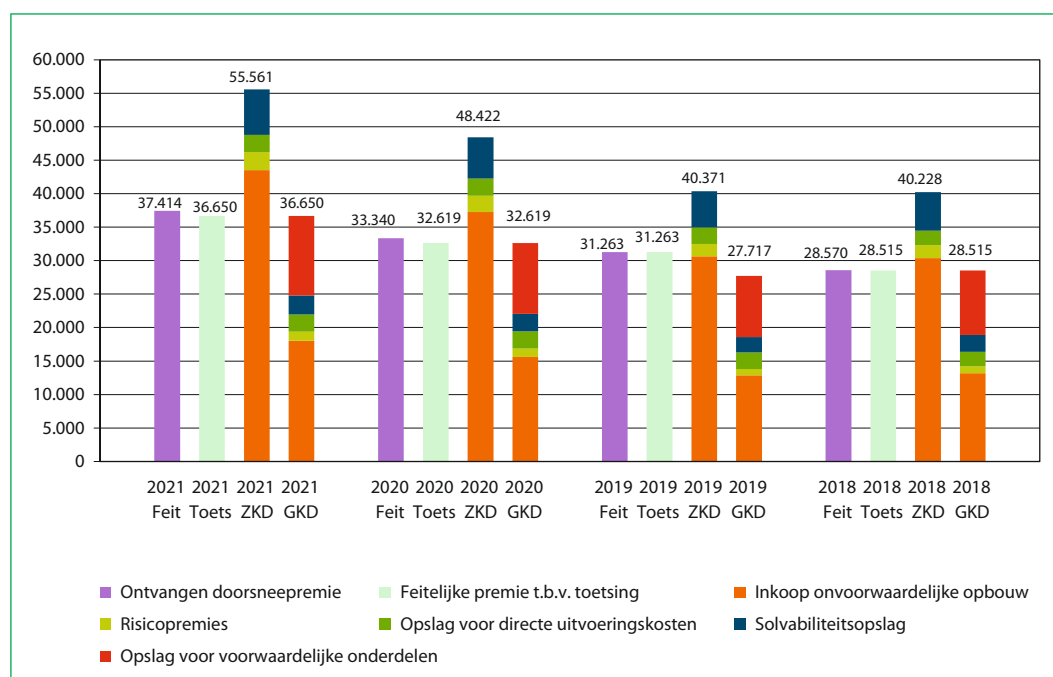
Kostendeekkende premie

De kostendeekkende premie over 2021 is vastgesteld conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn). Dit betekent dat de premie is vastgesteld op basis van gedempte kostendeekkende premie, rekening houdend met verwacht rendement. Het verwacht rendement minus de verplichte afslag op de rente voor toeslagen is gebaseerd op de methodiek en maximale parameters zoals vermeld in art. 23a Besluit FTK.

1) De splitsing naar de verschillende mutatie-oorzaken volgt, met uitzondering van de post "kruiseffecten", de DNB-jaarstaat J605. De post "kruiseffecten" is aanvullend opgenomen en betreft de saldogpost. Voor de overige procentuele resultaten geldt dat deze individueel berekend zijn als mutatie ten opzichte van de financiële positie primo boekjaar.

De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 36.650,-. De ontvangen doorsneepremie ¹⁾ is met € 37.414,- toereikend. Het surplus van 764 wordt daarbij toegevoegd aan de bestemde premiereserve.

De feitelijke premie (Feit), de zuivere kostendekkende premie (ZKDP) en de gedempte kostendekkende premie (GKDP) worden in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij zijn de zuivere en de gedempte kostendekkende premie gesplitst conform de vereisten uit de Pensioenwet. De component "opslag voorwaardelijke onderdelen" in de gedempte premie betreft de verplichte opslag voor de financiering van voorwaardelijke toeslagen waarmee rekening dient te worden gehouden bij premiestelling op basis van verwacht rendement.

Om inzicht te geven in het effect van de opbouw op de financiële positie van het fonds, tonen we in de volgende tabel de premiedekkingsgraad. Er is sprake van een positief effect op de financiële positie van het fonds, indien de premiedekkingsgraad primo boekjaar hoger is dan de dekkingsgraad primo boekjaar. Als de premiedekkingsgraad lager is heeft dit een negatief effect op de financiële positie van het fonds. Zoals uit de tabel valt op te maken heeft de opbouw in 2021 een negatief effect gehad op de financiële positie van het fonds van 0,7%-punt.

	2021	2020	2019	2018
Dekkingsgraad primo boekjaar	91,8%	93,9%	91,6%	97,6%
Premiedekkingsgraad primo boekjaar	73,8%	75,8%	88,7%	81,6%
Impact opbouw op dekkingsgraad	-0,7%	-0,8%	-0,1%	-0,7%

1) De ontvangen doorsneepremie betreft de reguliere opbouw voor de basisregeling, dus exclusief de premie voor de vrijwillige ANW-hiaatregeling. Genoemde regeling wordt niet meegenomen in de kostendekkende premie.

Uitvoeringskosten

BPF Banden en Wielen maakt voor het uitvoeren van de pensioenregeling diverse kosten. Globaal worden deze kosten onderverdeeld naar kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling en kosten voor het vermogensbeheer. De kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling bestaan uit kosten van de pensioenadministratie, de communicatie aan verzekerden, controle- en advieskosten alsmede bestuurs- en toezichtkosten. De vermogensbeheerkosten bestaan uit de kosten voor het beheren van beleggingsportefeuilles en de kosten voor het bewaren en administreren van het belegde vermogen, alsmede een deel van de bestuurs- en toezichtkosten. Transactiekosten worden gemaakt om beleggingstransacties tot stand te brengen en uit te voeren.

Het fondsbestuur wenst transparant te zijn ten aanzien van deze kosten en beheersing van de kosten. Daarom is hieronder een rapportage over de kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling opgenomen per deelnemer (actieven en gepensioneerden). De kosten worden gepresenteerd met inachtneming met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en de AFM. Hierdoor kunnen de kosten die pensioenfondsen maken eenvoudig met elkaar worden vergeleken. Kosten worden zoveel als mogelijk direct toegerekend aan pensioenbeheer respectievelijk vermogensbeheer. Indien directe toerekening niet mogelijk is, vindt toerekening plaats op basis van een pro rata schatting.

	2021	2020
Pensioenbeheer (na herallocatie toe te wijzen aan vermogensbeheer in euro per deelnemer)	€ 359,23	€ 364,49
Pensioenbeheer exclusief incidentele kosten ¹⁾	€ 341,28	€ 330,61
Pensioenbeheer (inclusief gewezen deelnemers)	€ 136,79	€ 139,88
Vermogensbeheer:		
– Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen (beheerkosten en overige vermogensbeheerkosten) ²⁾	0,38%	0,35%
– Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,03%	0,09%
– Totale kosten vermogensbeheer	0,41%	0,44%

De kosten van het pensioenbeheer bedragen over 2021 € 2.775.377,- (2020 € 2.740.998,-). De relatieve kosten van vermogensbeheer zijn met 0,41% lager dan in 2020 (0,44%). De beheerkosten vermogensbeheer als totaal (inclusief overige vermogensbeheerkosten) bedragen over 2021 € 3.658.127,- (0,38%) en de transactiekosten bedragen over 2021 € 319.169,- (0,03%). De kosten voor vermogensbeheer zijn hierna in een tabel in euro's weergegeven en verder uitgesplitst.

Kosten pensioenbeheer 2021

(Kosten)efficiënte besturing en uitvoering is één van de doelstellingen van het fonds. Ondanks dat de pensioenuitvoeringskosten in 2021 iets gedaald zijn ten opzichte van 2020, heeft het fonds een project opgezet om de pensioenuitvoeringskosten verder te laten dalen. Dit zal in de eerste helft van 2022 afgerond worden. De controlekosten en advieskosten zijn gestegen ten opzichte van 2021, met name door advieskosten op het gebied van nieuw pensioenstelsel, strategische heroriëntatie en het uitvoeren van een

1) In 2021 was er sprake van uitvoeringskosten met een incidenteel karakter. Het totaalbedrag van deze incidentele kosten bedraagt € 138.614.

2) De beheerkosten zijn inclusief 0,05% (van het belegd vermogen) toewijzing van kosten van het pensioenfonds en haar adviseurs. De toerekening heeft conform een consistente procentuele verdelingssleutel plaatsgevonden.

De herziene Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie adviseren deze kosten in relatie te bekijken tot

a. de gekozen beleggingsmixen bijbehorende benchmarkkosten;

b. het rendement over een langere termijn, ook in relatie tot het bijbehorende benchmarkrendement.

eigen risico beoordeling (ERB). Daarnaast wordt deelgenomen aan een procedure om weer een vrijstelling te krijgen voor de BTW op pensioenuitvoering via het Europese hof. De kosten van de pensioenuitvoerder (AZL) vormen het grootste cluster in de totale pensioenbeheerkosten.

Bij de pensioenuitvoeringskosten speelt het aantal pensioenregelingen en de complexiteit ervan ook een rol. Het fonds kent weliswaar één basisregeling, maar de regeling bevat elementen, zoals een partnerpensioen deels op opbouw- en deels op risicobasis, die toenemende complexiteit in de uitvoering brengen. Ook voert het fonds een vrijwillige Anw-hiaatregeling uit, die verhoudingsgewijs hoge uitvoeringskosten tot gevolg heeft. De communicatiestrategie van het fonds is afgestemd op missie van het fonds: klantbewustzijn staat centraal en het fonds wil waarde toevoegen voor werkgevers en werknemers door branche specifieke communicatie, sterke solidariteit en een nauwe band tussen het pensioenfonds en de sector. De realisatie hiervan vraagt een bepaald communicatieniveau en brengt ontegenzeggelijk (extra) uitvoeringskosten met zich mee.

Bij de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer spelen de aantallen actieve deelnemers en gepensioneerden een rol. Het fonds kent in verhouding tot de actieve deelnemers en gepensioneerden een relatief groot aantal gewezen deelnemers (zogenaamde slapers). Voor de gewezen deelnemers worden ook activiteiten uitgevoerd, zoals de uitvoering van de rechtenadministratie, periodieke communicatie en het vermogensbeheer. Echter, de kosten die worden gemaakt voor de groep gewezen deelnemers worden in de bepaling van de kosten per deelnemer in de aanbevelingen van de Pensioenfederatie niet meegenomen. Daarmee legt het relatief hoge aantal gewezen deelnemers een relatief grote druk op de kosten per deelnemer van het fonds.

Ondanks de sterke mate van kostenbewustzijn, ziet het fonds al een aantal jaren gemiddeld genomen een stijgende lijn in de kosten per deelnemer. In 2021 heeft het fonds de uitvoeringskosten van pensioenbeheer afgezet tegen de kosten bij andere pensioenfonds. Omdat ieder fonds anders is, is de interpretatie van verschillen behoedzaam gebeurd. Het feit dat het fonds relatief klein is en veel gewezen deelnemers kent weegt daarbij zwaar mee. Er zijn weinig fondsen die één op één vergeleken kunnen worden met BPF Banden en Wielen. Desalniettemin zien we dat BPF Banden en Wielen zeker niet de hoogste, maar wel relatief hoge kosten rapporteert, althans als we de berekeningswijze van de Pensioenfederatie als uitgangspunt nemen. Betrekken we de gewezen deelnemers in de vergelijking dan wordt de positie van BPF Banden ten opzichte van de anderen gunstiger. Een en ander bevestigt het beeld dat de deelnemersopbouw met veel gewezen deelnemers bijdraagt aan de relatief hoge kosten.

Het fonds neemt deel aan het kosten benchmark onderzoek van LCP. Daaruit komt over het jaar 2020 bij de pensioenuitvoeringskosten gemiddeld over 3 jaar naar voren dat ons fonds in een peer groep van 43 pensioenfonds boven de mediaan zit (€ 340 versus een mediaan van € 300). 12 fondsen hebben hogere kosten en 30 fondsen hebben lagere kosten.

Bij de kosten voor vermogensbeheer zit ons fonds in een peer group van 65 fondsen over drie jaar gemiddeld met 0,36% net boven de mediaan van 0,33%. 22 fondsen hebben hogere kosten en 42 fondsen hebben lagere kosten.

Onder andere de pensioenuitvoeringskosten waren in 2021 de trigger om in samenspraak met sociale partners naar de toekomst van het fonds te kijken. Dit traject is dit jaar opgepakt en uitvoeringsvorm en kosten zijn daarbij als belangrijke randvoorwaarden gedefinieerd.

Kosten vermogensbeheer 2021

In deze tabel staan de kosten vermogensbeheer verder uitgesplitst.

	EUR (x1000)	Uitgedrukt in percentage belegd vermogen
Beheerkosten		
Fiduciaire beheer	632	0,07%
Beheerkosten overlay	420	0,04%
Beheerkosten beleggingsfondsen	2.016	0,21%
Totaal beheerkosten	3.068	0,32%
Transactiekosten		
Transactie kosten binnen fondsen en mandaat	114	0,01%
Aan- en verkoopkosten	205	0,02%
Totale transactiekosten	319	0,03%
Overige vermogensbeheerkosten		
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	445	0,05%
Bewaarloon	145	0,01%
Totaal	3.977	0,41%

De totale kosten voor vermogensbeheer zijn in euro's nagenoeg gelijk aan de kosten over 2020. Wel zien we wat verschillen in de diverse posten. De beheerkosten zijn licht toegenomen met name door de toegevoegde categorie niet-beursgenoteerd (direct vastgoed en een iets hogere toewijzing van kosten van de uitvoering aan het vermogensbeheer. De transactiekosten zijn lager uitgevallen.

Voor alle beleggingsfondsen in portefeuille zijn onder 'beheerkosten' de kosten verwerkt die binnen de fondsen worden verrekend. In deze kosten zijn eventuele kortingen verrekend. Als maatstaf voor de beheerkosten wordt de Ongoing Charges Figure (OCF) gehanteerd. De OCF bevat de beheervergoeding plus administratiekosten, accountantskosten, custodykosten, kosten voor securities lending, etc. Beleggingsfondsen publiceren de OCF in het jaarverslag. Indien een beleggingsfonds geen OCF maar Total Expense Ratio (TER) rapporteert wordt deze maatstaf gebruikt.

Governance

Bestuur

De belangrijkste onderwerpen die in 2021 aan de orde kwamen waren:

- Blijvende monitoring van de financiële positie en communicatie met (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hierover;
- Eerste fase project NPS (Nieuw Pensioenstelsel); kennisopbouw en contouren nieuwe regeling;
- Besluitvorming inzake toeslagverlening per 1 januari 2021
- Uitvoering ALM studie;
- Strategisch beleggingsbeleid 2022-2024 en Beleggingsplan 2022;
- Uitwerking strategische heroriëntatie en marktverkenning pensioenuitvoeringsmogelijkheden;
- Marktverkenning herverzekeringen en afsluiten nieuwe herverzekering arbeidsongeschiktheidsrisico;
- Uitvoering ERB;
- Vaststelling van nieuw MVB beleid
- Opdrachtaanvaarding gewijzigde pensioenregeling vanaf 2022 en beoordeling evenwichtigheid;
- Pensioenpremie 2022;

Sleutelfuncties en governancestructuur

Het bestuur heeft in 2019 de sleutelfuncties (artikel 143a PW) ingericht en deze structuur is inmiddels goed ingebed in de organisatie. De sleutelfunctie risicomanagement is belegd bij de uitvoerend bestuurder GRC (Governance, risk & compliance). Onafhankelijkheid wordt geborgd doordat de activiteiten van deze functie worden belegd bij externe onafhankelijke deskundige vervullers, te weten de risicomangers financiële- en niet- financiële risico's. De sleutelfunctie actuariael is ondergebracht bij de certificerend actuaaris en de sleutelfunctie audit wordt door een onafhankelijke functionaris ingevuld.

Bestuurssamenstelling

Vanaf medio 2021 is de nieuwe secretaris van de VACO, mevrouw Seegers, aspirant bestuurslid geworden. Ook is aan het eind van het jaar een werkgever, de heer Post als aspirant bestuurslid begonnen. Dit met het oog op het aftreden van een werkgeverslid in 2022.

Bestuursondersteuning

Voor de bestuursondersteuning heeft het fonds een intern bestuursbureau met een aantal zelfstandigen ingericht. Dit functioneert naar tevredenheid. De vacature die het begin van het jaar nog bestond is per 1 mei vervuld.

Blijvende monitoring van de financiële positie en communicatie met de deelnemers

Ondanks de verbeterde dekkingsgraad blijft de financiële positie van het fonds zorgelijk en hierover is doorlopend met de deelnemers gecommuniceerd. Korting van de aanspraken is geen directe dreiging meer, maar we hebben het minimaal vereist eigen vermogen nog niet bereikt.

Eerste fase project NPS

In 2020 heeft het fonds de ontwikkelingen rondom het pensioenakkoord gevolgd en is men gestart met de voorbereidingen op de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. De focus lag op kennis, samenwerking, projectstructuur en externe begeleiding. In 2021 is een werkgroep aan de verdere uitwerking van dit project begonnen, waarbij de sociale partners direct betrokken zijn. De nadruk heeft gelegen op kennisopbouw en vaststellen van de beoordelingscriteria en vaststellen van de contouren van de nieuwe regeling.

Besluitvorming inzake toeslagverlening per 1 januari 2021

In 2021 was het, gezien de financiële positie weer niet mogelijk om toeslag te verlenen.

ALM- studie

In de periodieke ALM studie is het risicoprofiel opnieuw tegen het licht gehouden en is een doorkijk gemaakt naar het transitie-FTK. De uitkomsten waren dat de eind 2020 verhoogde renteafdekking bevestigd is en dat er enkele risico neutrale verbeteringen in de rendementsportefeuille werden doorgevoerd.

Uitwerking strategische heroriëntatie en marktverkenning pensioenuitvoeringsmogelijkheden

In overleg met sociale partners is in 2021 projectmatig gewerkt aan de strategische heroriëntatie, waarbij onder randvoorwaarden de toekomst van het pensioenfonds wordt onderzocht. Het fonds heeft een begin gemaakt met het definiëren van een strategische focus voor de toekomst en de kaders geschetst waarbinnen het fonds moet blijven opereren om marktconform te kunnen zijn. Kosten en uitvoeringsvorm zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden. In samenhang met het nieuwe pensioenakkoord heeft het bestuur in 2021 de alternatieven in kaart gebracht. Naast een volledige uitbesteding van de pensioenuitvoering is ook vorm van een gedeeltelijke zelfadministratie onderzocht. In het eerste kwartaal van 2022 zullen hierin definitieve keuzes gemaakt worden.

Marktverkenning herverzekeringen

Samen met de adviserend actuaire zijn de diverse herverzekeringen beoordeeld en is er een marktverkenning voor de herverzekering voor het arbeidsongeschiktheidsrisico uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een nieuw (type) verzekeringscontract bij een andere verzekeraar.

ERB uitgevoerd

Het fonds heeft in 2021 voor de eerste keer de 3-jaarlijkse ERB (Eigen Risico Beoordeling) uitgevoerd, vastgesteld door het bestuur en ingediend bij DNB. In de ERB heeft het bestuur stilgestaan bij de strategische doelstellingen van het fonds, waarbij bepaald is welke strategische doelstellingen het fundament voor de ERB zullen vormen. Tevens zijn omgevingsfactoren gedefinieerd die een belangrijke rol voor het fonds vormen en die meegenomen kunnen worden in de verschillende scenario's die uitgewerkt worden en waarvan de impact zal worden bepaald. De resultaten van de ERB zijn uitgewerkt in een ERB document.

Nieuw MVB-beleid

Nadat het eerste MVB-beleid in 2018 was opgesteld was het MVB beleid toe aan een volgende stap. Zowel vanuit onderzoek onder deelnemers en vanuit maatschappelijke ontwikkelingen worden in het nieuwe MVB-beleid verdere stappen gezet op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Er is onder meer een best-in-class benadering voor aandelen uitgewerkt op basis van aangescherpte ambities op klimaatdoelstellingen.

Pensioenpremie 2022

Bij de vaststelling van de (nieuwe) gedempte premie vanaf kalenderjaar 2022 is rekening gehouden met de nieuwe voorgeschreven parameters uit artikel 23a van het besluit FTK (overgenomen uit het advies van 6 juni 2019 van de Commissie Parameters). Als gevolg hiervan wordt voor de gedempte premie vanaf 2021 uitgegaan van lagere maximum rendementen op zakelijke waarden. Voor de inflatie-afslag is aangesloten bij de lange termijn prijsinflatie van 2,0%. De actuele premie bleek niet toereikend te zijn om de gedempte kostendekkende premie te dekken. Daarom hebben de sociale partners besloten de premie te verhogen (28,3%) bij een opbouwpercentage van het ouderdomspensioen van 1,6%. Daarnaast is door sociale partners een versoering van het nabestaandenpensioen afgesproken, doordat het voor 50% op risicobasis en voor 50% op opbouwbasis plaatsvindt.

Opdrachtaanvaarding

Eind 2021 hebben sociale partners besloten om de pensioenregeling per 1 januari 2022 opnieuw te versoeren ten opzichte van de pensioenregeling die gold in 2021 en de premiebijdrage te verhogen. De versoering was om een groter deel van het partnerpensioen (70% van het ouderdomspensioen) op risicobasis te verzekeren; vanaf 2022 is dit 50%. Om te kunnen beoordelen of het bestuur akkoord kan gaan met de uitvoering van de gewijzigde pensioenregeling en de opdracht derhalve kan aanvaarden, heeft

het bestuur een aantal criteria opgesteld waaraan de premie de opbouw voor 2022 getoetst moet worden. Het betreft de volgende criteria:

1. Zijn de maatregelen evenwichtig, kan de opdracht aanvaard worden;
2. Uitvoerbaarheid en consistentie (bestendige gedragslijn);
3. Uitlegbaarheid en communicatie;
4. Duurzaamheid, is het voor langere periode houdbaar.

Omdat het overgrote deel van de criteria (de eerste 3 criteria volledig, en het vierde criterium deels) wordt voldaan heeft het bestuur de opdracht van de Sociale Partners aanvaard.

DNB en AFM

De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op pensioenfonds. DNB beoordeelt de financiële aspecten. De AFM ziet toe op gedrag en communicatie.

Thematisch toezicht

Voor 2021 had DNB voor pensioenfonds specifiek de volgende onderzoeksthema's benoemd:

- Nieuw pensioencontract
- Uitvoering mogelijke kortingen
- Duurzaamheid
- Cybersecurity en uitbesteding.

In het verslagjaar zijn van DNB geen fonds specifieke onderzoeksvragen ontvangen. Net als voorgaande jaren ontving het fonds in 2021 een algemeen verzoeken om mee te werken aan een uitvraag naar de niet-financiële risico's en daarnaast de risico-inventarisatie strategische risico's en de uitvraag NPR (nieuwe pensioenregeling) en heeft haar medewerking hieraan naar behoren verleend.

Geschiktheid, educatie en evaluatie

Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in een geschiktheidsplan. In 2021 is het geschiktheidsplan geactualiseerd. Zo is een passage inzake diversiteit toegevoegd, een dakpansgewijs rooster van aftreden geïntroduceerd en de zijn profielschetsen voor bestuursleden geactualiseerd. Permanente educatie werd in 2021 al dan niet online ingevuld door studiedagen en beleidssessies van het fonds alsmede themadagen van o.a. DNB, AFM, de Pensioenfederatie of andere externe partijen. In het najaar van 2021 heeft een zelfevaluatie van het bestuur plaatsgevonden onder begeleiding van een externe deskundige. Opvolging van acties die uit deze evaluatie naar voren kwamen is geborgd via opname op de bestuurlijke actielijst.

Daarnaast hebben 3 heidagen plaatsgevonden waarbij onder andere de thema's ERB, NPS, strategische heroriëntatie en Strategie en beleggingsproces Vastgoed en Risicotolerantie IRM aan bod zijn gekomen. Vakliteratuur is bijgehouden, seminars en lezingen op pensioengebied zijn dit jaar vanwege COVID-19 veelal digitaal bijgewoond.

Diversiteit

Het fonds streeft naar een bestuurssamenstelling waarbij de belanghebbenden op een zo evenwichtig mogelijke wijze zijn vertegenwoordigd. Het bestuur streeft ernaar dat in het bestuur tenminste één man en één vrouw zitten en ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. De eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit. In 2021 zijn twee van de niet-uitvoerende bestuursleden vrouw en het fonds heeft een vrouw als onafhankelijk voorzitter. Het verantwoordingsorgaan kent één vrouwelijk lid.

Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid dat ondersteunend is aan de lange termijnstrategie van het pensioenfonds en is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het beloningssysteem moet transparant, eenvoudig en uitvoerbaar zijn;
- Het beloningssysteem moet voldoen aan geldende wet- en regelgeving;
- Het pensioenfonds is in beginsel terughoudend als het gaat om variabele beloningen. Het pensioenfonds betaalt zelf geen variabele beloningen. In overige gevallen, bijvoorbeeld bij uitbestedingsrelaties, mogen variabele beloningen in beginsel niet hoger zijn dan 20 procent van de vaste beloning;
- De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag;
- De beloningen moeten minimaal marktconform en maatschappelijk acceptabel zijn.

Als tegemoetkoming voor de gedragen verantwoordelijkheid en de tijdsbesteding ontvangen bestuursleden een vergoeding. De onafhankelijke bestuursleden, namelijk de uitvoerende bestuursleden en de voorzitter, verrichten hun werkzaamheden op basis van een overeenkomst van opdracht met het fonds. In die overeenkomst is vastgelegd hoeveel tijd zij aan het fonds besteden en welke vergoeding daarbij overeengekomen is. In die gevallen waarin extra beroep gedaan moet worden op de voorzitter of de uitvoerende bestuursleden, maakt het bestuur hierover afspraken met betrokkenen. Dit was in het verslagjaar niet aan de orde.

De niet-uitvoerende bestuursleden die namens werkgever, werknemers en gepensioneerden in het bestuur zitten, kregen in het verslagjaar een vaste vergoeding. Verder kunnen zij, met tussenpozen van minimaal twee jaar, € 500 in het jaar declareren voor de aanschaf van een computer of laptop. Wanneer in voorkomende gevallen een extra beroep wordt gedaan op de inzet van de niet-uitvoerende bestuursleden zal hiervoor een regeling worden getroffen die overeenkomt met vacatievergoeding conform de SER-normering. Dit was in het verslagjaar niet aan de orde.

Tot slot hebben alle bestuursleden recht op een kilometervergoeding voor reizen van en naar pensioenfonds gerelateerde bijeenkomsten. In 2021 betaalde het fonds in totaal € 433.678 aan bestuursvergoedingen.

Gedragscodex/ compliance officer

De compliance officer houdt toezicht op de naleving van gedragscode en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur. Over 2021 zijn door de compliance officer geen bijzonderheden geconstateerd. Vastgesteld is dat in 2021 geen sprake was van insiders.

Privacybeleid

Het fonds verwerkt persoonsgegevens en kent een privacybeleid. In dit beleid geeft het fonds invulling aan de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG) stelt ten aanzien van de bescherming van de privacy van alle bij het natuurlijke personen die bij het fonds betrokken zijn.

De Pensioenfederatie heeft in 2019, na overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens, de Gedragslijn Verwerking persoonsgegevens opgesteld. Deze Gedragslijn is van toepassing op pensioenfondsen die lid zijn van de Pensioenfederatie. In het kader van de naleving van AVG is in 2020 eerst een nulmeting door de compliance officer gedaan. Daarbij zijn de privacy-beleidsdocumenten en registers getoetst aan actuele wet- en regelgeving en daar waar nodig geactualiseerd. Hiermee is invulling gegeven aan de verplichting uit de Gedragslijn om een interne controle op de naleving van de Gedragslijn te doen. Er zijn materiele bevindingen gedaan dat beleid en processen niet voldoen aan de Gedragslijn (AVG) en dat in strijd met de (Gedragslijn) AVG zou worden gehandeld. Wel heeft de controle geleid tot een aantal aanbevelingen. De aanbevelingen betreffen het doorvoeren van een wijzigingen in het privacybeleid. In 2021 is het privacybeleid geactualiseerd en nog meer in lijn gebracht met de AVG en is het verwerkingenregister geactualiseerd. Ook heeft de pensioenuitvoeringsorganisatie inzichtelijk gemaakt welke acties zijn ondernomen om AVG en de gedragslijn te implementeren. Na het verslagjaar in 2022 heeft het fonds de eerste stappen gezet om de werking van het privacybeleid in de interne organisatie te toetsen.

Wet- en regelgeving

Het pensioenfonds valt onder toezicht van De Nederlandsche Bank. Het toezicht op integer gedrag op de effectenmarkten (gedragstoezicht) en de communicatie met deelnemers vallen onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. Voor de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt toezicht gehouden door de Autoriteit Persoonsgegevens. In 2021 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. De toezichthouders, hebben geen aanwijzingen aan het fonds gegeven.

Ook is geen bewindvoerder aangesteld en de bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds is niet gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Naleving Code pensioenfonds

BPF Banden en Wielen baseert zich voor de inrichting van de governance onder meer op de Code Pensioenfonds. Bij verantwoording over de naleving van de Code pensioenfonds geldt het principe 'pas toe of leg uit'. In lijn met dit principe is in deze paragraaf kort toegelicht welke normen worden nageleefd en van welke normen gemotiveerd afgeweken wordt. Verantwoording vindt plaats aan de hand van de 8 thema's waar in de normen in de Code Pensioenfonds zijn onderverdeeld. De acht thema's zijn:

1. Vertrouwen waarmaken
2. Verantwoordelijkheid nemen
3. Integer handelen
4. Kwaliteit nastreven
5. Zorgvuldig benoemen
6. Gepast belonen
7. Toezicht houden en inspraak waarborgen
8. Transparantie bevorderen

De rapportage is zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk opgezet, 8 van de 65 normen vragen altijd om een toelichting. Het betreft hier de zogenaamde rapportagenormen. Deze normen worden hieronder bij het thema waar ze onder vallen toegelicht op de wijze waarop de Monitoringcommissie Code Pensioenfonds dat aanbevolen heeft.

1. *Vertrouwen waarmaken*

Normen 1 – 9 gaan over vertrouwen waarmaken. Dat blijkt vooral uit adequaat bestuur, maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid en zorgvuldig risicomanagement. Het fonds heeft deze normen zijn onder andere vastgelegd in de statuten, de ABTN, risicomanagementbeleid en het uitbestedingsbeleid. In het bestuurdersprotocol is beschreven dat het bestuur altijd eindverantwoordelijk is. Het bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de eventuele beleidskeuzes voor de toekomst. Belanghebbenden zijn in het bestuur en het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd.

Het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen en uitsluitingen is door het bestuur vastgelegd. Via een enquête is de mening van belanghebbenden gevraagd. In het verslagjaar is een begin gemaakt met de nadere beleidsbepaling op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. De uitkomsten van de enquête worden daarin betrokken.

Het bestuur heeft een document integraal risicomanagement vastgesteld. Evaluatie van het beleid vindt jaarlijks plaats. Er wordt gewerkt aan de hand van een jaarkalender voor de risicomanagementcyclus. Ook in het financieel crisisplan staan de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen beschreven met betrekking tot de financiële risico's. Daarnaast kent het bestuur een escalatieplan voor spoedeisende situaties.

Rapportagenorm

Norm 5	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Het bestuur rapporteert over het beleid op: Uitbesteding: p. 14 en 44 t/m 46 Vermogensbeheer: p. 22 t/m 27 Communicatie: p. 21 en 22 Implementatie Wet- en regelgeving: p. 35 t/m 39 Het integraal risicomanagement en de risico's worden toegelicht op p. 46 t/m 52

2. Verantwoordelijkheid nemen

Normen 10 – 14 gaan over verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur draagt te allen tijde de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering. Specifieke taken zijn uitbesteed aan uitbestedingspartners, waarbij de afspraken in een overeenkomst zijn vastgelegd. Het fonds kent een uitbestedingsbeleid, waarin deze normen zijn verankerd. Met de uitbestedingspartijen zijn serviceafspraken gemaakt welke zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). Ieder kwartaal rapporteren de uitbestedingspartijen de dienstverlening en de mate waarin de SLA afspraken zijn gehaald. Verder is in de uitbestedingsovereenkomst geregeld dat het bestuur jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch evalueert. Tevens spreekt het bestuur de uitbestedingspartij aan als deze zijn afspraken niet of onvoldoende nakomt. Het uitbestedingsbeleid is in 2020 voor het laatst geëvalueerd en dit vindt in 2022 weer plaats.

In het uitbestedingsbeleid van het fonds is vastgelegd dat in de overeenkomst tot uitbesteding ten minste wordt vastgelegd dat gewaarborgd is dat de partij aan wie wordt uitbesteed de werkzaamheden niet deels of geheel uitbesteed aan een derde partij, anders dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van het fonds. Onder andere is bepaald dat uitbestedingspartijen moeten aantonen dat zij een beloningsbeleid voeren waarbij het variabele deel niet kan leiden tot ongewenste beloningsprikkelers waardoor de belangen voor het fonds in gevaar kunnen komen. In de uitbestedingsovereenkomsten is de aansprakelijkheid over schade als gevolg van toerekenbare tekortkomingen vastgelegd.

3. Integer handelen

Normen 15-22 gaan in op de manier waarop het bestuur een cultuur van integriteit en compliance bevordert. Deze normen zijn door het bestuur uitgewerkt in de gedragscode, het integriteitbeleid, het uitbestedingsbeleid en de ABTN. Een overzicht van nevenfuncties is opgenomen op de website van het fonds en in dit jaarverslag. Het onderwerp 'meldingen in het kader van compliance' heeft een vaste plaats op de bestuursagenda. Het bestuur heeft een klokkenluidersregeling en een incidentenregeling vastgesteld. Het bestuur van het fonds heeft een compliance officer benoemd. Deze vervult een onafhankelijke rol binnen het fonds. De compliance officer heeft als taak toe te zien op de naleving van relevante wet- en regelgeving en de gedragscode, zowel binnen het fonds en de fondsorganen als bij de uitbestedingspartners.

4. Kwaliteit nastreven

Normen 23 – 30 gaan over hoge kwaliteitseisen, het beleid dat daarop gevoerd wordt en het lerend vermogen van de organisatie. Het bestuur kent een geschiktheidsplan waarin geregeld is hoe de deskundigheid van het bestuur continu op peil is. Er zijn specifieke profielschetsen opgesteld voor bestuursleden, de leden van het verantwoordingsorgaan en de sleutelfuncties. De profielschetsen voor het bestuur zijn in 2021 geëvalueerd en op basis van de bevindingen geactualiseerd. Het bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren en zorgt voor permanente educatie van de leden. In 2021 vond de evaluatie plaats onder leiding van een externe. Het verantwoordingsorgaan doet ook aan permanente educatie en werkt aan een procedure voor een gestructureerde jaarlijkse

zelfevaluatie. In de statuten is de besluitvorming van het bestuur vastgelegd. Hier is beschreven dat elke bestuurder één stem heeft. Het bestuur neemt besluiten aan bij volstreekte meerderheid van geldig uitgebrachte stemmen.

Het bestuur kent een regeling voor de behandeling van klachten en geschillen, welke is opgenomen in een integrale klachten- en geschillenregeling.

5. *Zorgvuldig benoemen*

Normen 31 – 40 hebben betrekking op zorgvuldig handelen bij (her)benoeming en ontslag, zorgen voor geschiktheid, complementariteit en diversiteit in de samenstelling van de organen van het fonds. Het geschiktheidsplan gaan samen met de functieprofielen in op de complementaire en diverse samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan. Bij de werving wordt rekening gehouden met complementariteit en diversiteit. Een termijn van een bestuurder duurt in principe vier jaar en een bestuurder kan maximaal twee keer herbenoemd worden. Het verantwoordingsorgaan bestaat sinds 2021 uit een werknemersvertegenwoordiger, twee vertegenwoordigers namens werkgevers en één namens pensioengerechtigden. In de statuten staat omschreven wat de procedure bij schorsing en/of ontslag is. Bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan worden benoemd met inachtneming van een profielschets.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja	Het bestuur rapporteert over de samenstelling van de fondsorganen en de geschiktheid van de leden op de volgende pagina's: Bestuur p. 11, 12 en p. 37, onder diversiteit, geschiktheid en evaluatie.
Norm 33 In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Gedeeltelijk	Het bestuur rapporteert over de samenstelling van het bestuur en het VO en de geschiktheid van de leden op de volgende pagina's: Bestuur p. 11 en 12 VO: p. 14 Op p. 37 komt ook de diversiteit aan bod.

6. *Gepast belonen*

Normen 41 – 45 gaan over een verantwoord en beheerst beloningsbeleid, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie. Dit is vastgelegd in beloningsbeleid van het fonds. Hierin staan de uitgangspunten die het fonds hanteert. Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Het beloningsbeleid moet ondersteunend zijn aan de lange termijn strategie van het pensioenfonds, gericht op financiële stabiliteit, continuïteit en een gematigd risicoprofiel. Het beloningssysteem moet transparant, eenvoudig en uitvoerbaar zijn en voldoen aan geldende wet- en regelgeving. Het pensioenfonds is in beginsel terughoudend als het gaat om variabele beloningen. Het betaalt zelf geen variabele beloningen of bonussen. Dat maakt het voor het fonds immers beter mogelijk om naar de lange termijn te kijken. In overige gevallen, bijvoorbeeld bij uitbestedingsrelaties, mogen variabele beloningen in beginsel niet hoger zijn dan 20 procent van de vaste beloning. De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag en moeten minimaal marktconform en maatschappelijk acceptabel zijn. Het beloningsbeleid is toegelicht op de website van het fonds.

7. Toezicht houden en inspraak waarborgen

Normen 46 - 57 gaan over hoe het fonds het intern toezicht waarborgt op de kwaliteit en integriteit van de bedrijfsvoering. De niet-uitvoerende bestuursleden voeren het toezicht uit aan de hand van een jaarplan. Dit plan wordt afgestemd met het bestuur. Bij het uitoefenen van toezicht wordt deze Code gevolgd. De niet-uitvoerende bestuursleden geven in de bestuursvergaderingen hun oordeel over het functioneren van het bestuur. De niet-uitvoerende bestuursleden rapporteren hun bevindingen over het functioneren van het bestuur respectievelijk het fonds jaarlijks schriftelijk en lichten deze rapportage mondeling toe.

De rapportage wordt in het bestuursverslag opgenomen. De niet-uitvoerende bestuursleden leggen verantwoording af aan de het verantwoordingsorgaan en hiermee ook aan de werkgevers.

De samenwerkingsafspraken met het verantwoordingsorgaan zijn in overleg vastgesteld. In de statuten zijn de taken en bevoegdheden en de ontslagprocedures vastgelegd. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid van het fonds en de wijze waarop het is uitgevoerd. Er is minimaal twee keer per jaar overleg met het verantwoordingsorgaan en na iedere bestuursvergadering praat de bestuursvoorzitter de voorzitter van het verantwoordingsorgaan bij. Het bestuur beoordeelt ten minste eenmaal per vier jaar het functioneren van de accountant en de actuaris. Wanneer het wenselijk is dat de accountant of actuaris niet-controlewerkzaamheden verricht, dan verstrekt het bestuur hiervoor een afzonderlijke opdracht.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 47 Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	Het intern toezicht betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn rapportage intern toezicht op p. 53 e.v.

8. Transparantie bevorderen

Normen 58 – 65 gaan over hoe het fonds openheid nastreeft, communiceert over missie, visie en risico's en verantwoording aflegt over gevoerd beleid. Het bestuur hecht aan transparantie en heeft dit in diverse beleidsdocumenten vastgelegd. Het bestuur beschrijft in het jaarverslag helder en duidelijk de missie, visie en strategie van het fonds. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag ook over de naleving van de gedragscode en de Code Pensioenfondsen.

Het bestuur van het fonds heeft haar werkzaamheden uitbesteed die als gevolg van de complexiteit van regelgeving door een externe partij effectiever en efficiënter kunnen worden verricht dan door middel van een uitvoering in eigen beheer. Het bestuur is van oordeel dat de belangen van de deelnemers bij deze uitbesteding beter zijn gediend. In het jaarverslag wordt informatie hierover opgenomen. De uitwerking rond transparantie en communicatie ligt vast in het communicatiebeleidsplan. Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. Deze is toegankelijk via de website van het fonds. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	Op p. 9 beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het fonds

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Het bestuur licht de overwegingen omtrent maatschappelijk verantwoord beleggen toe op p. 25 t/m 27 van het jaarverslag.
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	Op p42 onder gedragscode rapporteert het bestuur over de naleving van de interne gedragscode en op p. 42 e.v. over de naleving van deze code. Op p. 41 onder geschiktheid en evaluatie rapporteert het bestuur over de evaluatie en het functioneren.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	Op p. 44 onder 'Klachten en geschillen' rapporteert het bestuur over de behandeling van klachten en geschillen. In 2021 waren er geen klachten of geschillen. De klachten- en geschillenregeling is gepubliceerd op de website.

Normen uit de Code pensioenfonds die in 2021 nog niet (volledig) worden nageleefd.

Normnr	Inhoud norm	Toelichting op afwijking
30	Het eigen functioneren is voor het VO een continu aandachtspunt. Het VO evalueert met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan.	Evaluatie van het functioneren van het verantwoordingsorgaan gebeurt momenteel niet via een vaste procedure. Het verantwoordingsorgaan werkt aan een procedure die bij toekomstige evaluaties kan worden gebruikt.
33	In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	In het bestuur zitten ultimo 2021 drie vrouwen en in het verantwoordingsorgaan één. Aan het diversiteitscriterium wordt voldaan, maar aan het leeftijdscriterium nog niet, ondanks recente bewegingen daartoe. In 2021 heeft het bestuur stagiaires onder de veertig jaar. Er wordt gestreefd naar diversiteit maar de eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit.

Normnr	Inhoud norm	Toelichting op afwijking
39	<p>Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan.</p> <p>Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.</p>	<p>Benoeming en ontslag van de leden van het verantwoordingsorgaan is statutair geregeld en geschiedt in lijn met de Pensioenwet door art. 23 van de statuten dat regelt dat verantwoordingsorgaan leden worden benoemd en ontslagen door werknemers- resp. werkgeversverenigingen. Het verantwoordingsorgaan heeft hier zelf de voorkeur voor uitgesproken.</p>

Klachten en geschillen

Een deelnemer kan een klacht indienen op basis van de klachten en geschillenregeling van het fonds als hij van mening is dat bij de uitvoering van de pensioenreglementen zijn rechten zijn geschaad. In 2021 zijn geen klachten of geschillen bij het bestuur ingediend. Ook was er in 2021 geen sprake van afwikkeling van daarvoor ingediende klachten of geschillen.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur heeft de uitbesteding van de twee kerntaken van het pensioenfonds, namelijk de pensioenuitvoering en administratie en het vermogensbeheer, ondergebracht bij verschillende partijen. Vanwege kostenefficiëntie en de beheersbaarheid van de controle op de administratie en het vermogensbeheer, vindt het bestuur verdere spreiding van de kerntaken niet wenselijk.

Bij deze overweging speelt uiteraard tevens de relatief kleine omvang van het pensioenfonds een rol. Het bestuur toetst regelmatig of de met de externe partijen gesloten overeenkomsten nog marktconform zijn. Daarnaast wordt ruimschoots aandacht besteed aan de vastlegging van de afspraken, de dienstencatalogus en serviceafspraken (SLA). Uitbesteding kent risico's. Daarom heeft het bestuur beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding van (delen van) bedrijfsprocessen. Doel is het waarborgen van continuïteit en constante kwaliteit van dienstverlening en activiteiten. In het uitbestedingsbeleid zijn de criteria opgenomen die het fonds heeft vastgesteld voor de selectie van de uitbestedingsrelaties en de normen bepaald die bij de bewaking van de kwaliteit van de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden gelden.

Uitbesteding pensioenadministratie

Het bestuur heeft de pensioenadministratie, inclusief communicatie, uitbesteed aan AZL. Hieronder vallen ook de uitvoerende actuariële werkzaamheden. Er is een overeenkomst inzake pensioenuitvoering inclusief SLA gesloten tussen het fonds en AZL. AZL is van al zijn daden en werkzaamheden met betrekking tot het pensioenfonds verantwoordelijk verschuldigd aan het fonds. AZL houdt het bestuur van het pensioenfonds op de hoogte van de aan deze uitbestede taak verbonden werkzaamheden en ontwikkelingen op relevante gebieden.

Het pensioenfonds heeft vanuit AZL een fondsmanager die verantwoordelijk is voor de pensioenuitvoering en voor het bestuur het aanspreekpunt is. Periodiek wordt met AZL overlegd over de uitvoering van de SLA en vindt evaluatie van de dienstverlening plaats. De uitvoerend bestuurders bespreken de kwartaalrapportages en nemen vervolgcacties ingeval de bevindingen hiertoe aanleiding geven. De operationele aansturing ligt binnen het bestuursbureau.

AZL bereidt de (financiële) jaarverslaglegging van het pensioenfonds voor met ondersteuning van de accountant en de actuaaris. Het boekjaar van het pensioenfonds loopt van 1 januari tot en met 31 december. Binnen zes maanden na afloop van het boekjaar overlegt het pensioenfonds een jaarrekening, het jaarverslag en overige gegevens aan DNB. De jaarrekening wordt gedeponneerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Jaarlijks verstrekt AZL een ISAE 3402-rapportage aan het fonds. De uitvoerende bestuursleden hebben de ISAE 3402-rapportage van AZL N.V. over 2021 beoordeeld en vervolgens in het bestuur besproken. Ten opzichte van vorig jaar zijn de bevindingen aanzienlijk gedaald en is de impact niet materieel. Er wordt een verdere professionaliseringslag gemaakt binnen de wijze waarop AZL zijn controlemaatregelen opzet/verdiept. Daarnaast geeft AZL jaarlijks een ISAE 3000-statement uit, opgesteld door een externe auditor. Dit statement wordt afgegeven over de opzet en het bestaan van het Interne Beheersingssysteem van AZL van de businessunits Actuarieel, IBA, Verslaglegging, Communicatie, Excasso, Grootboek en het SLA-proces. Ook deze rapportage is beoordeeld en in het bestuur besproken. Beide rapportages hebben voor het fonds niet tot materiële opmerkingen geleid.

AZL voert de werkzaamheden uit op basis van het geldende pensioenreglement. AZL legt situaties waarin de pensioenreglementen niet voorzien voor aan het bestuur. Indien het bestuur AZL toestaat in bepaalde situaties volgens een vastgestelde wijze te handelen, legt AZL dit vast in een aanvullende werkinstructie. Het bestuur heeft onder meer de volgende taken uitbesteed aan AZL:

- Het vaststellen welke werkgevers volgens de verplichtstellingsbeschikking en de statuten aangesloten zijn bij het pensioenfonds en welke werknemers dientengevolge verzekerd zijn;
- Het afsluiten van overeenkomsten inzake vrijwillige voortzetting met gewezen werknemers die volledig of gedeeltelijk niet meer onder de verplichtstelling vallen;
- Het afsluiten van overeenkomsten inzake vrijwillige aansluiting met werkgevers die niet (meer) onder de verplichtstelling van het pensioenfonds vallen;
- Het invorderen van de relevante premie;
- Het vaststellen van de pensioenaanspraken en het informeren van de deelnemers hieromtrent. De actieve deelnemers krijgen jaarlijks een opgave, de slapers om de vijf jaar;
- Het vaststellen van de hoogte van de pensioenuitkeringen en het uitbetalen hiervan;
- Het vervaardigen van het concept-jaarverslag inclusief de concept-jaarrekening, evenals het verzorgen van de jaarrapportage aan DNB;
- Het indienen van maand-, kwartaal-, jaar- en overige rapportages bij DNB.

Uitbesteding vermogensbeheer

Het fiduciair beheer van het vermogen is uitbesteed aan Kempen Capital Management (KCM). De bewaarder is Northern Trust. De fiduciaire beheerdiensten zijn vastgelegd in een overeenkomst met KCM. Jaarlijks worden de beleggingsrichtlijnen, die onderdeel zijn van de beheerovereenkomst opnieuw vastgesteld en getekend. Binnen KCM is een klantteam benoemd dat verantwoordelijk is voor alle contacten met de uitvoerend bestuurder met portefeuille Balansmanagement en voor het beheer van de portefeuille. KCM adviseert het pensioenfonds over de strategisch-dynamische allocatie van de beleggingsportefeuille en draagt op continue basis zorg voor het beheer van de beleggingsrisico's, waarbij afdekkingsstrategieën gelden ten aanzien van rente en valuta. KCM adviseert de selectie en aansturing van de gespecialiseerde managers/beleggingsinstellingen per beleggingscategorie.

In de overeenkomst met KCM is een uitgebreide omschrijving opgenomen van de dienstverlening en verantwoordelijkheden van KCM als fiduciair beheerder en vermogensbeheerder en de selectie van de beleggingen door het pensioenfonds. Tevens is, als onderdeel van de SLA, een uitgebreide rapportagestructuur afgesproken.

Onderdeel daarvan vormen:

- Een jaarlijks ISAE 3402 rapport;
- Een rapportage niet-financiële risico's;
- Week, maand- en kwartaalrapportages vermogensbeheer.

De uitvoerend bestuurders bespreken de rapportages er nemen vervolgcities ingeval de bevindingen hiervoor aanleiding geven. De beoordeling en bespreking van het ISAE 3402 rapport over 2021 van KCM heeft slechts tot een aantal zeer minimale en bovendien niet materiele bevindingen geleid die door KCM zijn opgelost.

Risicomanagement

De primaire doelstelling van het fonds is het verstrekken van pensioenen en andere uitkeringen bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden aan werknemers, gewezen werknemers en hun nabestaanden overeenkomstig de bepalingen van het pensioenreglement en de statuten.

Risicohouding

Om de kwalitatieve risicohouding vorm te geven heeft het fonds de volgende beleidsuitgangspunten geformuleerd:

- Alleen in uitzonderlijke situaties mag de beleidsdekkingsgraad lager zijn dan 100%.
- Het pensioenfonds stuurt niet op extreem hoge dekkingsgraden.
- Uitgangspunt is een verwacht indexatieresultaat over een 15-jarige periode van minimaal 35% van de maatstaf.
- De kans op korten (zonder uitsmeren) van pensioenen groter dan 10% is ongewenst.
- Een omvang van de korting (zonder uitsmeren) groter dan 10% is ongewenst.

De kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds is vastgesteld op de lange en korte termijn. De korte termijn risicohouding betreft een bandbreedte rondom het VEV van + of - 2,5%. Het strategisch vereist eigen vermogen ultimo 2021 bedroeg 114,9%. De risicohouding op lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets. Uitgaande van het gekozen beleggingsbeleid wordt jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd. De belangrijkste uitkomst waarnaar gekeken wordt in de haalbaarheidstoets is het pensioenresultaat.

Dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. De resultaten van de haalbaarheidstoets in 2021 zijn als volgt:

- Ondergrens verwacht pensioenresultaat startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad per eind 2020: 75%;
- Bovengrens afwijking pensioenresultaat: 35%.

De beide grenzen (mediaan verwacht pensioenresultaat minimaal 75% en maximale afwijking in slecht weer scenario van 35%) zijn niet overschreden. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets zijn tijdens het structurele overleg met sociale partners besproken en met het verantwoordingsorgaan gedeeld. In het kader van het pensioenakkoord zal de risicohouding met input van een risico preferentie onderzoek onder deelnemers in 2022 opnieuw worden vastgesteld.

Het beleggingsbeleid van het fonds is afgestemd op de doelstellingen, missie, visie en risicohouding van het fonds. Om op een gecontroleerde en beheerste manier invulling te geven aan zowel de uitvoering van de pensioenregeling als het beleggingsbeleid, heeft het pensioenfonds een integraal risicomanagementproces opgezet.

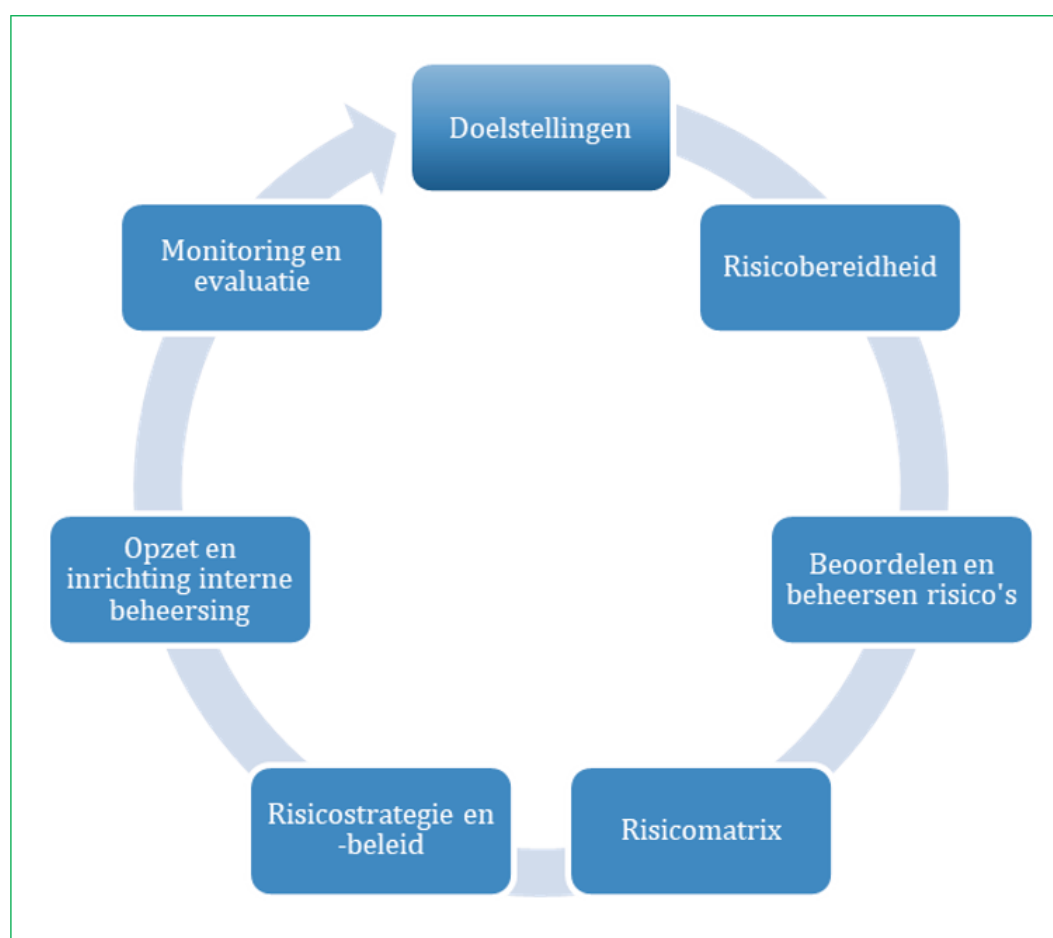
Het bestuur beoordeelt de financiële risico's en de mogelijke impact hiervan op de verplichtingen en vermogen van het pensioenfonds aan de hand van de risicohouding. De niet-financiële risico's worden beoordeeld op de impact op het pensioenfonds in relatie tot reputatie/imago en het effect op de kwaliteit van uitvoering van de pensioenregeling.

Integraal risicomanagement is een proces dat potentiële gebeurtenissen identificeert die invloed kunnen hebben op de doelstellingen van het pensioenfonds. Het biedt een handvat om risico's te kunnen beheren en toetst de risicohouding van het pensioenfonds. De doelstelling van het risicomanagementbeleid is het beheersen van de risico's die aanwezig zijn bij het behalen van de doelstellingen van het pensioenfonds. Hiermee zijn de risico's niet per definitie weggenomen, maar worden zij beter beheerst.

Het bestuur is ervan overtuigd dat het beheersen van risico's bijdraagt tot het zo goed mogelijk uitoefenen van zijn functie en uiteindelijk bijdraagt aan de doelstellingen en missie en visie van het pensioenfonds. Het bestuur acht het dan ook van belang dat risicomanagement integraal onderdeel is van het beleid van het fonds. Risicomanagement is één van de bouwstenen van de werkzaamheden en beleidsvoorbereiding binnen het bestuur. Ook in de uiteindelijke besluitvorming en vaststelling van beleid vormt risicomanagement een belangrijk uitgangspunt en het is een vast agendapunt tijdens bestuursvergaderingen. Ter borging van dit continue en dynamische proces maakt het bestuur gebruik van een risicotool. Deze risicotool ondersteunt het risicomanagementproces. Het geeft het bestuur de mogelijkheid beheersmaatregelen te implementeren en te toetsen op hun werking. De tool stelt de sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit in staat de effectiviteit van de beheersmaatregelen te beoordelen. Daarnaast biedt deze tool de mogelijkheid om op elk gewenst moment de geactualiseerde financiële situatie van het fonds te monitoren. De beoordeling van de werking van de beheersmaatregelen wordt, aan de hand van een IRM kwartaalrapportage, in het bestuur besproken. De rapportage is voorzien van een opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer waarin hij een algemeen oordeel velt over de rapportage, de werkzaamheden van de 2e lijn over het betreffende kwartaal toelicht en de opvolging daarvan door het bestuur. Het bestuur stimuleert hiermee de continue aandacht van bestuursleden voor risicomanagement.

Opzet en inrichting integraal risicomanagement

Het risicomanagementproces van het pensioenfonds bestaat in uit zeven periodiek terugkerende stappen:

Mensen en governance

Het integrale risicomanagement is ingericht binnen de totale organisatie van het fonds. Ten behoeve van een scheiding in uitvoering en controle op de uitvoering is een gelaagdheid in het risicobeheersingsproces aangebracht. Als uitgangspunt is gekozen voor het "three lines of defense"-principe. Dit principe komt overeen met de maatregelen en voorwaarden die zijn genoemd in het kader van IORP II. Het bestuur is daarbij te allen tijde eindverantwoordelijk.

Eerste verdedigingslinie

Het bestuur, degenen die de primair verantwoordelijk zijn voor het beheersen van de risico's, vormen de eerste verdedigingslinie. Binnen het bestuur zijn de verschillende beleidsterreinen belegd bij portefeuillehouders. Dit gebeurt op basis van deskundigheid, ervaring en affiniteit. Voor activiteiten die zijn uitbesteed, wordt uitgegaan dat de uitbestedingspartners eveneens een risicomanagementraamwerk ingericht hebben om de risico's te beheersen die binnen hun organisaties en bij de uitbestede werkzaamheden aanwezig zijn.

Tweede verdedigingslinie

De tweede verdedigingslinie wordt gevormd door de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuariële zaken en de compliance officer. Via deze lijn wordt risicomanagement uitgevoerd door te beoordelen in hoeverre de beheersmaatregelen die door het bestuur zijn gedefinieerd en geïmplementeerd effectief zijn. De tweede lijn rapporteert en adviseert hierover rechtstreeks aan het bestuur. Het bestuur besluit, mede op basis van het advies, over eventuele herijking van beleid en beheersmaatregelen.

Derde verdedigingslinie

De derde verdedigingslinie wordt gevormd door de sleutelfunctiehouder Interne Audit. Deze voert jaarlijks controles uit aan de hand van een auditplan. Deze functionaris rapporteert direct aan het bestuur. De onafhankelijk voorzitter fungeert als contactpersoon. Daarnaast zijn er partijen die met het toezicht achteraf belast zijn, zoals de niet uitvoerende bestuurders, de certificerend actuaire en -accountant.

Middelen, infrastructuur en rapportages

Het pensioenfonds heeft geen eigen IT-infrastructuur maar heeft beleid geformuleerd waaraan de uitbestede partijen tenminste moeten voldoen op het gebied van IT. Daarnaast is IT beveiligingsbeleid geformuleerd en geïmplementeerd. Om het risicomanagement gestalte te geven is een aantal (niet limitatief) rapportages ontwikkeld die de uitvoering ervan vergemakkelijken:

- Raamwerk ten behoeve van Risicomanagement;
- Compliance rapportage;
- Rapportage vermogensbeheer;
- Kwartaalrapportage incl. SLAISAE-rapportages;
- Rapportages (Niet) Financiële Risico's
- Risicotool (periodiek ververste KPI en KRI-gegevens en monitoring beheersing FIRM/FOCUS! risico's).

De rapportages worden opgeleverd door de partijen aan wie de betreffende werkzaamheden zijn uitbesteed met een (inhoudelijke) check hierop door de betreffende portefeuillehouders en uitvoerend bestuurders.

Risicomanagementproces

De hierboven beschreven processen worden vastgelegd in de risicotool. Naast de opzet van het risicoraamwerk wordt hierin ook de werking van het risicobeheersingsproces gemonitord en beoordeeld.

De risicotool vormt het bestuurlijke platform van het risicomanagementproces. De risicotool omvat het volledige risicoraamwerk, gebaseerd op FIRM/FOCUS! en een overzicht van KPI/KRI's. Met behulp van de risicotool worden alle risico's met bijbehorende beheersmaatregelen in een vastgestelde jaarlijkse cyclus gemonitord. Bij de jaarlijkse cyclus wordt gebruik gemaakt van

een governancematrix. Deze governancematrix biedt duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden binnen het risicomanagementproces van het pensioenfonds.

1.1.1. FIRM/FOCUS! methodiek

Het pensioenfonds categoriseert de risico's op basis van de risicocategorieën vanuit de FIRM/FOCUS! methodiek.

Financiële risico's (FIRM)	Niet-financiële risico's (FIRM)	FOCUS!
Matching/Renterisico	Omgevingsrisico	Macro/externe risico's
Marktrisico	Operationeel risico	Bedrijfsmodel & strategie,
Kredietrisico	Uitbestedingsrisico	Governance, cultuur & gedrag
Verzekeringstechnisch risico	IT-risico	Infrastructuur & processen
	Integriteitsrisico	
	Juridisch risico	

1.1.2. Voornaamste risico's 2021

Het bestuur voert minimaal jaarlijks een integrale risicoanalyse uit. De belangrijkste risico's zijn vastgesteld, waarbij aangeven is wat de risico's zijn, de ondernomen acties door het bestuur en de bijdrage hiervan aan de doelstellingen van het pensioenfonds:

Toprisico's 2021	Risk drivers	Mogelijke risico's zonder beheersmaatregelen	Beheersmaatregelen 2021	Bijdrage doelstellingen fonds
1. Continuïteitsrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Economische omstandigheden – Neerwaartse rente 	Kans op verslechtering financiële positie pensioenfonds	<ul style="list-style-type: none"> – Uitvoering dynamisch renteafdeckingsbeleid – Maatregelen pensioenregeling – Allocatie vastgoed beoordelen en waar nodig bijstellen. – Diversificeren 	Aantrekkelijke uitvoerder tegen (kosten)efficiënte besturing
2. Continuïteitsrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Sterk afhankelijk van vijf grote werkgevers – Beperkte winstmogelijkheden in sector – Krimpemde bedrijfskolom en verschuivingen – Ontwikkelingen pensioenstelsel waaronder een mogelijkheid van vervallen van de verplichtstelling. 	Bedreiging voortbestaan fonds	<ul style="list-style-type: none"> – Keuze toekomststrategie – Actief uitvoeren handhavingsbeleid – Werkgevers actief ondersteunen bij pensioenzaken, werkgever ziet pensioen als een asset 	Sectorale betrokkenheid Kostenreductie door schaalgrootte

Toprisico's 2021	Risk drivers	Mogelijke risico's zonder beheersmaatregelen	Beheersmaatregelen 2021	Bijdrage doelstellingen fonds
3. Kostenrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Beperkte omvang fonds – Stijgende bedrijfskosten 	<ul style="list-style-type: none"> – Kosteninefficiëntie vanwege inefficiënte uitvoering pensioenregeling tegen niet marktconform tarief. – Suboptimale uitvoering van het vermogensbeheer door fiduciair. 	<ul style="list-style-type: none"> – Focus op kostenreductie – Structurele verlaging advieskosten 	Streven naar optimale en efficiënte uitvoering Kostenefficiënte besturing en uitvoering

Impact voornaamste risico's 2021

Digitalisering maakt het voor criminelen makkelijker om fraude in de Nederlandse financiële sector te plegen. Dit stelt hogere eisen aan een beheerste en integere bedrijfsvoering van BPF Banden en Wielen.

Het fonds heeft beleid ontwikkeld om compliance- en integriteitsrisico's, waaronder frauderisico's, te beperken en beheersen. Dit beleid is van toepassing op de fondsorganisatie en de verbonden personen. De beleidskaders zijn onder meer vastgelegd in het integriteitbeleid, de klokkenluidersregeling en de gedragscode. Op deze manier beoogt het fonds een integere bedrijfsvoering en integere cultuur te stimuleren, waarin alle verbonden personen op alle niveaus in overeenstemming handelen met geldende maatschappelijke normen, wettelijke en interne regels. BPF BW stelt vast dat de uitvoeringsorganisaties een beleid voert dat past binnen de eigen kaders en hierover rapporteert. De uitvoeringsorganisaties rapporteren onder meer over incidenten ten aanzien van fraude middels een incidenten- en compliance rapportage.

Het analyseren van integriteitsrisico's, waaronder frauderisico's, is onderdeel van de operationele risicomanagementcyclus die periodiek wordt doorlopen. Daarnaast is deze analyse onderdeel van de periodieke SIRA die uitgevoerd wordt door het bestuur van het fonds

Ook dit jaar ontstonden incidentele kosten. Deze incidentele kosten betreffen voornamelijk kosten inzake advies over de maatregelen die getroffen moeten worden in kader van financiële positie van het fonds. Daarnaast ontstaan projectkosten voor het inhuren van externe partijen om de projecten zoals het Nieuwe Pensioenstelsel te ondersteunen

Voor wat betreft het marktrisico is de lage marktrente voor het grootste gedeelte debet aan de negatieve ontwikkeling van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad in 2021 blijft nog ruim onder het minimaal vereist eigen vermogen. Aanvullende maatregelen, al dan niet tijdelijk, zijn in 2021 geïmplementeerd.

Ontwikkelingen risicomanagement 2021

In 2021 heeft risicomanagement een actieve rol gespeeld binnen het fonds. De impact van het coronavirus was een belangrijk onderwerp van gesprek. Specifiek is gekeken naar de impact die de pandemie heeft op de continuïteit van het fonds, zowel binnen de eigen fondsorganisatie als bij de uitbestedingspartijen. Een crisisteam heeft de continuïteitsrisico's in 2021 op structurele basis gemonitord. Dit crisisteam bestond uit de uitvoerend bestuurders en de onafhankelijke voorzitter van het fonds. De rapportages vanuit de uitbestedingspartijen en de onderzoeken die vanuit de sector zijn uitgevoerd vormden daarbij belangrijke bronnen van input. De monitoring van de coronapandemie is vast onderdeel van het maandelijks overleg tussen voorzitter en uitvoerend bestuurders. Deze situatie duurt tot op heden voort.

Naast de reguliere risicomanagementactiviteiten is vanwege de coronacrisis een "risicoanalyse pandemie" uitgevoerd. Daarbij is gekeken is welke risico's zich als gevolg van de pandemie kunnen voordoen op het vlak van bestuursprocessen, pensioenadministratie,

vermogensbeheer alsook de impact op de financiële risico's. De uitkomst van de risicoanalyse was dat risico's nog steeds voldoende worden beheerst en dat aanvullende beheersmaatregelen niet nodig zijn.

Alhoewel de coronapandemie zware impact heeft, liepen de primaire processen van het fonds vanuit huis door. Dat geldt voor de bestuurlijke processen en de operationele en financiële processen bij de uitbestedingspartijen.

Eind 2020/ begin 2021 heeft het fonds een start gemaakt met de eerste Eigen risico Beoordeling (ERB). Het bestuur heeft stilgestaan bij de strategische doelstellingen van het fonds, waarbij bepaald is welke strategische doelstellingen het fundament voor de ERB zullen vormen. Tevens zijn omgevingsfactoren gedefinieerd die een belangrijke rol voor het fonds vormen en die meegenomen kunnen worden in de verschillende scenario's die uitgewerkt worden en waarvan de impact zal worden bepaald. De resultaten van de ERB zijn uitgewerkt in een ERB document. De bevindingen vanuit de ERB zijn input voor de jaarkalender risicomanagement.

In 2021 is een audit gedaan naar het proces rondom de uitbesteding van vermogensbeheer. Doel van deze quick scan was om eventuele verbeterpunten ten aanzien van de beheersing van de uitbesteding van de vermogensbeheeractiviteiten in kaart te brengen. Belangrijkste aanbeveling uit de QuickScan betreft de vastlegging van zaken zoals evaluaties. De aanbeveling zijn opgevolgd.

Uit de audit met betrekking tot de beheersing van het IT-risico in 2020 kwam een aantal aanbevelingen naar voren die ertoe hebben geleid dat het IT- en Informatiebeveiligingsbeleid in 2021 is geactualiseerd. Daarnaast is een Business Continuity Plan gemaakt. Dit plan beschrijft de organisatie en maatregelen en acties die een robuuste bedrijfsvoering en uitvoering bewerkstelligen. In 2022 krijgt de verdere beheersing van het IT risico de aandacht, waarbij met name cybercrime en risico's in het kader van verdere digitalisering verder worden uitgewerkt.

Eind 2021 is een audit Risk Management uitgevoerd. Het doel van deze audit is vast te stellen dat het integrale risicomanagement voldoende sturing aan en inzicht geeft in het beheersen van risico's en hierdoor het behalen van de strategische doelstellingen effectief ondersteunt.

Bevindingen hebben voornamelijk betrekking op de wijze van rapporteren. De bevindingen zijn begin 2022 ter hand genomen.

Vooruitblik 2022 Risicomanagement

Voor 2022 en verder staan in het kader van het risicomanagement de volgende (verbeter)activiteiten gepland:

Strategisch

Het pensioenakkoord heeft impact op de toekomst van het fonds. Dit thema wordt projectmatig aangepakt. Daarbij worden sociale partners en verantwoordingsorgaan betrokken. Het nieuwe pensioenakkoord is vanuit risicomanagement een belangrijk aandachtsgebied voor 2021 en het zal hierbij een centrale rol spelen.

In 2022 wordt verdere invulling gegeven aan het project "Herijking Strategie en toekomstvisie". Dit project is een van de uitkomsten van de ERB die het fonds in 2021 heeft uitgevoerd. In 2021 heeft een brede markt oriëntatie plaatsgevonden, waarbij, mede op aandringen van sociale partners, met name de kosten en innovatieve ontwikkelingen op het gebied van pensioenbeheer/administratie en automatisering zijn onderzocht.

Operationeel

Operationeel zal het fonds in 2022 aandacht besteden aan het verder optimaliseren van de rapportagelijnen IORP II en de werking daarvan. Ook vindt een verdiepingsslag plaats op het gebied van beleggingen en mandaten bij geselecteerde managers. Ook mandaten van de managers die de fiduciair inhuurt worden onder de loep genomen. Daarnaast zullen de rapportagelijnen vanuit onze uitbestedingspartners nader worden onderzocht.

Sleutelfuncties

De sleutelfunctiehouders en -vervullers functioneren naar behoren. In 2021 heeft een verdere verfijning plaatsgevonden met betrekking tot de rapportages en is de inbreng van "de 2de lijn" op basis van de beleidskalender bepaald.

Ook bij het inrichten van het pensioencontract zijn de sleutelfunctiehouders in het algemeen en de sleutelfunctiehouder Risicobeheer in het bijzonder betrokken. Dit kan door middel van advies en risico opinies.

Vooruitblik 2022

Het bestuur van het fonds richt zich in 2022 op de volgende aandachtspunten:

- Verdere voorbereiding op het NPS
- Uitwerken uitkomsten Strategische heroriëntatie
- Herijken risicohouding en risicobereidheid
- Herstelplan 2022
- Ontwikkelingen op de financiële markten en de gevolgen voor de financiële positie;
- Implementatie vernieuwd MVB beleid
- Aandacht voor bestuurlijke continuïteit;
- Blijvende aandacht voor werkingsfeer en handhaving;
- Communicatie met de deelnemer;

Verslag van het intern toezicht

1. Inleiding

De niet uitvoerend bestuurders (NUB) voeren het intern toezicht uit op basis van een toezichtsplan dat jaarlijks wordt bijgewerkt. Het toezichtsplan is mede gebaseerd op de toezichtthema's van DNB.

De interne toezichtstaak van de NUB betreft het toezien op:

- het beleid van het bestuur
- de algemene zaken in het pensioenfonds
- adequate risicobeheersing
- evenwichtige belangenafweging

De NUB worden in haar toezichtstaak ondersteund door de auditcommissie op de onderwerpen risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële informatieschaffing. De auditcommissie bestaat uit 2 leden, maar in 2021 heeft 1 van de 2 leden een half jaar haar taken niet kunnen uitvoeren.

De NUB hanteren het normenkader dat gevormd wordt door de Pensioenwet, de statuten en reglementen van het fonds en de Code Pensioenfonds. De VITP-code wordt daarnaast als checklist gehanteerd. Verantwoording wordt afgelegd aan het verantwoordingsorgaan en via dit verslag.

De NUB sluiten in hun toezichtwerkzaamheden zoveel mogelijk aan bij de volgorde en planning van lopende activiteiten van het fonds. In hun toezicht focussen de NUB zich op specifieke thema's. Dit oordeel is opgesteld in februari 2022 en is gebaseerd op de gebeurtenissen van het fonds in het kalenderjaar 2021.

2. Toezichtonderwerpen 2021

2.1 Governance

De NUB constateren dat de bestuurlijke governance binnen het omgekeerd gemengd bestuursmodel op zichzelf goed werkt. In dat licht hebben de NUB in hun toezicht in 2021 vooral gekeken naar:

- De werkwijze met bestuurlijke werkgroepen bij strategische projecten
- De borging van de bestuurlijke continuïteit
- De samenwerking tussen bestuur en VO
- De samenwerking tussen bestuur en sociale partners

De NUB constateren op deze specifieke punten het volgende:

- De afbakening van taken en verantwoordelijkheden van de werkgroepen en de bestuursleden daarin, is nog niet volledig helder. De terugkoppeling vanuit de werkgroepen naar het bestuur kan verbeterd worden. Die zou moeten leiden tot een strategische discussie in het bestuur als voorbereiding op de uiteindelijke besluitvorming en niet moeten worden beperkt tot een voortgangsrapportage
- Ten einde de bestuurlijke continuïteit te bevorderen, zijn zowel de benoemingstermijnen van de UB eenmalig verlengd waarbij is geborgd dat deze niet langer gelijktijdig aflopen. Ook is een aanpassing gedaan in NUB-bestuurstermijnen door de zittingstermijn van een NUB met één jaar te verlengen. Dit heeft samen met de voordracht van twee nieuwe NUB in 2021 een positief effect op het evenwicht in de NUB-benoemingstermijnen.
- Er is een positieve impuls gegeven aan de zorgvuldigheid en de samenhang van het proces van herbenoeming van de UB en de onafhankelijk voorzitter door het voeren van gesprekken. De NUB kan hierin verder werken aan verbetering van het proces.

- De samenwerking met het 'nieuwe' VO verloopt volgens de gemaakte afspraken zoals die bij aantreding onderling zijn gemaakt. Het beoogde resultaat is nog niet volledig behaald. De samenwerking tussen VO en bestuur kan verbeteren, als wordt gefaciliteerd dat het VO zijn rol scherper ziet en zijn rol kan versterken.
- Het bestuur creëert vanuit hun communicatie met sociale partners op sommige punten onbewust verwachtingen die niet bij sociale partners zouden moeten worden gewekt. Het zou goed zijn om het onderscheid tussen sociale partners en de vertegenwoordigers van werkgever- en werknemersorganisaties scherper te maken.

De NUB bevelen aan:

- Vanuit het bestuur oog te hebben voor de mogelijke implicaties van de ingestelde werkgroepen voor de werking van het omgekeerd gemengd bestuursmodel en voor de belasting van de NUB die in die werkgroepen participeren. Daarnaast te zorgen voor een meer gestructureerde uitwisseling van informatie tussen de werkgroepen onderling, zodat een optimale wisselwerking/synergie geborgd is. En ten slotte om de rapportage aan het bestuur vanuit de werkgroepen verder te laten gaan dan een voortgangsrapportage, maar deze te richten op de voorbereiding van de strategische besluitvorming die in het bestuur op termijn moet plaatsvinden.
- Vanuit het bestuur actief te blijven werken aan een goede verstandhouding met het VO. Door hen eerder –en soms informeler– te informeren over relevante ontwikkelingen en ook te blijven onderzoeken wat het VO nodig heeft om van hun kant de relatie en hun taken goed vorm te geven.
- Waar het gaat om samenwerking van het bestuur met sociale partners, ieders rol en verantwoordelijkheid vanuit het bestuur expliciet te markeren en te bewaken.
- Een zorgvuldig proces te doorlopen bij (her)benoeming van bestuursleden, ook richting voordragende organisaties als het NUB-ers betreft. Daarbij ook rekenschap geven aan de samenhang tussen verschillende functies.
- Vanuit het bestuur aandacht te besteden aan het realiseren van de beoogde meerwaarde van het omgekeerd gemengd bestuursmodel door inzichten uit het AB en de NUB gedurende het hele jaar te delen. Deze meerwaarde regelmatig en expliciet benoemen is extra relevant nu er nieuwe bestuurders aantreden.

2.2 De financiële situatie van het fonds gedurende 2021

De NUB hebben in het licht van de ontwikkeling van de financiële positie gedurende 2021 vanuit intern toezichtsperspectief het volgende geconstateerd:

- De NUB zijn van mening dat het bestuur voldoende aandacht heeft voor de ontwikkeling van de financiële positie van het fonds en de strategische risico's die daarmee samenhangen, zowel op de korte (behoud van vertrouwen bij de achterban) als de middellange termijn in samenhang met de transitie naar het nieuw pensioenstelsel. De NUB constateren dat het bestuur daarbij ook kiest voor een zorgvuldige procesgang door analyses daaromtrent vanuit de fiduciair te objectiveren met eigen onderzoek. Aandachtspunten die de NUB vanuit intern toezichtsperspectief benoemen, krijgen daarbij voldoende opvolging.
- Bij de besluitvorming omtrent aspecten van de financiële opzet (premievaststelling en strategisch beleggingsbeleid) die impact hebben op de ontwikkeling van de financiële positie, heeft het bestuur expliciet (premie 2022) of impliciet (toets verbetering risico rendementsverhouding strategisch beleggingsbeleid) stil gestaan bij de evenwichtige belangenafweging. Tevens heeft het bestuur daarover tijdig gecommuniceerd met de achterban, het verantwoordingsorgaan en sociale partners. Daarbij houdt het bestuur rekening met kennisniveau van de ontvanger en het doel dat met de communicatie wat het bestuur betreft dient te worden bereikt.

De NUB bevelen het bestuur aan om:

- Gelet op de rol die de financiële positie van het fonds gaat spelen bij de overgang naar het nieuwe stelsel en de mogelijke impact daarvan op de keuzes die sociale partners in dat kader dienen te maken, een apart communicatieplan richting sociale partners op te stellen zodat het bestuur ervoor zorgt dat tijdig passende informatie en kennis daaromtrent met sociale partners worden gedeeld zodat sociale partners in staat worden gesteld op basis daarvan beslissingen te nemen.

2.3 ESG en vermogensbeheer

De NUB hebben zich bij dit toezichtsthema geconcentreerd op:

- de totstandkoming van het ESG beleid;
- de werking van de beleggingscyclus, inclusief het bijbehorende ALM-traject

De NUB constateren dat:

- in diverse bestuursvergaderingen en studiedagen het ESG-thema uitgebreid is behandeld;
- bij de uiteindelijke vaststelling van het ESG-beleid het BOB-besluitvormingsmodel is gehanteerd;
- het ESG-beleid voldoende aansluit bij de uitkomsten van het ESG(MVB)-deelnemersonderzoek uit 2015 en de enquête die vervolgens in 2019 in verbinding met een klantentevredenheidsonderzoek onder de deelnemers is uitgevoerd;
- vanwege het optimaliseren van de transactiekosten is gekozen voor een gefaseerde invoering van het ESG-beleid, waarbij als eerste stap de aandelen portefeuille gemigreerd wordt naar een ESG-variant;
- de beleggingscyclus, inclusief het ALM-traject 2021, goed doorlopen zijn en daarbij voldoende bestuurlijke afstemming heeft plaatsgevonden.

De NUB bevelen aan:

- om spoedig een nieuw deelnemersonderzoek gericht op ESG uit te voeren;
- om bestuurlijk te heroverwegen of het in de context van het huidige ESG-beleid zinvol is om alsnog aan te sluiten bij het IMVB-convenant;
- het ESG-beleid van het fonds onder de aandacht te brengen van de deelnemers en andere stakeholders, bijvoorbeeld via een nieuwsbericht op de website of een item over dit onderwerp in het Bandenbulletin;
- om de timing conform het BOB-besluitvormingsmodel van het (strategisch) beleggingsplan in het bestuur scherper te stellen.

2.4 Beheerste en integere bedrijfsvoering

De NUB hebben zich bij dit toezichtsthema geconcentreerd op:

- De beheersing van het IT-risico
- De werking van de sleutelfuncties
- Opzet, bestaan en werking eigen risicobeoordeling (ERB)
- Overall in control “zijn door het bestuur

De NUB constateren daarbij het volgende.

Beheersing IT-risico

- Op basis van een interne audit IT in 2020 is een aantal bevindingen geconstateerd op het gebied van IT & Informatiebeveiliging. Deze zijn in het bestuur besproken en zijn door de UB opgepakt.
- Het IT-beleidsplan en het BCP-plan zijn actueel.
- Het bestuur heeft vastgesteld dat de totale risicohouding van de diverse risico thema's, waaronder ook IT, opnieuw dient te worden vastgesteld. Dit zal in Q1 2022 gebeuren.
- Het IT-risico wordt, mede gezien de grootte van het fonds, naar de mening van de NUB voldoende beheerst.

Werkingsleutelfunctiehouders

- In 2021 is de inbedding van de sleutelfuncties meer geformaliseerd. Bij ieder vergaderstuk is in de voorlegger een 1e lijns risicoanalyse opgenomen. Op structurele basis vindt er werkoverleg plaats tussen de houder en de vervullers van de sleutelfunctie risicobeheer. Aan de hand van de beleidsjaarkalender wordt door de sleutelfunctie risicobeheer vooraf beoordeeld bij welk onderwerp een risico opinie wordt opgesteld. Daarnaast wordt er pragmatisch omgegaan met thema's die mogelijk niet op de jaarplanning staan.

- Met de sleutelfunctie Actuarieel vindt eenmaal per kwartaal overleg plaats en wordt op basis van de jaarkalender beoordeeld op welk onderwerp een risico opinie gegeven wordt.
- De sleutelfunctie Interne Audit heeft haar jaarkalender 2021 afgerond en de geplande audits uitgevoerd.
- De NUB constateren dat de werking van de sleutelfunctiehouders steeds volwassener wordt en goed ingebed is in de werkprocessen van het fonds.

Opzet, bestaan en werking eigen risicobeoordeling (ERB)

- Er is in het bestuur voldoende aandacht voor ERB. Bij elk agendapunt wordt er in de voorlegger gedocumenteerd: wat de overwegingen voor het voorstel zijn, de risico analyse van de 1e lijn opgenomen, indien nodig een 2e lijns risico opinie toegevoegd en aangegeven of sprake is van een trigger voor het uitvoeren van een ERB. De ERB is op deze manier verwerkt in de standaard bedrijfsvoering van het fonds. In 2021 is de ERB uitgevoerd en bij DNB ingediend.

“Overall in control” zijn door het bestuur

- De bestuurlijke jaarkalender wordt gevolgd, maar verdient aandacht want volgorde van zaken blijft een uitdaging.
- Het BOB besluitvormingsmodel is de standaard geworden binnen het bestuur. In de loop van het jaar is de opzet van de bestuursagenda aangepast, zodat de beeldvormende en oordeelsvormende agendapunten voldoende tijd kunnen krijgen.
- Door de laatste bestuursvergadering al in november te plannen, komt er te veel druk op de afwikkeling van de kalender en dienen zaken aan het eind van het jaar nog schriftelijk te worden afgestemd en besloten.

De NUB bevelen per thema het volgende aan:

- Beheersing IT-risico: blijf zorg dragen voor borging van actuele IT kennis en kunde in het bestuur. Dit kan bijvoorbeeld via extra scholing en dit kennisthema te benadrukken in het profiel van nieuwe bestuursleden.
- Werking sleutelfuncties:
 - Behandel de kwartaalrapportages van de sleutelfunctiehouder Actuarieel niet alleen in het overleg van de sleutelfunctie risicobeheer maar ook in het bestuur, zodat het bestuur daarbij goed aangesloten blijft.
 - Blijf onderzoeken of de sleutelfunctiehouder Actuarieel proportioneel ingezet wordt.
 - Gelet op de fase waarin het bestuur zich gaat bewegen in het kader van de Wet Toekomst Pensioenen, evalueer de invulling van de sleutelfuncties tijdig, zodat beoordeeld kan worden of de checks en balances in het bestuur voldoende gewaarborgd blijven.
- Overall in control zijn door het bestuur:
 - Plan de laatste bestuursvergadering van het jaar rond 15 december in.
 - Plan beeldvormende agendapunten op heidagen in en zorg daarbij (indien passend) voor externe sprekers zodat brede kennis kan worden opgedaan.

2.5 Beheersing strategische risico's

De NUB constateren het volgende:

- Beheersing van de strategische risico's is in 2021 een belangrijk bestuurlijk thema geweest met de uitvoering van de projecten strategische heroriëntatie en het project implementatie nieuw pensioenstelsel. In iedere bestuursvergadering wordt via een update vanuit de werkgroepen uitgebreid bij de voortgang op beide trajecten stil gestaan. Ook zijn bij beide projecten sociale partners nauw betrokken.
- Het project strategische heroriëntatie is in eerste instantie vooral gericht op het terugdringen van de pensioenuitvoeringskosten omdat zowel het bestuur als sociale partners dat vanuit het belang van de deelnemer een belangrijke randvoorwaarde vinden voor het voortbestaan van het fonds. Het fonds verkent daarbij alle opties waarbij niet alleen de korte termijn, maar ook de samenhang met de transitie naar het nieuwe stelsel en het belang van de deelnemer in voldoende mate in ogenschouw worden genomen.

- De uitkomsten van dat onderzoek worden in Q1 2022 verwacht. De NUB constateren dat met deze timing het bestuur voldoende mogelijkheden ziet om de conclusies daarvan in samenspraak met sociale partners op tijdige wijze bij de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel te betrekken, teneinde tot een efficiënte en effectieve realisatie van beide trajecten te komen.
- De NUB constateren tevens dat de verschillende aspecten van risicobeheersing en het belang van de deelnemer in ieder geval bij de uitvoering van beide projecten worden meegenomen. De NUB gaan er vanuit dat dat uiteindelijk bij de uiteindelijke bestuurlijke besluitvorming in de komende jaren eveneens het geval zal zijn.
- De NUB concluderen derhalve dat de beheersing van de strategische risico's in 2021 op orde was en zullen de ontwikkelingen in 2022 vanuit intern toezicht perspectief met veel belangstelling blijven monitoren.

De NUB bevelen aan:

- Het is belangrijk dat het bestuur periodiek de strategische risico's inventariseert om daar tijdig op te kunnen anticiperen. Besteed daar in vergaderingen en heidagen aandacht aan.

2.6 Transitie nieuw pensioenstelsel

De NUB constateren dat:

- het overleg met sociale partners aangaande de transitie naar het nieuw pensioenstelsel is opgestart en dat een planning voor 2022 inmiddels voorhanden is. Aandachtspunt daarbij is dat sociale partners zich tot op heden niet hebben uitgesproken over een mogelijke transitiedatum, terwijl die voor de overallplanning wel van groot belang is.
- bij het project strategisch heroriëntatie bij de beoordeling van de mogelijke alternatieven de operationele wendbaarheid in samenhang met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel een belangrijke rol speelt.
- Thema's als datakwaliteit, communicatie en risicobeheersing de aandacht van de UB hebben, maar in 2022 geformaliseerd dienen te worden in een datakwaliteitsbeleid, een specifiek communicatieplan aangaande de transitie en een formele risico-opinie. Ook de uitvraag van de risicohouding van de deelnemers dient in 2022 zijn beslag te krijgen.

De NUB bevelen aan:

- Op zo kort mogelijke termijn inzicht te krijgen in de transitiedatum die sociale partners voor ogen hebben en anders als bestuur zelf terzake een realistisch en logisch voorstel aan sociale partners te doen;
- De kennisopbouw bij het bestuur over de werking van de beide contracten zodanig vorm te geven dat eind 2022, begin 2023 het bestuur in staat is om richting sociale partners inzicht te geven welke randvoorwaarden het bestuur bij de uiteindelijke opdrachtaanvaarding zal laten meewegen.

3. Algemeen oordeel

De NUB hebben in dit verslag over vijf vaste toezichtsthema's alsmede over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel als nieuw thema een oordeel gegeven. Positief is dat de NUB constateren dat op de meeste punten de beleidsvoornemens van het bestuur ten uitvoer zijn gebracht en dat sprake is van een voldoende risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging. Daarbij is op veel thema's vooruitgang geboekt. Desondanks blijven de financiële positie in samenhang met de oplopende kostendruk en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel de komende jaren voor voldoende bestuurlijke uitdaging zorgen. De NUB en zullen de ontwikkelingen terzake in 2022 vanuit intern toezicht perspectief met veel belangstelling blijven monitoren.

De NUB spreken hun waardering uit voor de goede samenwerking met de auditcommissie, het bestuur, de UB en met het Verantwoordingsorgaan.

4. Samenvatting van de aanbevelingen

Governance	Oog hebben voor de mogelijke implicaties van de ingestelde werkgroepen voor de werking van het bestuursmodel. En voor de belasting van de NUB die in de werkgroepen participeren.
	Zorgdragen voor rapportage aan het gehele bestuur, als voorbereiding van de strategische besluitvorming.
	Vanuit bestuur actief blijven werken aan de verstandhouding met het VO.
	Waar het gaat om samenwerking van het bestuur met sociale partners, ieders rol en verantwoordelijkheid vanuit het bestuur expliciet te markeren en te bewaken.
	Een zorgvuldig proces te doorlopen bij (her)benoeming van bestuursleden, ook richting voordragende organisaties als het NUB-ers betreft. Daarbij ook rekenschap geven aan de samenhang tussen verschillende functies.
	Vanuit het bestuur aandacht te besteden aan het realiseren van de beoogde meerwaarde van het omgekeerd gemengd bestuursmodel door inzichten uit het AB en de NUB gedurende het hele jaar te delen. Deze meerwaarde regelmatig en expliciet benoemen is extra relevant nu er nieuwe bestuurders aantreden
Financiële situatie van het fonds	Gelet op de rol die de financiële positie van het fonds gaat spelen bij de overgang naar het nieuwe stelsel en de mogelijke impact daarvan op de keuzes die sociale partners in dat kader dienen te maken, een apart communicatieplan richting sociale partners op te stellen zodat het bestuur ervoor zorgt dat tijdig passende informatie en kennis daaromtrent met sociale partners worden gedeeld zodat sociale partners in staat worden gesteld op basis daarvan beslissingen te nemen.
ESG en vermogensbeheer	Spoedig een nieuw deelnemersonderzoek gericht op ESG uitvoeren.
	Om bestuurlijk te heroverwegen of het in de context van het huidige ESG-beleid zinvols is om alsnog aan te sluiten bij het IMVB-convenant.
	Het ESG-beleid van het fonds onder de aandacht te brengen van de deelnemers en andere stakeholders.
	Om de timing conform het BOB-besluitvormingsmodel van het (strategisch) beleggingsplan in het bestuur scherper te stellen.
Beheerste en integere bedrijfsvoering	Beheersing IT-risico: blijf zorgdragen voor borging van actuele IT-kennis en kunde in het bestuur. Dit kan bijvoorbeeld via extra scholing en dit kennisthema te benadrukken in het profiel van nieuwe bestuursleden
	<p>Werking sleutelfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Behandel de kwartaalrapportages van de sleutelfunctiehouder Actuarieel niet alleen in het overleg van de sleutelfunctie risicobeheer maar ook in het bestuur, zodat het bestuur daarbij goed aangesloten blijft. – Blijf onderzoeken of de sleutelfunctiehouder Actuarieel proportioneel ingezet wordt. – Gelet op de fase waarin het bestuur zich gaat bewegen in het kader van de Wet Toekomst Pensioenen, evalueer de invulling van de sleutelfuncties tijdig, zodat beoordeeld kan worden of de checks en balances in het bestuur voldoende gewaarborgd blijven.
	<p>Overall in control zijn door het bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Plan de laatste bestuursvergadering van het jaar rond 15 december in. – Plan beeldvormende agendapunten op heidagen in en zorg daarbij (indien passend) voor externe sprekers zodat brede kennis kan worden opgedaan.

Beheersing strategische risico's	Het is belangrijk dat het bestuur periodiek de strategische risico's inventariseert om daar tijdig op te kunnen anticiperen. Besteed daar in vergaderingen en heidagen aandacht aan.
Transitie nieuw pensioenstelsel	<p>Op zo kort mogelijke termijn inzicht te krijgen in de transitiedatum die sociale partners voor ogen hebben en anders als bestuur zelf terzake een realistisch en logisch voorstel aan sociale partners te doen.</p> <p>De kennisopbouw bij het bestuur over de werking van de beide contracten zodanig vorm te geven dat eind 2022, begin 2023 het bestuur in staat is om richting sociale partners inzicht te geven welke randvoorwaarden het bestuur bij de uiteindelijke opdrachtaanvaarding zal laten meewegen</p>

Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het jaar 2021

Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) geeft, conform artikel 115a van de Pensioenwet, een oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en de overige informatie, waaronder de notulen van het bestuursvergaderingen over 2021, over het door het bestuur gevoerde beleid.

De taken en bevoegdheden van het VO zijn vastgelegd in het Reglement Verantwoordingsorgaan. De taken van het VO liggen onder meer in de sfeer van advisering: het bestuur vraagt het VO om advies bij belangrijke voorgenomen bestuursbesluiten. Het VO kan daarnaast op eigen initiatief adviseren over beleidskwesties. Met het bestuur van het pensioenfonds zijn afspraken gemaakt over de informatie die het VO ontvangt, de frequentie van het overleg met het bestuur en de te behandelen onderwerpen. We streven naar transparantie en openheid en het bestuur geeft het VO de mogelijkheid om de notulen en andere belangrijke fondsdocumenten van het bestuur in te zien.

Samenstelling Verantwoordingsorgaan en wijzigingen

In de loop van 2021 is de vacature voor het deelnemerslid ingevuld en zijn een lid namens pensioengerechtigden en een werkgeverslid afgetreden.

Het verantwoordingsorgaan bestaat sinds juli 2021 uit vier leden:

- Twee leden namens deelnemers;
- Een lid namens pensioengerechtigden;
- Een lid namens werkgevers.

Vergaderingen Verantwoordingsorgaan

In 2021 heeft het VO driemaal een reguliere vergadering gehad en enkele korte overleggen om vergaderingen voor te bereiden.

In verband met de Coronapandemie zijn de vergaderingen grotendeels in de vorm van video-vergaderingen gehouden. Met het algemeen bestuur en met het niet-uitvoerend bestuur is met ieder gremium tweemaal gezamenlijk overleg gevoerd. Daarnaast heeft in oktober een heidag plaatsgevonden met in de ochtend een workshop voor het VO over het nieuwe pensioenstelsel. In de middag was een gezamenlijke sessie met het bestuur over de onderwerpen: Aanpak Project NPS (Nieuw Pensioenstelsel), Strategische heroriëntatie en Eigen Risico Beoordeling (ERB).

Adviezen Verantwoordingsorgaan

In het verslagjaar heeft het bestuur het VO conform het reglement en de Pensioenwet in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over een aanpassing van de klachten- en geschillenregeling. Het VO heeft op 19 maart een positief advies uitgebracht.

Oordeel Verantwoordingsorgaan

Hieronder wordt ingegaan op de diverse ontwikkelingen binnen het fonds en het oordeel van het VO op de betreffende beleidsonderdelen.

Bestuur en organisatie

Governance en deskundigheid

Het VO is van mening dat het bestuur op het gebied van 'governance' goed heeft gefunctioneerd. Het bestuur voldoet aan de meeste normen uit de Code pensioenfonds en het bestuur licht op heldere wijze toe de normen die (nog) niet volledig worden nageleefd.

In het verslagjaar zijn onder andere de volgende fondsdocumenten gewijzigd: Abtn, statuten, pensioenreglement en de klachten- en geschillenregeling.

In verband met de Coronapandemie hebben de leden van het VO in beperkte mate themadagen van de Pensioenfederatie bijgewoond.

Het VO is op de hoogte gebracht van de wisselingen in het bestuur in 2021 (en te verwachte veranderingen in 2022) en de plannen om de continuïteit van het bestuur te waarborgen.

Strategische projecten

Beheersing van de strategische risico's is in 2021 een belangrijk bestuurlijk thema geweest met de uitvoering van de projecten strategische heroriëntatie en het project implementatie nieuw pensioenstelsel. Het VO is van beide projecten op de hoogte gehouden in de diverse overleggen. Gezien het belang van beide projecten voor het fonds en de deelnemers, wenst het VO in 2022 en volgende jaren goed en tijdig op de hoogte gehouden te worden van de ontwikkelingen. Hiermee krijgt het VO een beeld van de vooruitgang in ieder project en de kritieke besluiten zoals bijvoorbeeld invaren.

Communicatiebeleid

In 2020 heeft het VO een advies uitgebracht over het nieuwe communicatiebeleidskader voor de komende jaren. Naast dit communicatiebeleid is er een jaarlijks communicatieplan met daarin de jaarlijkse uitwerking van het beleidskader. In 2020 is door een delegatie van het VO gesproken met de betrokken uitvoerend bestuurder en portefeuliehouder van het bestuur over het communicatiebeleidskader. In 2021 is afgesproken dat er jaarlijkse een gesprek over het communicatiebeleidskader of de jaarlijkse uitwerking daarvan zal plaatsvinden.

Financieel technische en actuariële aspecten en vermogensbeheer

Financiële positie van het fonds

Het VO heeft geconstateerd dat eind 2021 de dekkingsgraad nog steeds onder de vereiste dekkingsgraad ligt maar in de loop van het jaar wel is gestegen. De stijging van de dekkingsgraad werd met name veroorzaakt door de stijgende rente. De beleggingsopbrengsten hebben in 2021 negatief bijgedragen aan de dekkingsgraad.

Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2021 lager was dan de minimaal vereiste dekkingsgraad heeft het fonds een dekkingstekort. Eind 2021 bleek dat het herstel conform het herstelplan binnen 10 jaar nog net mogelijk is. Er is gebruik gemaakt van de wettelijke tijdelijke vrijstellingsregeling ter voorkoming van ongewenste kortingen.

Het VO is door bestuur geïnformeerd over de financiële situatie en het herstelplan van het fonds.

Advies premie en hoogte componenten

Het VO heeft kennis genomen van de vaststelling door het bestuur van de hoogte en samenstelling van de feitelijke premie. De premie wordt verhoogd naar 28,3% van de pensioengrondslag en een groter deel van het nabestaandenpensioen (50% i.p.v. 30%) wordt op risicobasis verzekerd.

Toeslagenbeleid

Per 1 januari 2022 zijn de pensioenaanspraken en -rechten van de (gewezen) deelnemers en de pensioengerechtigden niet verhoogd als gevolg van een te lage dekkingsgraad. De achterstand in de toeslagverlening vanaf 2012 bedraagt voor de deelnemers 12,53% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden 12,73%.

Met ingang van 2016 wordt de inhaaltoeslag op individueel niveau bijgehouden.

Beleggingsbeleid

Het fonds heeft een negatief rendement gehaald van -2,7% (veroorzaakt door de sterke stijging van de swaprente en daarmee een negatief rendement op de matchingsportefeuille). De Z-score in 2021 is +0,35, waarmee de performance toets op 0,65 uitkomt. Hiermee is er geen grond voor vrijstelling van de aangesloten ondernemingen.

Wetgeving en reglementen

Het bestuur houdt zich op een correcte wijze aan de geldende wet- en regelgeving, de reglementen en de statuten van het pensioenfonds.

Overig

Reactie op het rapport van het intern toezicht (NUB)

Het VO heeft kennisgenomen van het verslag en de toelichting hierop door het intern toezicht. Het VO kan zich vinden in de bevindingen.

Oordeel over het handelen van het bestuur in 2021

Het VO is van oordeel dat:

- Het handelen van het bestuur in 2021 in overeenstemming is geweest met de statuten en reglementen en het herstelplan;
- Het bestuur in 2021 bij de totstandkoming van besluiten en vaststelling van het beleid op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belangen van alle betrokken belanghebbenden;
- Het bestuur in 2021 voldoende invulling heeft gegeven aan de beheersing van de diverse risico's;
- Het bestuur hierover in het jaarverslag 2021 voldoende verantwoording aflegt;
- Er is een positieve trend zichtbaar in zowel dekkingsgraad als kostenratio's, waarmee het herstelplan en ook strategisch beleid van het fonds in uitvoering is met positieve resultaat. Dit neemt niet weg dat de kosten per deelnemer een belangrijk aandachtspunt blijft, mede in verband met het voortbestaan van het fonds;
- De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en continuïteit van het pensioenfonds hebben volledige aandacht van het bestuur. Door de afhankelijkheid van sociale partners dienen deze continu gespreksonderwerp te zijn tussen bestuur en sociale partners om een goede samenwerking en afstemming te waarborgen;
- Een zorgpunt is de bemensing van de auditcommissie. Dit is geconstateerd door de NUB maar er zal ook actie op genomen moeten worden.

Op basis van voornoemde gegevens geeft het VO een positief oordeel over het gevoerde beleid.

Aanbevelingen van het Verantwoordingsorgaan

Naar aanleiding van ons oordeel, sluiten wij aan bij de aanbevelingen van het intern toezicht, met een aantal nuances:

- Governance: blijf scherp op de dubbelrol van NUB en laat de auditcommissie hierbij ondersteunen;
- MVB heeft een belangrijke rol, echter dient ervoor worden gewaakt dat dit niet ten koste gaat van financieel rendement;
- VO wil graag samen met het bestuur nauw betrokken zijn bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en ontwikkelingen op de tafel van sociale partners om een duidelijk en volledig beeld te hebben over de toekomst van het fonds;
- Oog te hebben voor het continuïteitsrisico en marktbeveging en de gevolgen voor de deelnemers. De branche verandert snel en de (grote) werkgevers kunnen hun belangrijkste activiteiten aanpassen. De deelnemers hebben te maken met een instabiele financiële markt en hoge inflatie in 2022;
- VO vraagt aandacht van het bestuur voor de borging van privacy en het voldoen aan de AVG-vereisten.

Slotwoord

Het VO heeft het verslagjaar gezien als het begin van een nieuwe start. En spreekt de wens uit door openheid, transparantie en het gesprek aangaan, in 2022 de samenwerking met het deels nieuwe bestuur verder te optimaliseren.

Utrecht, 7 juni 2022

Namens het VO van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche,

C. Bulten
Voorzitter Verantwoordingsorgaan

Reactie van bestuur op het verslag van het VO

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor het verslag over het jaar 2021, de zorgpunten en aanbevelingen die hierin worden genoemd en voor de toelichting die op 31 mei in de vergadering is gegeven. Het bestuur waardeert de positieve betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur zal de aanbevelingen van het VO betrekken bij het bepalen van het beleid en de uitvoerende werkzaamheden in 2022 en blijft zich inzetten voor tijdige betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan bij de adviesonderwerpen en andere belangrijke thema's die in 2022 spelen.

Het bestuur spreekt een woord van dank uit voor de inzet van het verantwoordingsorgaan en deelt de mening dat in 2021 een begin is gemaakt met een vernieuwde samenwerking op basis van openheid en transparantie.

Vastgesteld te Almere op 23 juni 2022.

Het bestuur

S. Smit
Onafhankelijk voorzitter

N. Passchier
Niet uitvoerend bestuurslid

P. de Geus
Uitvoerend bestuurslid

W. van de Pavert
Niet uitvoerend bestuurslid

M. Simon
Uitvoerend bestuurslid

G. van der Pluijm
Niet uitvoerend bestuurslid

I. van Eekelen
Niet uitvoerend bestuurslid

L. Seegers
Niet uitvoerend bestuurslid

J. Meijerink- Heuver
Niet uitvoerend bestuurslid

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming saldo; in duizenden euro)

Activa	2021	2020
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Vastgoedbeleggingen	103.094	103.318
Aandelen	243.040	279.295
Vastrentende waarden	634.383	601.253
Derivaten	589	649
	981.106	984.515
Vorderingen en overlopende activa [2]	19.835	14.415
Liquide middelen [3]	5.144	3.986
Totaal activa	1.006.085	1.002.916

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2021	2020
Stichtingskapitaal en reserves [4]		
Algemene reserve	-35.157	-89.190
Bestemde premiereserve	2.066	1.347
	-33.091	-87.843
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	1.038.300	1.089.216
	1.038.300	1.089.216
Langlopende schuld uit hoofde van VPL [6]	0	0
Kortlopende schulden en overlopende passiva [7]	876	1.543
Totaal passiva	1.006.085	1.002.916

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2021	2020
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen [8]		
Directe beleggingsopbrengsten	7.130	5.834
Indirecte beleggingsopbrengsten	-31.804	105.668
Directe kosten van vermogensbeheer	-725	-653
	-25.399	110.849
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [9]	37.605	44.369
Saldo van overdrachten van rechten [10]	1.819	-477
Pensioenuitkeringen [11]	-8.919	-7.945
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [12]		
Pensioenopbouw	-42.506	-37.188
Indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	6.010	3.040
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	8.970	7.953
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	219	194
Wijzigen marktrente	78.440	-166.507
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.730	367
Wijziging actuariële grondslagen	6.153	26.696
Slotinkoop VPL	0	-15.073
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-4.640	-477
	50.916	-180.995
Herverzekering [13]	1.401	1.887
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [14]	-2.775	-2.741
Overige baten en lasten [15]	104	2.221
Saldo van baten en lasten	54.752	-32.832

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Bestemming van het saldo

Algemene reserve

Bestemde premiereserve

	2021	2020
	54.033	-33.665
	719	833
	54.752	-32.832

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2021	2020
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	37.386	35.513
Uitkeringen uit herverzekering	3.968	626
Overgenomen pensioenverplichtingen	2.902	937
Overige	106	2.232
	44.362	39.308
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-8.842	-7.887
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.085	-1.417
Premies herverzekering	-2.745	-1.778
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-2.748	-4.776
Overige	-2	0
	-15.422	-15.858
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Verkopen en aflossingen beleggingen	275.190	295.260
Directe beleggingsopbrengsten	6.716	5.321
	281.906	300.581
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-308.963	-322.654
Kosten van vermogensbeheer	-725	-653
	-309.688	-323.307
Mutatie liquide middelen	1.158	724
Saldo liquide middelen 1 januari	3.986	3.262
Saldo liquide middelen 31 december	5.144	3.986

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Het pensioenfonds is statutair gevestigd in 's-Gravenhage, heeft de vestiging in Heerlen op de Akerstraat 92. Het doel van het pensioenfonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het pensioenfonds uitkeringen voor de arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Banden- en Wielenbranche. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de in de branche verplichtgestelde pensioenregeling.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Het bestuur heeft op 15 juni 2021 de jaarrekening vastgesteld.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in paragraaf "schattingwijzigingen".

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Schattingswijziging 2020

Prognosetafel

In 2020 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd, zijnde de Prognosetafel AG2020, en heeft het fonds besloten over te gaan op deze nieuwe overlevingstafel. Dit is in 2020 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2020 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 26.696 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2020 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Schattingswijzigingen 2021

Partnerfrequenties

Het bestuur heeft besloten om in boekjaar 2021 te partnerfrequenties aan te passen. Dit is in 2021 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2021 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 3.328 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2021 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Opslag voor niet-gefinancierd wezenpensioen en opslag in risicokoopsom van het partnerpensioen

Tevens heeft het bestuur besloten om in boekjaar 2021 de opslag voor niet gefinancierd wezenpensioen aan te passen en de opslag in de risicokoopsom van het partnerpensioen te verhogen van 2,0% naar 3,5%. Dit is in 2021 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2021 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds hierdoor verlaagd met 2.825 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2021 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Het totaal resultaatteffect van beide schattingswijzigingen in boekjaar 2021 is een verlaging van de technische voorziening voor risico pensioenfonds van 6.153.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Overlopende activa en passiva worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie.

Reële waarde

De beleggingen van het fonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. De meerderheid van de financiële instrumenten bestaat uit participaties in beleggingsfondsen en wordt gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Voor een ander groot deel van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken van de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds. Voor 2015 is niet belegd in direct vastgoed.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de beursnotering per balansdatum. De reële waarde van niet beursgenoteerde participaties is bepaald op basis van de laatst bekende intrinsieke waarde. Dit is het aandeel in het zichtbare eigen vermogen.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Geldmarktbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossing). Posities in rekening courantsaldi worden tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd.

Herverzekeringen

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn herverzekerd op basis van kapitaaldekking.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van beschikbare informatie. Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder meer worden hieronder de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemeen

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen in de balans zijn opgenomen.

In de toelichting wordt opgenomen het krachtens de Pensioenwet minimaal vereiste eigen vermogen volgens de in het Besluit Financieel ToetsingsKader (FTK) voorgeschreven berekeningsmethodiek als het surplusvermogen.

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de bestemde premiereserve op het gewenste niveau is gebracht.

Bestemde premiereserve

Fluctuaties in de uitvoeringskosten en de opbouw van het deelnemersbestand leiden tot bewegingen in de gedempte kostendekkende premie (uitgedrukt in de pensioengrondslagsom). Dat zou kunnen betekenen dat er in het ene jaar een positieve premiemarge (het verschil tussen de vaste premie en de gedempte kostendekkende premie bij de geambieerde pensioenopbouw) is terwijl in een ander jaar een premietekort zou resulteren in een korting van de pensioenopbouw. Dat is ongewenst. Daarom wordt er vanaf 1 januari 2015 een bestemde premiereserve gevormd. Daaraan wordt een positieve premiemarge toegevoegd. Indien er sprake is van een negatieve premiemarge, wordt een gedeelte van de bestemde premiereserve onttrokken. De onttrekking is gelijk aan een naar evenredig deel van de bestemde premiereserve doch maximaal gelijk aan de absolute waarde van de negatieve premiemarge. De onttrekking is beschikbaar als premie voor de financiering van de jaarlijkse pensioenopbouw. Aan de bestemde premiereserve wordt jaarlijks (een deel van) het behaalde fondsrendement toegevoegd. Het vermogen tegenover de bestemde premiereserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de vaststelling van de (beleids)dekkingsgraad.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds wordt gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken en rechten. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Dit betreffen alleen onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen en er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen.

Voor de vaststelling van de pensioenvoorziening worden de mannelijke en vrouwelijke deelnemers afzonderlijk per geboortjaar en per deelnemerscategorie gegroepeerd. De voorziening is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde bedragen aan uitgesteld en ingegaan ouderdoms- en partnerpensioen.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidsrisico is verzekerd.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2021:

Overlevingstafels

De Prognosetafel AG2020 (startjaar 2022) van het AG, waarbij de sterftekansen zijn vermenigvuldigd met een leeftijds- en geslachtsafhankelijke factor die is gebaseerd op de ervaringssterfte op basis van een externe maatstaf. Bij het ingegane wezenpensioen is de sterftekans van de wees verwaarloosd.

Partnerfrequentie

Voor de berekening van de technische voorzieningen voor nog niet ingegane partnerpensioenen wordt gebruik gemaakt van de tabel op basis van "CBS 2020, inclusief samenwonend". Tot en met 2020 werd gebruik gemaakt van een leeftijdsafhankelijke partnerfrequentie. In verband met de uitruil van het uitgestelde partnerpensioen, dat wordt opgebouwd vanaf 1 januari 2001, is de

partnerfrequentie voor zowel mannen als vrouwen op 1 gesteld vanaf leeftijd 65 tot de pensioenleeftijd. Boven de pensioenleeftijd neemt de partnerfrequentie af volgens de overlevingstafel van de partners.

Leeftijdsverschil man-vrouw

Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 1 jaar en 6 maanden ouder dan de verzekerde vrouw.

Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen

De lasten van nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 0,35% (2020: 2%) van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen tot 67 jaar; bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd, waarbij geen rekening wordt gehouden met sterftekansen.

Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten

Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers en ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen worden geen revalideringskansen in aanmerking genomen.

Voorziening voor toekomstige excassokosten

Dit betreft de kostenoverslag ter grootte van 2,5% (2020: 2,5%) van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie en excassokosten. De doorlopende (administratie)kosten worden bestreden vanuit de opslag in de bijdrage.

Gehanteerde marktrente

De gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de Ultimate Forward Rate methodiek zoals opgenomen in de rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB. De afgeleide rente ultimo 2021 is 0,62% (2020: 0,31%).

Leeftijd

De leeftijd voor de vaststelling van de voorziening wordt in maanden nauwkeurig bepaald.

Langlopende schuld uit hoofde van VPL

De langlopende schuld uit hoofde van VPL betreft de gefactureerde premie in het kader van de Overgangsregeling 55-. Hieraan worden de beleggingsresultaten toegevoegd, de inkoopsom van de extra pensioenaanspraken wordt onttrokken aan deze schulden. Ultimo 2020 is deze ingekocht bij het pensioenfonds en is het restantsaldo vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen van het pensioenfonds.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden en minus de langlopende schulden uit hoofde van de Overgangsregeling 55- te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans. Onder het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen risico pensioenfonds

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De premiebaten in het boekjaar zijn gebaseerd op de voorlopige loonsomopgaven van de werkgevers, tenzij definitieve loonsomopgaven al zijn verwerkt in dat boekjaar. Onder premiebijdragen risico fonds is separaat opgenomen de hoogte van de inkoop(som)men inzake ingekochte pensioenaanspraken uit hoofde van de Overgangsregeling 55-.

Beleggingsresultaten

De beleggingsresultaten voor beleggingen voor risico fonds en beleggingen inzake de Overgangsregeling 55- worden op dezelfde wijze vastgesteld. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De interesttoevoeging wordt tegen de éénjaarsrente primo boekjaar (2021: -0,533%, 2020: -0,324%) berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de technische voorziening. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode. Jaarlijks wordt 2,5% van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van de pensioenuitvoeringskosten. Daarnaast valt 2,5% van de uitkeringen, afkopen en uitgaande waardeoverdrachten vrij uit de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Overige mutaties pensioenverplichtingen

Dit betreft wijziging van de ervaringssterfte.

Kostenopslag

De kostenopslag is 2,5% van de netto technische voorziening. Gedurende het jaar is deze opslag niet gewijzigd.

Inkoop uit hoofde van de Overgangsregeling 55-

Dit betreft de inkoop van aanspraken uit de Overgangsregeling 55- voor deelnemers die in het boekjaar 2020 62 jaar zijn geworden en/ of met (vervroegd) pensioen zijn gegaan en aan de voorwaarden voldoen.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

De overige baten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld overeenkomstig de directe methode. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand	Aankopen	Verkopen	Gerealiseerde	Stand
	ultimo			en niet-	
	2020			koers-	2021
				verschillen	
Vastgoedbeleggingen					
Vastgoed beleggingsfondsen	103.318	41.567	-55.188	13.397	103.094
	103.318	41.567	-55.188	13.397	103.094
Aandelen					
Aandelen beleggingsfondsen	279.295	12.468	-92.234	43.511	243.040
	279.295	12.468	-92.234	43.511	243.040
Vastrentende waarden					
Obligaties en leningen	83.374	12.335	-11.016	-7.843	76.850
Bedrijfsobligaties	9.497	0	0	-538	8.959
Vastrentende beleggingsfondsen	476.260	140.881	-41.896	-72.735	502.510
Geldmarktfondsen	32.122	90.940	-76.765	-233	46.064
	601.253	244.156	-129.677	-81.349	634.383
Derivaten					
Valutaderivaten	393	10.161	-2.750	-7.480	324
	393	10.161	-2.750	-7.480	324
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	984.259	308.352	-279.849	-31.921	980.841
Derivaten met een negatieve waarde (passiva zijde)					
Derivaten	256				265
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds passiva zijde	256				265
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	984.515	308.352	-279.849	-31.921	981.106

Er zijn geen directe beleggingen in gelieerde ondernemingen.

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: Genoteerde marktprijzen. Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt.

Niveau 2: Onafhankelijke taxaties.

Niveau 3: NCW-berekening. De netto contante waarde methode wordt gehanteerd voor de derivatenportefeuille.

Niveau 4: Andere methode. Voor fondsbeleggingen in vastrentende waarden, aandelen, vastgoed en hedgefondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages.

					Stand ultimo 2021
31 december 2021	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	103.094	103.094
Aandelen	243.040	0	0	0	243.040
Vastrentende waarden	173.773	0	0	460.610	634.383
Derivaten	0	0	324	0	324
Totaal belegd vermogen	416.813	0	324	563.704	980.841
					Stand ultimo 2020
31 december 2020	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	103.318	103.318
Aandelen	279.295	0	0	0	279.295
Vastrentende waarden	124.993	0	0	476.260	601.253
Derivaten	0	0	393	0	393
Totaal belegd vermogen	404.288	0	393	579.578	984.259

	2021	2020
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op aangesloten ondernemingen	3.308	3.250
Vorderingen op deelnemers van het pensioenfonds	1	12
Af te rekenen beleggingstransacties	4.776	0
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	7.151	7.310
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen inzake langdurig zieken	2.502	2.164
Te vorderen rente met betrekking tot vastrentende waarden	888	883
Dividendbelasting	1.209	796
Totaal vorderingen en overlopende activa	19.835	14.415
Alle vorderingen met uitzondering van de vordering op herverzekeraars met betrekking tot langdurig zieken hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		
[3] Liquide middelen		
Depotbanken	4.151	3.014
ING Bank N.V.	993	972
	5.144	3.986
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Totaal activa	1.006.085	1.002.916
Passiva		
[4] Stichtingskapitaal en reserves		
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-89.190	-55.525
Saldobestemming boekjaar	54.033	-33.665
Stand per 31 december	-35.157	-89.190
Bestemde premiereserve		
Stand per 1 januari	1.347	514
Saldobestemming boekjaar	719	833
Stand per 31 december	2.066	1.347
Totaal eigen vermogen	-33.091	-87.843

	2021	2020
<i>Het minimaal vereist vermogen bedraagt</i>	104,2%	104,3%
<i>De vereiste dekkingsgraad bedraagt</i>	114,9%	114,7%
<i>De beleidsdekkingsgraad is</i>	93,9%	87,8%
<i>De aanwezige dekkingsgraad is</i>	96,6%	91,8%

De dekkingsgraad is als volgt berekend: (Totale activa +/- schulden +/- bestemde premiereserve) / Technische voorzieningen x 100%.

Onder het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad op basis van het vereist eigen vermogen is er sprake van een tekort.

Sinds 2015 bevindt het fonds zich in een positie van tekort en in 2021 is een herstelplan ingediend bij DNB, waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad binnen de gekozen hersteltermijn van 12 jaar herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Dit herstelplan voorzag voor ultimo 2021 een beleidsdekkingsgraad van 92,8%, terwijl de werkelijke beleidsdekkingsgraad van 93,9% hoger is. In het eerste kwartaal van 2022 vond de jaarlijkse update van het herstelplan plaats. Het herstelplan is vormgegeven op basis van de wettelijke eisen. Op basis van het reguliere beleid is de beleidsdekkingsgraad naar verwachting over 10 jaar hoger dan de vereiste dekkingsgraad. Derhalve herstelt de beleidsdekkingsgraad naar verwachting net binnen de hersteltermijn van 10 jaar. Het fonds heeft in 2022 dus geen gebruik gemaakt van de vrijstellingsregeling van art. 8 van de Pensioenwet om een termijn van 12 jaar te hanteren. Op basis van het huidige herstelplan is daarom geen lange termijn korting nodig. De beleidsdekkingsgraad ligt voor minstens het zevende achtereenvolgende meetmoment onder de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,2%). Om een korte termijn korting te voorkomen, wordt er derhalve gebruik gemaakt van de tijdelijke vrijstellingsregeling. Een voorwaarde hiervoor is dat de actuele dekkingsgraad ten minste 90% bedraagt. Aan deze voorwaarde voldoet het fonds. Hierdoor worden ongewenste pensioenkortingen voorkomen.

	2021	2020
Technische voorzieningen		
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	1.089.216	908.221
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
– Pensioenopbouw	42.506	37.188
– Indexering en overige toeslagen	0	0
– Rentetoevoeging	-6.010	-3.040
– Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-8.970	-7.953
– Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-219	-194
– Wijzigen marktrente	-78.440	166.507
– Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.730	-367
– Wijziging actuariële grondslagen	-6.153	-26.696
– Slotinkoop VPL	0	15.073
– Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	4.640	477
Stand per 31 december	1.038.300	1.089.216
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
– Actieve deelnemers	486.386	534.847
– Gewezen deelnemers	386.741	396.928
– Pensioengerechtigden	162.662	155.267
– Overigen	2.511	2.174
	1.038.300	1.089.216
Totaal technische voorzieningen	1.038.300	1.089.216
[6] Langlopende schuld uit hoofde van VPL		
Stand per 1 januari	0	10.799
Rendement	0	-119
Dotatie premie Overgangsregeling 55-	0	2.108
Onttrekking u.h.v. onvoorwaardelijk geworden rechten	0	-10.853
Vrijval restantsaldo VPL ten gunste van pensioenfonds	0	-1.935
Stand per 31 december	0	0
De VPL-overgangsregeling is door cao-partijen vastgesteld en opgenomen in het pensioenreglement. De overgangsregeling wordt uitgevoerd door het fonds. Deze overgangsregeling is in 2020 ingekocht bij het pensioenfonds.		

	2021	2020
[7] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Negatieve derivaten	265	256
Collateral	0	612
Schulden aan aangesloten ondernemingen	6	167
Belastingen en sociale premies	187	163
Schulden u.h.v. waardeoverdrachten en afkopen	0	44
Te betalen bankrente	5	1
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	413	300
	876	1.543
Totaal passiva	1.006.085	1.002.916

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen:

Contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met AZL voor de pensioenuitvoering die nog doorloopt tot eind 2022. De prognose van de jaarlijkse kosten van deze overeenkomst inclusief communicatiediensten bedragen € 1,8 tot 1,9 mln. Verder heeft het fonds een uitbestedingsovereenkomst gesloten met Kempen Capital Management en met Northern Trust. Deze overeenkomsten zijn maandelijks opzegbaar.

Investerings- en stortingsverplichtingen

Er zijn geen investerings- of stortingsverplichtingen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Per jaareinde lopen er geen juridische procedures tegen het pensioenfonds en heeft het pensioenfonds tevens geen juridische procedures aangespannen tegenover derden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Oorlog in Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Er is sprake van een grote humanitaire ramp. De oorlog heeft daarnaast ook gevolgen voor de economie en de financiële markten. De oorlog en de daardoor opgelegde sancties aan Rusland hebben directe gevolgen voor de voedsel- en energiemarkten en zullen mogelijk voor een toenemende inflatie zorgen. Het fonds houdt de situatie en de eventuele gevolgen goed in de gaten.

Op dit moment zijn er nog geen directe gevolgen voor deelnemers of het fonds. Ook heeft het fonds geen pensioengerechtigden die wonen in deze landen, maar belegt het ultimo 2021 wel indirect voor 5,5 miljoen in Rusland en Oekraïne.

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats van looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd. Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. De effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters zijn opgenomen in de volgende tabel:

	Huidig	2022	vanaf 2024
	75% UFR / 25% nUFR	50% UFR / 50% nUFR	100% nUFR
Technische voorziening	1.038.300	1.054.347	1.088.827
Dekkingsgraad	96,6%	95,1%	92,1%
Strategisch vereiste dekkingsgraad	114,9%	114,9%	114,8%

Overige gebeurtenissen na balansdatum

Verder hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden, auditcommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2021 zijn de volgende vergoedingen betaald:

	2021	2020
Bestuursvergoedingen	434	463
Vergoedingen auditcommissie	17	18
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	15	34
Totaal	466	515

Personeel

Gedurende het boekjaar 2021 als in 2020 had Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche geen personeelsleden in dienst.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Verbonden partijen

Er is enkel een relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

Baten en lasten	2021	2020
[8] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastgoedbeleggingen	3.195	2.989
Aandelen	947	0
Vastrentende waarden	2.948	2.734
Rendementstoerekening Overgangsregeling 55-	0	119
Subtotaal	7.090	5.842
Banken	22	-30
Aangesloten ondernemingen	19	22
Overige	-1	0
Totaal directe beleggingsopbrengsten	7.130	5.834

	2021	2020
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde en niet gerealiseerde koersverschillen</i>		
Vastgoedbeleggingen	13.397	-6.235
Aandelen	43.511	20.353
Vastrentende waarden	-81.349	85.160
Derivaten	-7.480	6.401
Valutaverschillen	117	-11
	-31.804	105.668
In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen.		
Directe kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon		
– Fiduciair kosten	-105	-133
Bewaarloon	-175	-150
Toerekening vanuit uitvoeringskosten	-445	-370
	-725	-653
Totaal directe kosten vermogensbeheer	-725	-653
De directe kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis betaalt. De kosten zijn, indien mogelijk, toegerekend aan de verschillende beleggingscategorieën. In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen en bedragen 2.933 (2020: 2.592). De transactiekosten zijn gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De transactiekosten zijn verrekend in de aan- en verkoopprijzen en bedragen over het verslagjaar 319 (2020: 793). Het is niet mogelijk om de kosten toe te rekenen naar de desbetreffende beleggingscategorie.		
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	-25.399	110.849

	2021	2020
[9] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Pensioenpremie werkgevers en werknemers	37.414	33.340
Aanvullende verzekering	0	-3
ANW-Hiaatverzekering	191	176
Inkoopsommen	0	3
Inkoopsommen Overgangsregeling 55- aanspraken	0	10.853
	37.605	44.369
De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal 27,4% (2020: 26,5%) van de pensioengrondslag. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
Kostendeekkende premie	55.561	48.422
Gedempte kostendeekkende premie	36.650	32.619
Feitelijke premie	37.414	33.340
Ontvangen doorsneepremie	37.414	33.340
Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-764	-721
Feitelijke premie ten behoeve van toetsing	36.650	32.619
De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	46.212	39.698
– Opslag in stand houden vereist vermogen	6.793	6.177
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
	55.561	48.422
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	19.394	16.874
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.851	2.626
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
– Voorwaardelijke onderdelen	11.849	10.572
	36.650	32.619

	2021	2020
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
- Actuarieel benodigd	19.394	16.874
- Opslag in stand houden vereist vermogen	2.851	2.626
- Opslag voor uitvoeringskosten	2.556	2.547
- Voorwaardelijke onderdelen	11.849	10.572
- Premiemarge	764	721
- Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-764	-721
	36.650	32.619
[10] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	2.904	940
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.085	-1.417
	1.819	-477
[11] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-6.898	-6.178
Partnerpensioen	-1.645	-1.423
Wezenpensioen	-44	-35
Invalideitpensioen	-165	-132
Subtotaal	-8.752	-7.768
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-167	-177
Subtotaal	-167	-177
Totaal pensioenuitkeringen	-8.919	-7.945

	2021	2020
[12] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Pensioenopbouw	-42.506	-37.188
Indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	6.010	3.040
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	8.970	7.953
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	219	194
Wijzigen marktrente	78.440	-166.507
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.730	367
Wijziging actuariële grondslagen	6.153	26.696
Slotinkoop VPL	0	-15.073
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-4.640	-477
	50.916	-180.995
[13] Herverzekering		
Premies herverzekering	-2.744	-1.778
Uitkeringen uit herverzekering	4.145	3.665
	1.401	1.887
[14] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
<i>Administratie</i>		
– Regulier	-1.328	-1.294
– Incidenteel	-270	-336
Totaal administratie	-1.598	-1.630
<i>Governance</i>		
– Bestuurs- en VO-kosten	-448	-497
– Vergoedingen Auditcommissie	-17	-18
– Bestuursbureau	-321	-199
– Sleutelfuncties en compliance	-133	-199
– Overige governance	-43	-28
Totaal governance	-962	-941

	2021	2020
<i>Controlekosten</i>		
- Accountant: Controle van de jaarrekening en DNB-jaarstaten	-46	-39
- Accountant: Andere Controle opdrachten	0	0
- Accountant: Fiscale adviesdiensten	-36	0
- Accountant: Andere niet-Controle diensten	0	0
	-82	-39
- Actuaris: Certificering	-26	-22
Totaal controlekosten	-108	-61
<i>Advieskosten</i>		
- Actuariële advieskosten	-126	-143
- Communicatie	-154	-140
- Bestuursadvies	0	-27
- Juridisch advies	-2	0
- Overige advieskosten	-145	-54
Totaal advieskosten	-427	-364
<i>Overige kosten</i>		
- Bijdrage DNB	-60	-59
- AFM	-7	-6
- Contributie Pensioenfederatie	-17	-16
- Pensioenregister	-4	-3
- Overige kosten	-37	-31
Totaal overige kosten	-125	-115
Herallocatie naar kosten vermogensbeheer	445	370
	-2.775	-2.741
[15] Overige baten en lasten		
Overige baten vermogensbeheerder	0	180
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	165	65
Gefactureerde boetes	-45	42
Vrijval VPL-saldo	0	1.935
Diversen	-16	-1
	104	2.221
Saldo van baten en lasten	54.752	-32.832

Bestemming saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds.

De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN. Het voorstel voor de bestemming van het saldo van baten en lasten 2021 is als volgt:

	2021	2020
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	54.033	-33.665
Bestemde premiereserve	719	833
	54.752	-32.832

	2021	2020
Actuariële analyse van het saldo van baten en lasten		
Beleggingsopbrengsten	59.051	-52.618
Premies	-11.354	-8.905
Waardeoverdrachten	89	-110
Kosten	0	0
Uitkeringen	51	8
Sterfte	876	2.674
Arbeidsongeschiktheid	-385	327
Reguliere mutaties	142	-101
Toeslagverlening	0	0
Overige mutaties	6.178	27.892
Andere oorzaken	104	-1.999
	54.752	-32.832

Risicoparaagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparaagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is, bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden, gegeven de financiële risico's die het (na afdekking) loopt op de balans, komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de beleidsdekkingsgraad wordt afgezet tegen de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische beleggingsmix om te bepalen of het fonds in een tekortsituatie verkeert.

Voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen maakt het fonds gebruik van het standaardmodel van DNB. In dit standaardmodel worden de risicofactoren aangeduid als S1 tot en met S10. Per risicofactor wordt uitgerekend welke buffer het pensioenfonds nodig heeft voor het betreffende risico. Vervolgens wordt rekening gehouden met de veronderstelde positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico (S1), het aandelen- en vastgoedrisico (S2) en het kredietrisico (S5). Tevens wordt rekening gehouden met de veronderstelling dat niet alle risico's zich tegelijk zullen manifesteren (diversificatie).

De volgende tabel toont de uitsplitsing van de vereist eigen vermogens op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2021 van 14,9% en ultimo 2020 van 14,7%. Voor de procentuele buffers per risicofactor geldt dat rekening is gehouden met de toerekening van de correlatie- en diversificatie-effecten aan de individuele risicobuffers.

	2021		2020	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	13.821	0,6	6.278	0,3
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	112.890	9,7	118.192	9,7
Valutarisico (S3)	46.175	1,3	45.965	1,2
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	39.390	2,5	44.522	2,7
Verzekeringstechnisch risico (S6)	35.416	0,8	37.952	0,8
Actief beheer risico (S10)	3.806	0,0	3.985	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-96.521		-96.771	
Vereist eigen vermogen risico fonds	154.977	14,9	160.123	14,7
Dekkingsgraad		96,6		91,8
Beleidsdekkingsgraad		93,9		87,8
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,2		104,3
Strategisch vereiste dekkingsgraad		114,9		114,7

De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2021 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds in een tekort verkeert. In boekjaar 2021 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 93,9%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2020 van 87,8%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 6,1%-punt.

Reclassificatie beleggingen ten behoeve van risicoparagraaf

Bij toepassing van het Look Through-principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden deze componenten toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.

	Stand ultimo 2021 conform balans	Over- lopende interest	Te vorderen dividend- belasting voor risico- fonds	Over- lopende aan- en verkopen beleggingen	Toepassing Look Through	Stand ultimo 2021 na Look Through
Onroerende zaken	103.094	0	0	0	3.832	106.926
Zakelijke waarden	243.040	0	0	0	-4.652	238.388
Vastrentende waarden	634.383	888	0	0	-195.394	439.877
Derivaten	324	0	0	0	20.017	20.341
Overige beleggingen	0	0	1.209	4.776	180.347	186.332
Liquide middelen	4.151	-1	0	0	-4.150	0
	984.992	887	1.209	4.776	0	991.864

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor de pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 29,0.

Duratie van de pensioenverplichtingen 26,0.

Het pensioenfonds dekt strategisch 60,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteaafdekking van 60,0% op basis van de swapcurve is eind 2021 equivalent met een renteaafdekking van 66,7% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteaafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 65,6% eind 2020.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 14.195 (0,7%) en voor het strategisch renterisico 13.821 (0,6%).

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en vastgoedaandelen in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen en vastgoedcategorieën getoond.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling Aandelen en Vastgoed per categorie:</i>				
Niet-beursgenoteerd vastgoed	106.926	31,0	110.672	31,3
Beleggingsfondsen	428	0,1	447	0,1
Ontwikkelde markten (Mature markets)	176.031	51,0	175.284	49,7
Opkomende markten (Emerging markets)	61.929	17,9	66.732	18,9
	345.314	100,0	353.135	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt 117.647 (10,2%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico 112.890 (9,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luidt. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar blootstelling naar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Indien de afdekking van het risico hoger dan 100% is loopt het fonds juist risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Strategisch streeft het fonds naar een afdekking van 50% van de valuta-exposure naar de Amerikaanse dollar, de Britse pond en de Japanse yen. Andere buitenlandse valuta worden niet afgedekt. Eind 2021 zou dit betekenen dat strategisch 28,8% van de niet-euro belangen wordt afgedekt.

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijntransacties afgesloten. De post valutatermijntransacties bestaat uit de volgende transacties, omgerekend in euro per 31 december 2021:

in miljoenen euro	aankoop- transacties	verkoop- transacties
Euro	104.221	-1.514
US dollar	1.510	-77.095
Britse ponden	0	-20.427
Australische dollar	0	0
Japanse yen	0	-6.372
Overige valuta	0	0
	105.731	-105.408

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 39.894 (1,0%) en voor het strategisch valutarisico 46.175 (1,3%).

Grondstoffenrisico

Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende-waardenportefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese staatsobligatie met een AAA-rating wordt in het standaardmodel als kredietrisicovrij beschouwd. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als zeer risicovol beschouwd.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	79.071	18,0	69.370	16,8
AA	166.778	37,9	167.404	40,6
A	55.741	12,7	42.458	10,3
BBB	99.727	22,7	78.464	19,0
Lager dan BBB	25.259	5,7	24.574	6,0
Geen rating ¹⁾	13.301	3,0	30.132	7,3
	439.877	100,0	412.402	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 5 jaar	262.212	59,6	235.990	57,2
Resterende looptijd > 5 jaar, < 10 jaar	52.832	12,0	45.059	10,9
Resterende looptijd >= 10 jaar	124.833	28,4	131.353	31,9
	439.877	100,0	412.402	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende-waardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 33.798 (2,1%) en voor het strategisch kredietrisico van 39.390 (2,5%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt 35.416 (0,8%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 35.416 (0,8%).

1) Geen slechtere rating, maar niet gerate. Dit betreft structured credit.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient enkel kwalitatief toegelicht te worden.

Onroerende zaken

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling onroerende zaken per sector:</i>				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	106.926	100,0	110.672	100,0
	106.926	100,0	110.672	100,0
<i>Verdeling onroerende zaken per regio:</i>				
Europa	102.341	95,8	105.499	95,4
Noord-Amerika	2.060	1,9	1.751	1,6
Azië	1.103	1,0	2.043	1,8
Overige	1.422	1,3	1.379	1,2
	106.926	100,0	110.672	100,0

Aandelen

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling aandelen per regio:</i>				
Europa	93.321	39,2	90.748	37,4
Noord-Amerika	68.201	28,6	69.535	28,7
Azië	49.111	20,6	52.885	21,8
Overige	27.755	11,6	29.295	12,1
	238.388	100,0	242.463	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling aandelen per sector:</i>				
Financiële instellingen	39.608	16,6	39.998	16,5
Informatietechnologie	40.120	16,8	37.287	15,4
Industriële ondernemingen	25.446	10,7	23.487	9,7
Cyclische consumentengoederen	26.939	11,3	0	0,0
Niet-cyclische consumentengoederen	50.825	21,3	79.037	32,6
Energie	9.198	3,9	8.987	3,7
Telecommunicatie	26.671	11,2	33.116	13,7
Materialen en basisindustrieën	12.524	5,3	12.406	5,1
Nutsbedrijven	6.981	2,9	8.145	3,4
Andere sectoren	76	0,0	0	0,0
	238.388	100,0	242.463	100,0

Vastrentende waarden	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa	327.917	74,6	308.925	74,9
Noord-Amerika	18.072	4,1	15.279	3,7
Azië	10.255	2,3	11.888	2,9
Emerging markets	83.633	19,0	76.310	18,5
	439.877	100,0	412.402	100,0

Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden

Staatsobligaties Duitsland	24.456	5,6	33.096	8,0
Staatsobligaties Nederland	27.910	6,3	33.612	8,2
Aeam Dutch Mortgage Fund	33.905	7,7	0	0,0
Insight Liquidity Funds PLC - EUR Cash F	0	0,0	32.122	7,8
Kempen Alternative Investment Fund SICAV	44.271	10,1	36.810	8,9
Staatsobligaties Frankrijk	0	0,0	35.845	8,7

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille (inclusief vastgoedbeleggingen) indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 5.127 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 3.806 (0,0%).

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruik gemaakt te worden van de wortel formule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortel formule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2021 -€ 91.958 en voor de strategische beleggingsportefeuille -€ 96.521.

Vastgesteld te Almere op 23 juni 2022.

Het bestuur

S. Smit
Onafhankelijk voorzitter

N. Passchier
Niet uitvoerend bestuurslid

P. de Geus
Uitvoerend bestuurslid

W. van de Pavert
Niet uitvoerend bestuurslid

M. Simon
Uitvoerend bestuurslid

G. van der Pluijm
Niet uitvoerend bestuurslid

I. van Eekelen
Niet uitvoerend bestuurslid

L. Seegers
Niet uitvoerend bestuurslid

J. Meijerink- Heuver
Niet uitvoerend bestuurslid

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche te 's-Gravenhage is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Omdat Towers Watson Netherlands B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Towers Watson Netherlands B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 5.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 150.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel gezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131 (minimaal vereist eigen vermogen), 132 (vereist eigen vermogen) en 133 (dekking door waarden).

Met betrekking tot artikel 140 (maatregel minimaal vereist eigen vermogen) merk ik op dat het pensioenfonds gebruik heeft gemaakt van de ministeriële vrijstellingsregeling (in verband met uitzonderlijke omstandigheden) om geen kortingsmaatregel toe te passen in 2022.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening slecht, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen. Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum in de rentetermijnstructuur rekening zou worden gehouden met de UFR-methodiek zoals deze door DNB in 2022 wordt toegepast, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Rotterdam, 23 juni 2022

drs. H.L.N. Stofbergen AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche (hierna ook: "het pensioenfonds") statutair gevestigd te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche op 31 december 2021 en van de staat van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het pensioenfonds, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op een bedrag van € 5 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal en reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze relevant is voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 150.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
<p>Waardering van beleggingen</p> <p>De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan naast beursgenoteerde effecten uit belangen in beleggingsfondsen en derivaten.</p> <p>In de toelichting behorende tot de jaarrekening heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet.</p> <p>De beoordeling van de reële waarde van deze beleggingen is significant voor onze controle, omdat de waardering subjectieve elementen bevat.</p>	<p>Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen bij de beleggingsadministrateur; – Gebruik maken van de ontvangen SOC 1-rapportage van de beleggingsadministrateur voor zover relevant voor onze controle van de jaarrekening; – Voor beleggingen in beursgenoteerde effecten het nagaan van de juiste waardering door een 're-pricing' uit te voeren; – Voor beleggingen in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen het kennis nemen van de waarderinggrondslagen, de laatst beschikbare jaarrekening en de controleverklaring daarbij; – Voor derivaten beoordelen of de gehanteerde waarderingmethoden en technieken geschikt zijn om binnen de geldende verslaggevingsregels te komen tot de marktwaarde van deze beleggingen. Verder het beoordelen van de uitkomsten van de waarderingmodellen waarbij wij tevens een eigen waarderingsspecialist hebben ingeschakeld; – Toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is in de context van het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen	
<p>De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds.</p> <p>In de toelichting behorende tot de jaarrekening heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de technische voorzieningen uiteengezet.</p>	<p>Bij de toetsing van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaaris, hebben wij zijn onafhankelijkheid in de rol van certificerend actuaaris vastgesteld en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken.</p> <p>Door ons is tevens nagegaan of:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaaris worden gehanteerd bij het certificeren van de technische voorzieningen, in alle van materieel belang zijnde aspecten juist, volledig en in overeenstemming met de pensioenregeling zijn opgesteld. – de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; – de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; – de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 23 juni 2022

Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend: drs. C.A. Harteveld RA

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Banden- en Wielenbranche**

Postbus 4471
6401 CZ Heerlen

www.bandenpensioen.nl